

KOKPIT

TÜRKİYE HAVAYOLU PİLOTLARI DERNEĞİ'NİN ÜCRETSİZ YAYINIDIR

'TEN BAKIŞ

NİSAN/MAYIS/HAZİRAN
YIL: 12 / 2023 SAYI: 60

TARİHSEL SÜREÇTE GÜVENLİK KAVRAMI VE HAVACILIK GÜVENLİĞİ

İnsanlar en temel ihtiyaçlarından biri olan güvenlik ihtiyaçlarını giderebilmek ve korunmak için tarih boyunca çeşitli yöntem ve teknikler kullanmışlardır.

İNSAN FAKTÖRÜ: “BİREYSEL AÇIDAN YORGUNLUK VE DİNLENMEK”

Çalışmak insana iyi gelen, dinamik tutan ve formda olmasını sağlayan değerli bir unsurdur.

HAVACILIK SEKTÖRÜNDE İŞ STRESİ VE BAŞ ETME YOLLARI

Stres kişinin baş etme yollarını zorlayan dış etkenlere verdiği tepki olarak tanımlanabilir.

ADS-B TEKNOLOJİSİ İLE HAVACILIKTA YENİ BİR PARADİGMA

Hava trafik kontrol sistemleri, hava araçlarının emniyetli bir şekilde seyrüseferlerini gerçekleştirmek için önemli bir role sahiptir.

15 MAYIS HAVA ŞEHİTLERİMİZİ ANDIK

DAĞLARI, ORMANLARI, GÖLLERİ VE YAYLALARIYLA KÖROĞLU VE 'BOYALI' ARTEMİS'İN DİYARI: BOLU

Cemal Süreya'nın söylediği gibi;
“Annesinden dayak yediği hâlde yine de ‘anne’ diye ağlayan bir çocuktur aşk.” Aşk benim için önceliklidir, her şeyden vazgeçtiştir:

DUYGU ÇAKMAK

KUZEY KIBRIS'ta YATIRIM FIRSATLARI!

Talpa üyelerine özel fiyatlarla
Döveç Group'un tüm projelerinde

YÜKSEK KAZANÇ
fırsatını kaçıрма!

+90 548 830 05 15

dovec.cyprus@dovecgroup.com

→ tp.northcyprusconstruction.com ←

LİSANS KAYBI

LİSANS KAYBI VE GEÇİCİ LİSANS KAYBI

Poliçenin ilk şartı TALPA'ya (Türkiye Havayolu Pilotları Derneği) üye olmaktır.

AZAMI YAŞ SINIRI: 65 yaş

KALICI LİSANS KAYBI: Sigorta bedelinin %100'ü psikolojik veya psikiyatrik hastalığa bağlı olması durumunda %25'i karşılar. Ödeme bekleme süresi, 180 gündür.

Kalıcı Lisans Kaybı Teminatları:

100.000 USD - 150.000 USD. - 200.000 USD. - 300.000 USD.

GEÇİCİ LİSANS KAYBI: Sağlık lisansınızın SHGM kararıyla 90 gün üzerinde geçici askıya alınması (raporlu olduğunuz aylar) durumunda gelir kaybı teminatı olan geçici lisans kaybı ödemesini lisansın yeniden alınması ile toplu olarak yapar. Bu ödeme günlük olarak hesaplanır, maaşınızın %75'ini ve seçilen teminatın maksimum %2'sini öder.

PRİM İADELİ HAYAT SİGORTASI

Poliçenin ilk şartı TALPA'ya (Türkiye Havayolu Pilotları Derneği) üye olmaktır.

- m 12 yıl ödediğiniz primi süre sonunda size iade eder. Hem de ailenize sizden sonra iyi bir yaşam sağlar.
- m Seçtiğiniz teminatın, %35'ini vergiden iade alırsınız. Böylece süre sonunda geri alacağınız tutarda %35 kârlı olursunuz.
- m 2 yıl poliçeye ara verebilir ve teminat altında kalmaya devam edersiniz.
- m TALPA üyelerine özel 6. yıldan sonra ödenen primi yarıya düşürme hakkı tanır. Ve sadece teminat %25 düşer.
- m Aylık ödediğiniz doları sabit kurla ödeyebilirsiniz.
- m Aileniz sizi reddi miras etmek zorunda kaldığında bu poliçe teminatına kimse el koyamaz ve dünyanın her yerinden çekebilirler.
- m 3 yıldan sonra içeride biriken paranızı 1 yıl faizsiz kullanma hakkı tanır.

TALPA KORUMA POLİÇESİ

Poliçenin ilk şartı TALPA'ya (Türkiye Havayolu Pilotları Derneği) üye olmaktır.

TEMİNAT LİMİTLERİ

Ferdi kaza sigortası _____ : Vefat _____ : 200.000 TL

Sürekli sakatlık _____ : 200.000 TL

Gayri ihtiyari işsizlik teminatı _____ : Aylık _____ : 20.000 TL

Aile hukuksal koruması teminatı _____ : 10.000 TL

Sizi her açıdan korumaya alır.

Ayrıntılı bilgi ve teklif için aramanızı rica ederiz.

Tel: 0212 662 12 01 – 0212 662 12 02 Dahili: 6

Cep: 0507 156 34 33

Mail: sigorta@talpa.org

Başkandan...

PANDEMİ SONRASINDA HIZLA ARTAN UÇUŞLARIN GETİRDİĞİ UÇUŞ YOĞUNLUĞU VE ARTAN YORGUNLUKLAR TÜM DÜNYA HAVACILIK SEKTÖRÜNDE GÜNDEM OLMAYA DEVAM ETMEKTEDİR.

DEĞERLİ OKURLARIMIZ, YENİ SAYIMIZDA SİZLERLE TEKRAR BULUŞUYORUZ. HER SAYIMIZDA OLDUĞU GİBİ, BU SAYIMIZDA DA MESLEKİ KONULARDAN SAĞLIĞA, TARİHTEN KÜLTÜRE ÇEŞİTLİ KONULARDA DEĞERLİ YAZARLARIMIZIN KALEME ALDIĞI YAZILARI KEYİFLE VE İLGİYLE OKUYACAĞINIZI UMUYORUM.

Bir önceki sayımızın yayınından sonraki dönemde, sonsuz yolculuklarına uğurladığımız meslektaşlarımız maalesef bizleri derinden üzmüştür. Acılı günlerinde geride kalanlarına birlik olarak bir nebze olsun destek sağlayacağını değerlendirdiğimiz ve iki yıldır çalışmalarını yapmakta olduğumuz vefat destek tazminatımızın hukuki boyutlarını sonuca ulaştırdık. Bizlere büyük acı yaşatan kayıplarımızın geride kalanlarına sağlayacağımız küçük desteğin birlikteliğimizin önemli bir perçini olacağını düşünüyoruz.

Pandemi sonrasında hızla artan uçuşların getirdiği uçuş yoğunluğu ve artan yorgunluklar tüm dünya havacılık sektöründe gündem olmaya devam etmektedir. TALPA olarak SHT-FTL ile ilgili özellikle problemleri gördüğümüz maddelerle ilgili yaptığımız çalışmanın sonuçlarını resmi yazı ile SHGM'ne bildirmiş bulunmaktayız. Başvurumuzda değerlendirmelerimizi ve önerilerimizi sunduğumuz maddelerin dikkate alınmasının uçuş emniyetine olumlu katkı sağlayacağına inandığımızı paylaşmak istiyorum.

Pilotlar olarak uçuşlarımızı kaydettiğimiz logbook'ların

Kpt. Plt. R. Okan Üreksoy / TALPA Başkanı

elektronik ortama taşınması konusunda yaptığımız görüşme ve yazışmalarda hem SHGM'müzün hem de uçuş işletmelerimizin konuya olumlu yaklaştıklarını görmek bizlere yürütmekte olduğumuz çalışma ile ilgili ümit vermiştir. Yakın zamanda tüm tarafları bir araya getiren bir çalıştay ile uygulamanın esaslarını belirlenmesine böylelikle uçuş kayıtlarının belgelenmesinin günümüzün elektronik çağına uyumlu hale getirilmesine katkı sağlamayı hedeflemekteyiz.

Geçen yıl IFALPA konferansında tartışılan RCO (Reduced Crew Operations) konusu, bu yılki konferansta da en önemli gündem maddesi ve tartışma konusu olmuştur. Global pilot birlikleri olarak basit tanımıyla uçuş operasyonunda öncelikle uzun uçuşlarda kokpitten bir pilotun eksilmesi konseptine bu aşamada kesinlikle karşı olduğumuzu önceki yazımızda ifade etmiştik. Havayolunu kullanan misafirlerimizin konuya dikkatini çekmek ve meslektaşlarımızın da pilot birlikleri olarak yaklaşımımızla ilgili farkındalıklarını arttırmak amacıyla tüm dünyada temmuz ayında eş zamanlı olarak bir kampanya başlatılmıştır.

Pilot birlikleri olarak ortak yaklaşımımız; ***“Her zaman kokpitte iyi dinlenmiş iki pilotun hazır bulunmasıdır. Azaltılacak bir pilot uçuş emniyetinin tehlikeye atılması anlamına gelmektedir.”***

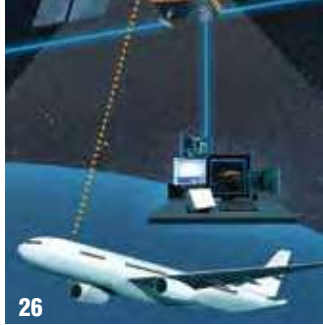
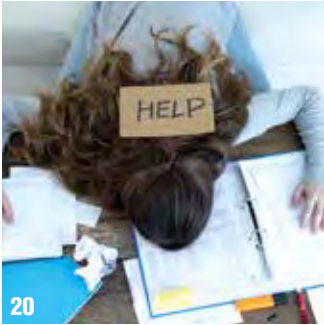
Her zaman ifade ettiğimiz gibi, bu amaçlarımızın gerçekleştirilebilmesindeki en büyük güç üyelerimizin desteğidir. Üye sayımız her geçen gün artmaya devam etmektedir. Bu meslektaşlarımızın birlik ve

beraberliğe olan ihtiyacının ve TALPA'ya duydukları güvenin en önemli göstergesidir.

Prensibimiz, diyalogu hep koruyan, yapıcı ve birleştirici bir yaklaşımla sektörün tüm oyuncularını ile iletişim halinde olan, tecrübe ve bilgi birikimini her kesimle paylaşmaya açık bir TALPA olarak alanının uzmanı ve danışma noktası olmaktır.

Kokpitten Bakış dergimizin bir sonraki sayısında buluşmak dileğiyle...

İçindekiler

6 15 MAYIS HAVA ŞEHİTLERİMİZİ ANDIK
Hava şehitlerimiz, Edirnekapı Şehitliğinde düzenlenen törenle anıldı. Hava şehitlerimizin aziz hatıraları önünde saygı ile eğiliyor, şükranlarımızı sunuyoruz.

20 HAVACILIK SEKTÖRÜNDE İŞ STRESİ VE BAŞ ETME YOLLARI
Stres kişinin baş etme yollarını zorlayan dış etkenlere verdiği tepki olarak tanımlanabilir.

8 26 NİSAN DÜNYA PİLOTLAR GÜNÜNDE TALPA ATATÜRK'ÜN HUZURUNDAYDI
TALPA Yönetim Kurulu Üyeleri İstanbul Hava Kuvvetleri Müzesi'nde Atatürk anıtına çelenk koyarak saygı duruşunda bulundular.

24 ADS-B TEKNOLOJİSİ İLE HAVACILIKTA YENİ BİR PARADİGMA

10 TARİHSEL SÜREÇTE GÜVENLİK KAVRAMI VE HAVACILIK GÜVENLİĞİ
İnsanlar en temel ihtiyaçlarından biri olan güvenlik ihtiyaçlarını giderebilmek ve korunmak için tarih boyunca çeşitli yöntem ve teknikler kullanmışlardır.

32 İŞ SÖZLEŞMELERİNE EĞİTİM MASRAFI KARŞILIĞI OLARAK KONULAN CEZAI ŞART

16 İNSAN FAKTÖRÜ: "BİREYSEL AÇIDAN YORGUNLUK VE DİNLENMEK"
Çalışmak insana iyi gelen, dinamik tutan ve formda olmasını sağlayan değerli bir unsurdur.

36 KANSER VE KORUNMA
Kanser, bir doku ve organdaki, bir hücre tipinin başka bir hücre tipine dönüşmesiyle başlayan, bir hastalıktır.

TALPA adına
SAHİBİ VE SORUMLU MÜDÜR
TALPA Yönetim Kurulu Başkanı
Kaptan Pilot R. Okan ÜREKSOY

YAYIN KURULU
Kaptan Pilot R. Okan ÜREKSOY
Kaptan Pilot İpek AYDIN
Kaptan Pilot Mert YARDIMCI

EDİTÖR
Tuncer TAŞDÖĞEN

DERGİ & REKLAM KOORDİNATÖRÜ
Ebru A. KARATAŞ
TALPA Basın ve Halkla İlişkiler Koordinatörü

YÖNETİM YERİ
Türkiye Hava Yolu Pilotları Derneği
Şenlikköy Mahallesi, Avcılar Sokak No: 43
34253 Florya / İstanbul
Tel: 0212 662 12 01
Fax: 0212 662 12 03
e-mail: talpa@talpa.org
web: www.talpa.org

BASKI
Pelikan Basım Matbaa LTD. ŞTİ.
Kayabaşı Mahallesi Ulubatlı Hasan Caddesi
No: 2H İç Kapı No: 19
Başakşehir - İstanbul
Tel: 0212 613 79 55

TÜRK PİLOTLARI BULUŞMA NOKTASI

Bu dergide yayımlanan makale ve yazılar yazarın şahsi görüşünü temsil eder. TALPA'nın resmi görüşü olarak kabul edilemez. Makale, yazı ve görsellerin kullanımından kaynaklanan her türlü hukuki ve cezai sorumluluk yazara aittir.

Her türlü isim, marka ve konsept hakları TALPA'ya aittir. Herhangi bir metin ya da bölüm TALPA'nın izni olmaksızın alınmaz. KOKPİT dergisinin isim ve logosuna ait tüm ticari marka hakları TALPA'ya aittir. TALPA bu dergide yer alan reklam ve ilanların, reklamveren, reklama konu mal ya da hizmet, reklamın içeriği vs. gibi konuların hiçbirisi üzerinde doğrudan kontrol hakkına sahip değildir. Bir başka ifade ile TALPA'nın bu dergide yer alan reklamların yayınlanması dışında sözkonusu reklam içeriği ve/veya reklamveren ile herhangi bir bağlantısı, işbirliği veya ortaklığı bulunmamaktadır. Reklam ve ilanlara konu mal veya hizmet sunulması ile ilgili her türlü hukuki ve cezai sorumluluk reklamverene aittir.

TALPA Yayın Kurulu, yazarların gönderdiği yazıların tamamını veya bir kısmını yayımlayıp yayımlamamakta serbesttir. Yayımlanan eserlerle ilgili yazara telif hakkı ödenmez.

40

44

52

58

40 EY YAPAY ZEKÂ! SEN Mİ BENİ YENECEKSİN, YOKSA BEN Mİ SENİ?

Bu sayıda, yapay zekâ araçlarının nasıl kullanılabileceğini ve bize ne gibi faydalar sağlayabileceğini örneklerle sunmaya çalışacağız.

46 DAĞLARI, ORMANLARI, GÖLLERİ VE YAYLALARIYLA KÖROĞLU VE 'BOYALI'

ARTEMİS'İN DİYARI: BOLU
Bolu, dağları, yaylaları, gölleri ve nehirleriyle adeta bir cennet köşesini andırıyor...

52 CEMAL SÜREYA'NIN SÖYLEDİĞİ GİBİ; "ANNESİNDEN DAYAK YEDIĞİ HÂLDE YİNE DE 'ANNE' DİYE AĞLAYAN BİR ÇOCUKTUR AŞK." AŞK BENİM İÇİN ÖNCELİKTİR, HER ŞEYDEN VAZGEÇİŞTİR: DUYGU ÇAKMAK

58 KENDİNDE DEĞERİN NİHAİ AMACI İYİ BİR YAŞAM SÜRMEİNİN MÜKEMMELİYETİNDEDİR.

62 ETKİNLİK TAKVİMİ: KONSER, TİYATRO, GÖSTERİ, SİNEMA VE ATÖLYE ÇALIŞMALARI...

HAVA ŞEHİTLERİMİZİ ANDIK

Hava şehitlerimiz, Edirnekapı Şehitliğinde düzenlenen törenle anıldı. Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği hedefe ulaşmak için sürdürülen mücadelede Ülkemiz ve havacılığımız için canını veren hava şehitlerimizin aziz hatıraları önünde saygı ile eğiliyor, şükranlarımızı sunuyoruz.

Edirnekapı Hava Şehitliğinde icra edilen törende, TALPA Yönetim Kurulu üyeleri, şehit aileleri, Türk Hava Yolları temsilcileri, ACT Havayolları Temsilcileri, Tassa, Pilvak, Hava İş Sendikası, Tayyareci Vecihi Hürkuş Müzesi Derneği, Havacılık Tıbbi Derneği ve emekli pilotlar Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "İstikbal Göklerdedir" hedefiyle görev yaparken yaşamını yitiren meslektaşlarına şükranlarını sundular.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan törenin ardından Günün anlam ve önemine ithafen başkanımız

Kpt. Plt. R. Okan Üreksoy bir konuşma yaptı. Üreksoy konuşmasında;

"Saygıdeğer konuklar, Bugün 15 Mayıs, aziz şehitlerimizi anmak üzere icra ettiğimiz bu son derece anlamlı törene teşrif ederek vefa duygusunu gösteren sizlere şükranlarımı sunuyorum.

Bir medeniyet projesi olarak 29 Ekim 1923'te ilan edilen Cumhuriyet ile birlikte havacılığımız ivme kazanmış, havacılığın önemini diğer ülkelerden çok önce fark eden Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk konuyu veciz biçimde ifade etmiştir:

"Geleceğin en etkili silahı da, aracı da hiç kuşkunuz olmasın tayyaredir. Bir gün insanoğlu tayyaresiz de göklerde yürüyecek, gezegenlere gidecek, belki de aydan bize haber yollayacaktır. Bu mucizenin gerçekleşmesi için 2000 yılını beklemeye gerek kalmayacaktır. Gelişen teknoloji daha şimdiden bunu müjdeliyor. Bize düşen görev ise, batudan bu konuda

fazla geri kalmamayı temindir.

Bu eşsiz öngörüsüyle söylediği “İstikbal Göklerdedir” sözüyle Türk gençlerine bir hedef göstermiştir. Bu hedef doğrultusunda Türk ulusu sadece Fesa Evrensev, Vecihi Hürkuş ve Nuri Demirağ gibi efsane havacıları değil çok sayıda isimsiz kahramanı da yetiştirmiştir.

Bugün dünya havacılığında önemli bir yeri olan havacılığımız, gökyüzüne aşkla bağlı meslek büyüklerimizin akıttığı, kan, ter, gözyaşı ve deneyimlerine çok şey borçludur.

1914 yılında yaşamlarını yitiren Yüzbaşı Fethi bey, Yüzbaşı Sadık bey ve Teğmen Nuri bey uçaklarının düşmesi sonucu havacılık tarihimize ilk

şehitlerimiz olarak geçmişlerdir.

Bugün havacılığımız onların ve çok güç şartlarda mesleğini yaparken yaşamlarını yitiren başta Fethi, Sadık ve Nuri beyler olmak üzere havacılık şehitlerinin aziz hatıraları üzerinde yükselmektedir. 1926 yılında ilk kez anılan hava şehitlerimizi, 97 yıldır her 15 Mayıs'ta anmanın kutsal bir görev, minnet duygularımızı ifade etme olanağı bulduğumuz asla unutulmayacak bir tarih olduğunun bilinci ile bugün de kabirleri başında rahmetle

anıyoruz.

Şehadetleri ile biz Türk pilotlarına ışık ve yol gösteren, ülkemiz ve havacılığımız için canlarını veren asker ve sivil tüm şehitlerimizin toprağa değil bu milletin kalplerine ve gönüllerine gömülmüş olduklarını biliyor, Türkiye Havayolu Pilotları Derneği olarak aziz hatıraları önünde saygı ile eğiliyoruz.” diyerek tamamladı.

Anıta çelenklerin konulmasından sonra Şehitlikteki Şeref Defteri TALPA Başkanı Kpt. Plt R. Okan Üreksoy tarafından imzalandı.

Şeref Defterine şu ifadeler yazıldı.

Ulu Önder Atatürk'ün gösterdiği hedefe ulaşmak

için 100 yıldır sürdürülen mücadelede Ülkemiz ve havacılığımız için canını veren aziz şehitlerimiz; sizlerin Havacılığımızın bugünlere gelmesini ne zor şartlarda ne cesur ve fedakâr görevler yaparak sağladığımızın bilincinde olarak, biz öğrencileriniz de bugün havacılığımızı dünyada eşi benzeri görülmemiş bir kriz ortamından yeniden özgür göklerdeki yerini aldirmek için aynı fedakarlıkla görevlerimizin başındayız.

Bize bıraktığınız kutsal ve rengini sizlerin asil kanından alan şanlı bayrağımızı sizlerden aldığımız güç ve feyz ile dünyanın dört bir yanında dalgalandırmaya devam edeceğiz.

Aziz hatıralarınız önünde saygı ile eğiliyoruz. Ruhunuz şad olsun.” dedi

26 NİSAN DÜNYA PİLOTLAR GÜNÜNDE TALPA ATATÜRK'ÜN HUZURUNDAYDI

26 NİSAN DÜNYA PİLOTLAR GÜNÜ NEDENİYLE TALPA YÖNETİM KURULU ÜYELERİ İSTANBUL HAVA KUVVETLERİ MÜZESİ'NDE ATATÜRK ANITINA ÇELENK KOYARAK SAYGI DURUŞUNDA BULUNDULAR.

Türkiye Havayolu Pilotları Derneği (TALPA) tarafından İstanbul Hava Kuvvetleri Müzesi'nde bir tören düzenlendi. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Başkanımız R. Okan Üreksoy bir konuşma yaptı. Üreksoy konuşmasında, "Değerli meslektaşlarımız, saygıdeğer misafirlerimiz ve geleceğimizin teminatı genç meslektaşlarımız,

Bugün 26 Nisan Dünya Pilotlar Gününü kutlamak üzere toplandık. Her yıl çeşitli etkinliklerle kutladığımız Pilotlar Günümüzü bu yıl ülkemizde yaşamış olduğumuz deprem felaketi sebebiyle

mütevazı bir törenle kutlama kararı aldık. İmkan ve kaynaklarımızı üyelerimizin de desteği ile deprem bölgesindeki yaraların sarılmasına yöneltmeye gayret etmekteyiz. Bu vesile ile depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet geride kalanlarına sabırlar diliyorum.

Bilindiği üzere bir süre Türkiye'de kutlanan Pilotlar Günü, daha sonra TALPA'nın girişimleriyle 2014 yılında Havayolu Pilotları Dernekleri Uluslararası Federasyonu (IFALPA) ve Avrupa Kokpit Birliği (ECA) tarafından da Pilotlar Günü olarak kabul edilerek Dünya Pilotlar Gününe dönüşmüş olmakla birlikte geçtiğimiz yıla kadar

dünyada kutlanmasına rastlanmamıştı. 2022 yılında tüm dünyadaki pilot ve havacılık meslek örgütleri ile önde gelen havayolu şirketleri tarafından 26 Nisan'ın çıkış hikayesine de yer verilerek kutlanmaya başlanmış olması ile dünyada tam olarak yerini bulmuş ve bizler açısından da gurur kaynağı olmuştur.

Tüm meslektaşlarımızın, Havacılık camiamızın, dünyaya mal etmiş olduğumuz bu önemli gününü Türkiye Havayolu Pilotları Derneği Yönetim Kurulu adına en derin saygılarımla kutluyorum.

Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK, bundan yıllar önce bizlere gökleri, gökyüzünü eşsiz ileri görüşlülüğü ile geleceğin anahtarı olarak işaret etmiş; hedef göstermişti. Bizler Türk pilotları olarak, O'nun gösterdiği bu hedef doğrultusunda hem ülkemiz, hem de dünya semalarında uçtuğumuz her an bu hedefi gerçekleştiriyor olmanın haklı onur ve gururunu yaşıyoruz.

Pilotluk mesleği, insanın doğal yaşam döngüsünün dışında kalan şartlarda yerine getirilen ve büyük özveri isteyen bir meslektir. Pilotluk bir meslekten öte bir tutku, bir yaşam tarzı, bir kendini

adamaktır. Gece gündüz, bayram, hafta sonu kavramları olmadan aldığımız her görevi emniyetle yerine getirmek bizler için en büyük bayramdır. Gidecekleri yerlere emniyet ve mutlulukla ulaştırdığımız her insanın yüreğindeki minnet, bizlerin enerjisidir.

Bizlerin bu kutsal görevi ruh ve beden sağlığıyla, emniyetle yerine getirebiliyor olmamızın en büyük destekçileri değerli ailelerimizdir. Çünkü biraz önce bahsettiğim pilotluk mesleğinin yaşam tarzı olması, sadece pilot olarak bizlerin değil, ailece yaşam tarzımız olmak zorundadır. Bu sebeple o kıymetli destekçilerimize meslektaşlarımız ve kendilerini bizlere emanet eden misafirlerimiz adına buradan sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Havacılık sektörünün istatistiksel olarak her zaman inişli çıkışlı eğilimler izlediği bilimsel bir gerçektir. Covid pandemisi sebebiyle durma noktasına gelmiş olan sektörümüz 2022 yılı itibarıyla çok hızlı bir ivme ile yükseliş yakalamış durumdadır. 2023 yılında da beklenmedik şartlar etkilemez ise bu yükselişin devam edeceği görülmektedir. Bu noktada artan uçuşlar,

üretilen uçuş saatlerindeki yükseliş pilot ihtiyacının hızla artmasına, buna karşılık arzın yeterli hızda oluşmaması, meslektaşlarımız üzerinde daha fazla uçuş yükü oluşturmaya başlamıştır. İşletmelerimizin ve otoritemizin bu süreci dikkatle yönetip takip etmelerinin önemine burada dikkat çekmeyi bir görev sayıyorum.

Son yıllarda global olarak konuşulup tartışılmakta olan azaltılmış kokpit ekibiyle uçuş çalışmaları günümüzün en önemli mesleki tartışma konusu haline gelmiştir. Havacılık endüstrisinin bazı uçak üreticileri tarafından hayata geçirilmesi için çaba harcanan bu konsept, tatmin edici emniyet tedbirlerine sahip olmaması sebebiyle halihazırda Pilot Meslek Örgütlerimiz tarafından kesinlikle desteklenmemektedir. Bu konudaki duruşumuz kokpitte her zaman iyi dinlenmiş iki pilotun var olması şeklindedir.

Uzun yıllardır sektörümüzde konuşulmakla birlikte hayata geçirilememiş ve havacılık sektörü çalışanlarının sosyal güvenceleri için çok önemli bir ihtiyaç olan ve eksikliğini duyduğumuz Havacılık Meslek Kanunu ile ilgili çalışmalarımız

ve konuyla ilgili temaslarımız devam etmektedir.

Tüm medeni ülkelerde ayrı bir kanun ya da genel iş kanununun düzenlemeleri olarak sosyal hakları devlet tarafından koruma altına alınmış olan havacılık sektörü çalışanlarının, ülkemizde kendi kaderlerine terk edilmemeleri gerektiğinin burada altını çizmek istiyorum.

Son yıllardaki gelişimi ile dünya ortalamalarının çok üzerinde bir performans sergileyen Türk havacılık sektörünün bu başarısı, hiç kuşkusuz ki çalışanlarının üstün gayretleri ve büyük emekleri sonucudur. Sektörümüzün tüm paydaşları ve devletimizin el ele vererek yıllardır süregelen bu ihtiyaca ortak bir paydada buluşarak, çoktan hak edildiğine inandığımız Havacılık Meslek Yasasına kavuşturulacağımıza inanmak istiyoruz.

Bu samimi duygularla, Türkiye Havayolu Pilotları Derneği Yönetim Kurulu adına, 26 Nisan Dünya Pilotlar Gününün hayata geçirilmesinde emeği olan meslektaşlarımıza ve katılımlarınızdan dolayı siz değerli misafirlerimize teşekkür ediyorum.

Dünya Pilotlar Günümüz Kutlu Olsun!" şeklinde konuştu. ➤

TARİHSEL SÜREÇTE GÜVENLİK KAVRAMI VE HAVACILIK GÜVENLİĞİ

Dr. Kpt. Plt. M. Melih BAŞDEMİR
Ekip Kaynak Yönetimi

İNSANLAR EN TEMEL İHTİYAÇLARINDAN BİRİ OLAN GÜVENLİK İHTİYAÇLARINI GİDEREBİLMEK VE KORUNMAK İÇİN TARİH BOYUNCA ÇEŞİTLİ YÖNTEM VE TEKNİKLER KULLANMIŞLARDIR. BİLİNDİĞİ GİBİ GÜVENLİĞİN EN TEMEL AMACI; BİREYLERİ, GRUPLARI VE TOPLUMLARI HER TÜRLÜ TEHLİKEDEN KORUMAKTIR. BU ANLAYIŞA BAĞLI OLARAK GÜVENLİĞİN SAĞLANABİLMESİ İÇİN TOPLUMLAR ANTİK ÇAĞLARDAN İTİBAREN BİR TAKIM ÖNLEMLER ALMIŞLARDIR.

İlk dönem şehir yapılanmasında kaleler, duvarlar ve kuleler gibi tahkimatlar inşa edilmiş, bunların yanında her türlü iç ve dış saldırıya karşı muhafızlar, nöbetçiler ve kolluk

kuvvetleri görevlendirilmiştir. Bu önlemlerin güncellenmiş halini bugün de yaşadığımız şehirlerde ve yerleşim birimlerinde görmek mümkündür. Öte yandan Orta Çağ'daki savaşlarda ve güvenlik (asayiş) sağlamak için kullanılan teçhizat ve silahların gelişimi, ateşli silahların icadı ve bununla birlikte bu silahlara karşı savunma ve güvenlik ihtiyaçlarının ortaya çıkması sonrasında sürekli olarak güvenlik stratejilerinin gelişim

halinde olduğu görülmüştür.

Sanayi devrimi sırasında endüstriyel tesisleri korumak ve sanayi bölgesi olan yerleşim alanlarının, banka ve finans kuruluşlarının güvenliklerini sağlamak amacıyla yeni önlemler geliştirilmiştir. Özellikle sanayi devrimi sonrası ve 20. Yüzyılda meydana gelen gelişmelerle toplumların artık bilgi toplumu haline gelmesi, günümüze yaklaştığında ise internet çağının başlaması, bilgi altyapısına olan bağımlılık, güvenlik anlayışının şekil değiştirmesine ve siber saldırılara karşı önlemler alınmasına sebep olmuştur. Bu gelişmeler ışığında geleneksel olarak fiziksel güvenlik tedbirlerinin yanında siber güvenlik tedbirlerinin alınması ve siber ve dijital güvenlik, bilgi güvenliği ve istihbarat çalışmalarının yapılmasına önem verilmiştir.

17. Yüzyıl güvenlik kavramında fiziksel güvenlik kaygılarının ön plana çıktığı görülmektedir. Bu yoğun kaygıdan dolayı şehirler kale ve burçlar içine kurulmuş ve işgalci güçlere karşı bir dış savunma hattı oluşturulmuştur. İstanbul'un fethi sırasında Bizans savunmasının İstanbul etrafında inşa edilen 3 katmanlı bir kale çevrimi ile yapılması buna bir örnektir. Dolayısıyla bu dönemlerde devletlerin öncelikli güvenlik kaygılarının dış saldırı ve istilalara karşı; bölge, şehir ve eyaletlerin güvenliği etrafında şekillendiği görülmektedir.

Genel olarak, 17. yüzyıl güvenlik kavramı öncelikle

Eugène Delacroix tarafından resmedilen Fransız İhtilali'ni tasvir eden 'Halka Yol Gösteren Özgürlük' tablosu

Eugène Delacroix

fiziksel güvenlik ve devletin ve vatandaşlarının dış ve iç tehditlerden korunması etrafında toplanmıştır. Ticaret ve bununla ilişkili ticaret yollarının güvenliği ve korunması, aynı zamanda bu bölgelerin yollarının kontrolü, devletlerin ticari çıkarlarının ön plana çıkıyor olması güvenlik anlayışındaki önemli parametreler içindedir.

Güvenlik anlayışı 1789

Fransız Devrimi ile bazı değişikliklere uğramıştır. Fransız devrimi modern çağın ekonomik, siyasal, sosyal, düşünce ve doğal olarak güvenlik anlayışında köklü değişiklikler meydana getirmiştir. Bu değişim hemen olmamış, genel anlamda bir değişim yaşanmış başta Fransa'da olmak üzere, 1789'dan 1799'a kadar radikal bir toplumsal ve siyasi çalkantı dönemi yaşanmıştır. Bu çalkantı sonucunda Fransa ve Avrupa ülkelerinde siyasi ve sosyal yapı büyük ölçüde ve kalıcı olarak değişmiştir. Fransız Devrimi aynı zamanda bir şiddet dalgasını ve siyasi huzursuzluğu ateşlemiş ve güvenlik anlayışının merkezi otorite ile belirlenip yerel yönetimlerle uygulanmasını, istihbarat, polis ve jandarma teşkilatlarının kurulmasını, orduların daha

esnek ve mobil bir şekilde hareket edecek hale getirilmesini sağlamıştır.

19. Yüzyıl ile başlayan Modernizm süreci, hızlı bir şekilde ortaya çıkan kültürel ve entelektüel bir harekettir. 19. yüzyılın sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında değişen ekonomik, sosyal ve teknolojik manzara ile sosyal güvenliğin sağlanması, temel hak hukukun gelişmesi, insan hakları, eşitlik ve sosyal devlet anlayışının talep edilmesi ile bireye vurgu yapılması bireysel hak ve hürriyetin ön plana çıkarılması hedeflenmiştir. Bu kapsamda, modernizm güvenliğin algılanmasında bazı değişikliklere neden olmuştur. Tarihsel olarak, devlet veya diğer dış güçler tarafından sağlanan bir kavram olarak görülen güvenlik anlayışında Modernizmin yükselişiyle

birlikte, bireysel sorumluluk ve bilince daha fazla vurgu yapılmıştır. Bu durum da insan haklarına ve kişisel güvenlik gibi bireyselliğe daha fazla vurgu yapılmasına neden olmuştur. Kişisel hak ve hürriyetlerin önemli bir hale gelmesiyle bu genel hatlarıyla bu anlayış benimsenmiştir. Kişisel hakların yanında, mülkiyet hakkı ve güvenliği, seyahat güvenliği, mahalle gözetimi ve diğer toplum temelli güvenlik programları ilk defa Modernizm ile uygulanmaya başlanmıştır.

Günümüzde Havacılık Güvenliği

Yukarıda anlatılan tarihsel güvenlik gelişimi içinde Havacılık güvenliği de seyahat ve ulaşım güvenliği ve bireysel güvenlik kavramları etrafında şekillenmiştir. Havacılık endüstrisinde modern anlamda güvenliğin önemi son yıllarda, özellikle de 11 Eylül saldırıları sonrasında esas halini almaya başlamıştır.

Havacılık güvenliği 11 Eylül öncesi dönemde uçak kaçırma, bomba ihbarları, uçak içi sorun çıkaran yolcular ile sınırlandırılmıştır. Ancak 11 Eylül saldırılarından sonra güvenlik anlayışı şekil değiştirerek uçakların da yeri geldiğinde bir silah gibi kullanılabilmesi gerçeğini gündeme getirmiştir.

Günümüzde Havacılık

11 Eylül 2001'de Dünya Ticaret Merkezi'ne teröristlerce uçakla bir saldırı yapılmış ve bina aldığı hasarla daha sonra yıkılmıştır.

Güvenliğin temel amacı, terörist saldırıları, uçak kaçırılmaları ve diğer yasa dışı faaliyetleri engellemek olarak belirlenmiştir. Bu amacı gerçekleştirmek için çeşitli tedbirler alınmaktadır. Bu tedbirlerden bazıları;

- Geliştirilmiş yolcu ve bagaj güvenlik taramaları,
- Gelişmiş havaalanı güvenlik prosedürleri ve devlet kurumları

ve havacılık endüstrisi arasındaki iletişim ve koordinasyonun sağlanması,

- Teknolojik tedbirler,
- Biyometri ve yüz tanıma sistemleri,
- Yolcuların kimliklerini

doğrulamak amaçlı çipli pasaport ve vize uygulamaları,

- İnsansız hava araçları (İHA'lar)
 - İstihbarat ve gözetleme yetenekleri
 - Yapay zeka kullanımı
- Siber saldırılara karşı sistemlerdir.

Bu tedbirlerin ana amacı modern havacılık çağında güvenliğin teknoloji, fiziksel güvenlik önlemleri ve gelişmiş iletişim ve koordinasyon ile

çok katmanlı bir yaklaşım ile yerine getirilmesini sağlamaktır. Bu kapsamda, havacılık güvenliğine yönelik kavramsal çerçevede bir dizi önlem ile yolcuları, mürettebatı ve uçağı güvende tutmak için tasarlanmış prosedürler bulunmaktadır. Bu prosedürler genel olarak üç ana kategoride sınıflandırılmışlardır:

- Fiziksel güvenlik
- Siber güvenlik
- Operasyonel güvenlik

Fiziksel güvenlik önlemleri havaalanı çevresindeki bariyerler ve yolcuların ve bagajların güvenlik taramaları gibi, uçak ve havaalanı tesislerinin yanı sıra potansiyel tehditleri daha neden olmadan önce tespit etmek ve caydırmak için alınan tedbirlerdir.

Siber güvenlik önlemleri

FİZİKSEL GÜVENLİK ÖNLEMLERİ HAVAALANI ÇEVRESİNDEKİ BARIYERLER, YOLCULAR VE BAGAJLARIN GÜVENLİK TARAMALARI GİBİ, UÇAK VE HAVAALANI TESİSLERİNİN YANI SIRA POTANSİYEL TEHDİTLERİ ÖNCEDEN TESPİT ETMEK VE CAYDIRMAK İÇİN ALINAN TEDBİRLERDİR.

ise uçaklara yönelik siber saldırıların önlenmesine yöneliktir. Bilgi güvenliği, havaalanı sistemlerinin virüs, hackleme, sistemlerin devre dışı bırakılması gibi her türlü siber saldırıya karşı korunmasını amaçlar. Bilgisayar korsanlığı ve diğer siber suç biçimlerine karşı korunmak için bilgi sistemlerine güvenlik duvarları, izinsiz giriş tespit ve şifreleme sistemlerinin kurulması yapılır.

Operasyonel güvenlik önlemleri, uçakları ve havaalanlarını güvenli ve verimli tutmayı amaçlamaktadır. Acil durum müdahalesinin yanı sıra uçak ve havaalanı personeli için standart işletim prosedürleri bir kaza veya güvenlik ihlali durumunda planların yapılması operasyonel güvenlik tedbirlerine örnektir.

Tüm bu önlemler,

aşağıdakiler gibi farklı düzenleyici kurumlar tarafından uygulanmakta ve denetlenmektedir:

- Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO)
- Amerikan Federal Havacılık İdaresi (FAA).
- Avrupa Uçuş Emniyet Kuruluşu (EASA)

- Milli Sivil Havacılık Kuruluşları

Bu kuruluşlar, havacılık için standartların belirlenmesinden ve uygulanmasından sorumludur.

Güvenlik ve endüstri paydaşlarına rehberlik ve eğitim sağlamanın yanı sıra hükümetler ve uluslararası kuruluşlar istihbarat ve bilgi paylaşımı için

birlikte çalışırlar.

Sonuç olarak havacılık güvenliği çok katmanlı bir yaklaşımdır. Fiziksel, siber ve operasyonel güvenlik önlemlerini uluslararası işbirliği ile birleştirir ve yolcuları, mürettebatı ve uçakları zarardan korumak için istihbarat paylaşımında bulunarak güvenlik faaliyetleri yerine getirilir.

Havacılıkta Güvenlik Yaklaşımlarının Geliştirilmesi

Havacılık güvenliği, yolcuların, mürettebatın ve taşınan kargonun korunmasını içerir. Bu faaliyetin yerine getirilmesi için, terörizm, uçak kaçırma ve bombalama gibi potansiyel tehditler bulunmaktadır.

Bu tehditlerin önlenmesi için yolcuları ve bagajlarını önceden taramak için

SİBER GÜVENLİK ÖNLEMLERİ UÇAKLARA YÖNELİK SİBER SALDIRILARIN ÖNLENMESİNE YÖNELİKTİR. BİLGİ GÜVENLİĞİ, HAVAALANI SİSTEMLERİNİN VİRÜS, HACKLEME, SİSTEMLERİN DEVRE DIŞI BIRAKILMASI GİBİ HER TÜRLÜ SİBER SALDIRIYA KARŞI KORUNMASINI AMAÇLAR.

metal dedektörleri ve X-ray cihazlarının kullanılması uçağa binmek en yaygın kullanılan güvenlik yaklaşımlarından biridir. Bu sayede en temel seviyede uçaklara silah ve diğer yasaklanmış maddelerin kaçakçılığının tespit edilmesi ve önlenmesi sağlanır. Ayrıca 11 Eylül saldırılarından sonra özellikle ABD ve İsrail tarafından hava mareşalleri olarak bilinen silahlı kolluk kuvvetleri genellikle ekstra güvenlik sağlamak ve uçuş sırasında ortaya çıkabilecek güvenlik tehditlerine yanıt vermek için güvenlik tehdidi bulunan bazı uçuşlarda yer alırlar. Diğer bir güvenlik tedbiri ise biyometri ve yüz tanıma gibi ileri teknolojileri kullanmaktır. Bu sayede yolcuların kimlikleri doğrulanır ve kimlik sahtekarlığı önlenmeye çalışılır.

Ayrıca potansiyelleri tespit etmek ve önlemek için istihbarat ve gözetleme sistemleri

kullanılmaktadır. Söz konusu tehditleri ve şüpheli hareketleri tespit etmek ve tesirsiz hale getirebilmek için güvenlik kameralarının ve diğer izleme ekipmanlarının yanı sıra potansiyeli belirlemek ve izlemek için farklı ülkeler ve kurumlar

arasında istihbarat paylaşımı yapılmaktadır.

SONUÇ

Havacılık sektöründe meydana gelen hızlı büyüme, aynı zamanda beraberinde güvenlik ve emniyet

düşüncelerini beraberinde getirmiştir. Her ne kadar güvenlik konusu operasyon yapılan ülkenin sorumluluğunda olsa da, aynı anda birden fazla ülkede konuşlanmış olan havayolu şirketlerinin varlığı, güvenlik anlayışında ülkeler

ACIL DURUM MÜDAHALESİNİN YANI SIRA UÇAK VE HAVAALANI PERSONELİ İÇİN STANDART İŞLETİM PROSEDÜRLERİ BİR KAZA VEYA GÜVENLİK İHLALİ DURUMUNDA PLANLARIN YAPILMASI OPERASYONEL GÜVENLİK TEDBİRLERİNE ÖRNEKTİR.

arası işbirliğini zorunlu hale getirmiştir.

Uçuş emniyet ve uçak güvenliği konuları, havacılık endüstrisinin ekonomik kaygılarına feda edilemeyecek kadar önemli konulardır. Havacılık sektöründe yer alan

tüm oyuncuların emniyet, güvenlik ve karlılık üçgeni içinde bir denge kurmaları gerekmektedir. Çok fazla kısıtlayıcı emniyet ve güvenlik uygulamaları karlılık oranlarını düşüreceği gibi, sadece kar amacıyla yapılan uçuş

operasyonları uçuş güvenliği ve emniyetinde risk oluşturacaktır. Bundan dolayı hava yolu şirketleri, Tokyo Anlaşmasının rehberliğinde hazırlanmış olan mevcut ICAO regülasyonlarına göre uçuş operasyonları yapmak ve kurumsal ve bireysel seviyelerde her türlü güvenlik tehditlerine karşı hazır olmak zorundadırlar. 2018 yılında Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün (ICAO) Sözcüsü Anthony Phillip'in yaptığı açıklamaya göre; dünyada

sınır aşırı seyahat eden 1.4 milyar turist havayolunu tercih etmiştir, ayrıca dünya ticaret hacminin yüzde 35'i havayolu taşımacılığıyla sağlanmıştır. Bu durumun sürekli olması için uçakların emniyetli olarak uçurulmasının yanında güvenli bir ortamda da operasyonlarının sağlanması gerekmektedir.

Sonuç olarak, güvenlik konseptinin tarihsel gelişimi içinde hava yolu güvenliği içinde yer alan yöneticiler ve çalışanların, uçuş ve uçak güvenliği hakkında tam bilgili ve duyarlı olmaları ve kendilerini sürekli olarak güvenlik konusunda güncel tutmaları önemlidir. Aksi halde yapısı gereği güvenlik bakımından oldukça kırılgan olan hava yolu taşımacılığının gelişmesi mümkün değildir. Çünkü uçak güvenliği olmayan yerde yolcu da kargo da olmaz ve hava yolu taşımacılığında bahsedilemez.

İNSAN FAKTÖRÜ

“BİREYSEL AÇIDAN YORGUNLUK VE DİNLENMEK”

N. Temuçin GÜREL
THY INSTRUCTOR
Uçuş Eğitim Başkanlığı

BAŞLARKEN...

Çalışmak insana iyi gelen, dinamik tutan ve formda olmasını sağlayan değerli bir unsurdur. Özellikle zihinsel becerilerimizin sağlıklı işleyişinin korunması için çok önemli bir faktördür. Pek çok bilimsel veri insanın belli bir sürenin üzerinde çalışmadığında fizyolojik ve zihinsel bakımdan zayıflamaya başladığını gösteriyor. Ayrıca

uzun zaman çalışmamak insanı psikolojik bakımdan da olumsuz etkiliyor. Değersizlik hissi, hedeflerin azalması, isteksizlik ve benzeri oluşumları bu psikolojik etkilerin bazıları olarak sıralayabiliriz. Diğer yandan her konuda olduğu gibi miktarın bir şeyin iyi veya kötü olmasını belirleyen en önemli faktör olduğunu unutmamak gerekiyor. Bu bakış açısıyla bizi formda

tutan çalışmak, dinlenmenin etkin yapılmaması ve dinlenme sürelerinin etkin kullanılmaması nedeniyle olumsuz etkilerini göstermeye başlayacaktır.

Dünya uzun süren bir pandemi dönemi yaşadı. Bundan herkes ve her sektör gibi havacılık sektörü ve bu sektörün çalışanları da etkilendi. Önce bir süre uçuşlar neredeyse tamamen durdu. Sonrasında uçuşlar

kısmen başladı ve düşük seviyede devam etti. Bu dönemde sektörün diğer çalışanları gibi pilotlar da bir durgunluk dönemi yaşadı. Pandeminin sona ermesiyle birlikte açılan uçuşlar umulandan çok daha kısa süre içinde önemli bir artış gösterdi. Bu durum çalışmaya hızlı başlanmasını ve bir süre etkisi görünmeyen yorgunluğun da yaşanmasını beraberinde

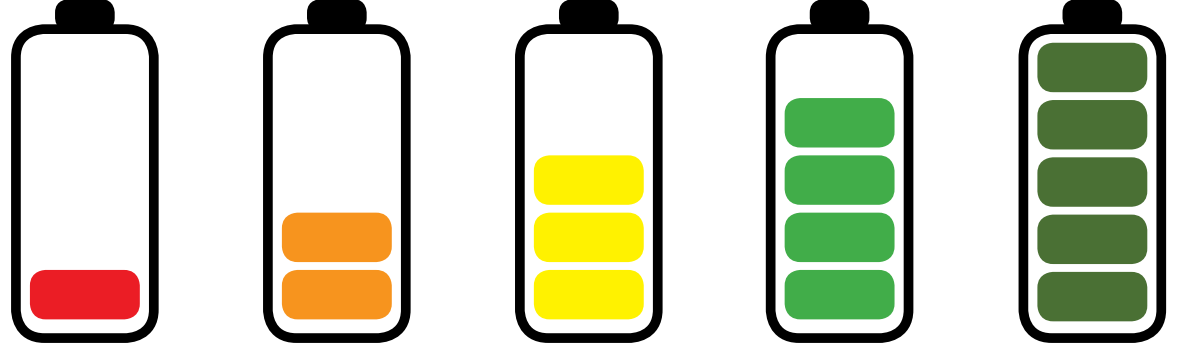
getirmiş oldu. Uçuş operasyonu varsa yorgunluk olacaktır. Tehditlerin gittikçe arttığı uçuş dünyasında bu kavramın hep gündemde olacağı açıktır. Amacımız bize olan etkilerini azaltmak ve zarar vermesini engellemektir. Bu çerçevede yorgunluğu tartışmak kadar yönetilmesi için yapılmasını gerekenleri de paylaşmak gerekiyor.

Yakın zamanda yorgunluk konusunda yapılan araştırmalar gösteriyor ki global olarak her iki pilottan biri yorgunluğun varlığını dile getiriyor ve uçuş operasyonunda performansını zayıflattığını ifade ediyor. Yorgunluğun uçuşta uykuya dalma veya mikro uyku yaşama eğilimi olarak baş gösterdiği yine araştırmalarda sıkça rastlanan bir bulgu olarak karşımıza çıkıyor.

Bu yazımızda yorgunluğu yönetmeyi ve etkilerini azaltmayı ele alacağız. Bu konuda bireysel olarak yapabileceklerimizi paylaşacağız.

YORGUNLUK NEDİR? NEDEN ÖNEMLİDİR?

Yorgunluk, en genel şekilde, fiziksel ve zihinsel bıkkınlık sonucu uyanıklık halinin azalmasıdır. ICAO (International Civil Aviation Organization) tarafından yapılan tanımdaysa yorgunluk, “uykusuzluk ya da uzun süreli uyanık kalma ve/veya pilotun uyanıklığını ve uçağı emniyetli şekilde kullanma kabiliyetini bozan, ya da emniyetle ilgili görevleri yerine getirmesini engelleyen bir fiziksel aktivitenin

sebeplere olduğu zihinsel ya da fiziksel performans kapasitesinin azalmasından kaynaklanan fizyolojik bir durum” olarak ifade edilmektedir.

Yorgunluğu değerlendirdiğimizde, uygun ve doğru dinlenme hali öne çıkmaktadır. Bu sağlanmadan, yani organizmada gereken yenilenme gerçekleştirilmeden yaşanacak fiziksel ve zihinsel aktiviteler, beden ve zihnin doğru, verimli çalışma halini olumsuz etkileyecektir. Özellikle pilot yetkinliklerinden zihinsel olanların yerine getirilmesinde güçlükler yaşanabilecektir. Durum farkındalığı, monitoring, karar verme, dikkat yönetimi gibi başlıklarda yanlışlık yapma durumu söz konusu olabilecektir. Bu da elbette uçuş ekiplerinin istenmeyen durumlar yaşama ihtimalini artıracaktır.

Yorgunluk, akut ve kronik olarak iki alt başlıkta değerlendirilebilir. Akut yani geçici yorgunluk, bir görev sonrası veya belli bir zaman dilimine ait olabilir. Akut yorgunluk, uygun şekilde ve süreyle dinlenme gerçekleştirilirse giderilebilir. Kronik yorgunlukta

kümülatif birikim söz konusudur. Giderilmesi zaman alır ve bazen de profesyonel destek gerektirir. Daha ciddi şekilde yaklaşılması gerekir. Bu nedenle uçuş ekiplerinin yorgunluğu biriktirmemek adına, ilgili alanlarda bireysel çaba göstermeleri gerekir. Bu konu elbette sistemsel olarak ele alınmalı ve tüm bileşenleriyle, bütünsel olarak değerlendirilmelidir. Ancak ekiplerin bireysel sorumlulukları da göz ardı edilmemelidir. Unutulmamalıdır ki birikmiş olan yorgunluk, uçuş ekibinin karşısına beklenmedik bir durumda çıkabilir.

YORGUNLUĞUN ETKİLERİ VE SONUÇLARI

Yorgunluk genel olarak hayatımızda, işe bağlı veya iş dışında yaşanmaktadır. Bir uçuşu olarak, işle ilgili olanlar, çalışma şekli ve zamanımız, çevresel değişimler, tehditler, zorlu koşullar, uykusuzluk şeklinde özetlenebilir. İş dışındakiler olarak akla gelenlerse alışkanlıklarımız, günlük efor, yapılan aktiviteler, dinlenmeye ayrılan zaman ve dinlenme şekli olarak

sıralanabilir.

Yorgunluk eğer kontrol altında tutulmaz ve bizi etkilemesine izin verilirse, aşağıda belirtilen birtakım etkilerinin yaşanması söz konusu olabilir.

- Algılama zayıflığı,
- Odaklanma güçlüğü,
- Yavaş geribildirim,
- Unutkanlık, dalgınlık
- Dikkat eksikliği,
- Zihinsel aktivitelerde yavaşlama,
- Çevreyle ilgilenmemek,
- Davranış değişiklikleri,
- Sağlık problemleri,
- Yaşam kalitesinin düşmesi,
- Genel performans düşüklüğü.

Yukarıda sayılanlar yorgunluk halinin pilotların bilişsel yetkinliklerine önemli etki yapabileceğini gösteriyor. Yorgunluk devreye girdiğinde yukarıda belirttiğimiz son derece değerli olan yetkinliklerin layıkıyla sergilenmesi zorlaşıyor. Diğer taraftan belki de daha az farkında olunan şey ise yorgunluğun pilotların sosyal yetkinliklerini de olumsuz etkileme durumunun olmasıdır. Yorgunluğu oluşturduğu

DÜNYA UZUN SÜREN BİR PANDEMİ DÖNEMİ YAŞADI. BUNDAN HER SEKTÖR GİBİ HAVACILIK SEKTÖRÜ VE BU SEKTÖRÜN ÇALIŞANLARI DA ETKİLENDİ. ÖNCE BİR SÜRE UÇUŞLAR NEREDEYSE DURDU. SONRASINDA UÇUŞLAR DÜŞÜK SEVİYEDE DEVAM ETTİ...

gerginlik ve stresin iletişim, liderlik, iş yükü yönetimi gibi kokpitte etkin ekip çalışması sergilemeyi de zorlaştırdığını araştırmalarla ortaya konuyor. Tahammülsüz, sıkıntılı, sabırsız ve aceleci davranışlar artıyor ve artan bu davranışlar kokpitteki çalışma ortamını bozuyor.

BİREYSEL SORUMLULUKLAR

Uçuş hayatının yoğun olmaya başladığı, uçucuların sorumluluklarının önemli ölçüde artış gösterdiği ve yönetilmesi gereken tehditlerin çoğaldığı son dönemde yorgunluk üzerinde çalışılması gereken bir alan olarak belirmiş ve varlığını devam ettirmektedir.

Bunun için global veya bölgesel düzenlemeler yapılması gerekliliği bulunmakla birlikte, kişisel sorumlulukların da etkili biçimde yerine getirilmesi önem taşımaktadır. Bu konuda kişisel olarak dikkat edilmesi gerekenler ve yapılması faydalı olacakları aşağıda gibi sıralayabiliriz.

- Günlük uygun miktarda kaliteli uyku ihtiyacını karşılamak.
- Sosyal aktivitelerin saat dilimlerine özen göstermek.
- Kafein ve alkol tüketimine dikkat etmek.
- Kişilerarası iletişim bozuklukları ve çatışmalarında hassas olmak.
- Hayat tarzını, alışkanlıkları

ve sosyal çevreyi uygun şekilde düzenlemek.

- Yorgunluk modüllerini etkin kullanmak.
- Uçuş öncesi kısa uyku.
- Uçuş istirahat zamanlarını etkin kullanmak.

“Dinlenme sanatı da çalışma sanatının bir kısmını oluşturur.” diyor Fransız yazar Andre Maurois. Çalışmayı bilimsel, stratejiler içeren, kuralları olan ve disiplin gerektiren önemli bir alan olarak kabul ediyoruz. Üzerine araştırmalar ve bilimsel çalışmalar yapılıyor. Bu bakış açısıyla çalışmanın karşılığı olan dinlenmenin de artık üzerine akıl yürütülen ve bilimsel olarak incelenen bir alan olduğunu

kabul etmeliyiz. Yani yazarın dediği gibi çalışmak bir sanatsa, dinlenmek de bir sanattır. O zaman bu sanatın inceliklerini öğrenmek ve uygulamak gerekiyor. Dinlenmeyi sadece boş zaman olarak görmek ve gelişigüzel olarak doldurmak bu konuda önemli bir yanlış olacaktır. Dinlenmek planlı,

bilinçli, sonuca hizmet edecek faaliyet ve rahatlama unsurlarıyla organize edilmesi gereken bir süreçtir. Dinlenmek konusunda önemli kriterlerden biri bunun için tanınan zamanın etkin kullanılmasıdır. Her pilotun uçuş operasyonunun getirdiği toplam yorgunluğu yönetmek üzere kaliteli dinlenmesi gerektiğini biliyoruz. Yukarıda sayılanlar dikkat edilmesi gerekenleri içeriyor. Bunlar elbette önemli ancak en az bunlar kadar önemli olan bir husus da bizi rahatlatacak alanlar oluşturmak. Yani sadece bedensel değil zihinsel rahatlama da sağlamak. Bu alan oldukça geniş. Hoşlandığın bir uğraş edinmek, sevdiğinle beraber olmak, sosyal bir faaliyet, farklı yerde olmak, rutinin dışında bir şey yapmak gibi uzatıp ilerletebiliriz. Kısaca kendimize kendimizi rahat hissedeceğimiz süreçler yaşatmak. Kaliteli dinlenmenin uçuş operasyonundaki önemini biliyoruz. Diğer yandan insanların yaşadığı hayatta duydukları pişmanlıklara ait yapılan araştırmaların önemli bir kısmı en belirgin pişmanlıklardan birinin kendisine ait zamanı iyi ve kaliteli değerlendirmemek olduğunu ortaya koyuyor. Bu açıdan kaliteli dinlenmek uçuş için önemli olmakla beraber hayatın bütünü için de çok değerli bir unsur.

Yorgunlukla ilgili risklerin yönetimi konusunda izlenmesi gereken metodları içeren yayınlar ilgili otoriteler tarafından oluşturulmakta ve

havayollarına sunulmaktadır. Uçuş ekipleri, kurumsal yol gösterme amacıyla hazırlanan bu dokümanları bireysel olarak da kullanırlarsa, yorgunluğu yönetmek adına önemli bir adım atmış olacaklardır. Tecrübeler, bulgular ve bilimsel modellemeleri izlemek, eğitimleri takip etmek, oluşması muhtemel yorgunluk alanlarını görmemizi sağlayacaktır. Geçmişe dönük olayları, konuyla ilgili denetim raporlarını ve olay analizlerini takip etmek, dersler çıkarmamızı sağlayacaktır. Kişisel yorgunluk raporları hakkında bilgi sahibi olmak, araştırma sonuçlarını izlemek, güncel iş analizlerini okumak, eğer problem yaşıyorsa uyku konusunda uzman desteği almak, ileriye dönük aksiyon almamızı sağlayacaktır.

SONUÇ...

Gerek uçuş operasyonunun emniyeti, gerek pilot

Andre
Maurois

yetkinliklerinin etkin kullanılabilmesi gerekse geriye dönüp baktığımızda verimli ve mutlu bir hayat için bize ayrılan dilimleri etkin ve verimli kullanmak önemli. Bizlere düşen bu bireysel kısmı doğru kullanmak bizim sorumluluk alanımızda. Hem kendimizden hem de sevdiğimizden bunu esirgemeyelim.

Emniyetli ve keyifli uçuşlar dilerim. ▽

YAKIN ZAMANDA YORGUNLUK KONUSUNDA YAPILAN ARAŞTIRMALAR GÖSTERİYOR Kİ GLOBAL OLARAK HER İKİ PİLOTTAN BİRİ YORGUNLUĞUN VARLIĞINI DİLE GETİRİYOR VE UÇUŞ OPERASYONUNDA PERFORMANSINI ZAYIFLATTIĞINI İFADE EDİYOR.

HAVACILIK SEKTÖRÜNDE İŞ STRESİ VE BAŞ ETME YOLLARI

Atilla DUYAR
Emekli Kaptan Pilot

STRES KİŞİNİN BAŞ ETME YOLLARINI ZORLAYAN DIŞ ETKENLERE VERDİĞİ TEPKİ OLARAK TANIMLANABİLİR. BELLİ BİR DÜZEYDE OLDUĞUNDA KİŞİYİ MOTİVE EDEN, TEHDİT EDİCİ FAKTÖRLER KARŞISINDA ÖNLEM ALMAYI SAĞLAYAN BİR ROLÜ OLABİLİR. FAKAT HAVACILIK SEKTÖRÜNDE AŞIRI YA DA SÜREĞEN OLDUĞU DURUMLARDA KİŞİNİN PSİKOLOJİK YA DA BİYOLOJİK OLARAK YIPRANMASINA, ÇEŞİTLİ PSİKİYATRİK SORUNLAR YAŞAMASINA SEBEP OLACAĞI AÇIKTIR.

Günlük yaşamımızın önemli bir kısmı işimizde geçmektedir. İş yerinde veya uçakta yaşanan stres mutlaka çalışma koşulları ile ilişkilidir. Ancak bireysel faktörler,

örneğin; kişilik özellikleri dolayısı ile stres ile baş etme yolları, aile yaşantısı ya da diğer sosyal destek kaynakları, yaşamın diğer alanlarında üstlenilen rollerde yaşanan güçlükler iş stresini etkilemektedir.

İş stresinin oluşturduğu belirtilerin görmezden gelinmesi daha ciddi ruhsal ve bedensel problemlere neden olur. Ve iş yaşamımızın ortalarında büyük motivasyon sorunlarına yol açabilir.

Kaygı, uykusuzluk, sosyal içe çekilme, profesyonel destek alınmaksızın kaygı ya da uyku sorunu için alkol ya da uygunsuz ilaç kullanımı ile baş etme çabaları ve buna bağlı gelişen ek sorunlar, baş ağrısı, sindirim sistemi ile ilgili sıkıntılar gibi bedensel yakınmalar iş stresinin sık görülen yansımalarıdır.

Bu konuda önlem alınmaması özellikle kişilik özellikleri, yatkınlık oluşturuyorsa (kaygılı, mükemmeliyetçi, içe dönük, yeni deneyimlere açık olmayan kişilerde olduğu gibi) tükenmişlik sendromunun gelişmesine neden olabilir.

Bu durumda kişi kendini yetersiz, desteksiz ve güvensiz hisseder. İşe karşı duyarsızlaşma, işe gitmek istememe, iş veriminde düşme, tahammülsüzlük oluşur. Tükenmişlik, kişinin ailesine ve sosyal yaşantısına yansır. Depresyon ve kaygı bozuklukları da iş stresine önlem alınmaması ile gelişebilecek durumlardır.

Böyle bir durumla karşı karşıya olduğunuzu düşünüyorsanız sektör arkadaşım;

1 Yapılacak günlük işlerin gözden geçirilmesi ya da yoğunluk yaşayacağınız ortamda bir süre dinginlik yaşamak motivasyonunu artıracaktır.

2 İşe veya uçuşa uykunuzu almış olarak gidin, stresle baş etmek ve konsantrasyon için kaliteli bir uyku önemlidir.

3 Kendine dikkat etmek, yaşam tarzını değiştirmek değerlidir. Düzenli beslenme ve spor

günlük yaşamda kendinizi enerjik hissetmenizi sağlayacak ve sorunlar ile baş etmede sizi güçlü kılacaktır. Uçucular bir yatıda ise günün yarım saatini sporla geçirmelidir.

4 İş stresinden uzaklaşma beklentisi ile düzenli alkol kullanımı, uyku ritmini bozar ve güne başlamayı zorlaştırır. Bu durum alkol bağımlılığı için risk oluşturur. Aynı şekilde strese bağlı uyku sorunları ya da kaygı

için, profesyonel yardım almaksızın kullanılan ilaçlar; gün içinde kaygının artışı ve verimin düşmesine neden olabilir. İlaç gereksiniminizin değerlendirilmesi için, psikiyatriste başvurmalısınız.

5 Sadece işe odaklanarak kendi fiziksel ve ruhsal gereksinimlerinizi ihmal etmeyin. Ruhunuzun beslenmeye ihtiyacı var, sadece işe odaklanmış bir yaşam ruhunuzu beslemez. Ailenize ve arkadaşlarınıza ayırdığınız zaman ile işe ayırdığınız zaman

arasında denge kurmalısınız. Sevdiğiniz insanlar ile kuracağınız etkin iletişimin yaşamın tüm alanlarına pozitif yansıtacağını unutmayın.

6 İş yerinde yapılması gerekenler ile, zorunlu olanlar arasındaki dengeyi iyi kurmalısınız. Bazen zorunluluklar listesini siz yoğunlaştırıyor olabilirsiniz.

7 İş yerinde görev ve sorumlulukları paylaşabileceğiniz kişiler olduğunu unutmayın. Her adım sizin kontrolünüzde olmayabilir. ➤

Bu maksatla CRM uygulaması çok önemlidir.

8 İşe dair öncelikli yapmanız gerekenleri belirlemek, hoşlanmadığınız şeylere öncelik vermek, günün geri kalanında gerginliği azaltacaktır.

9 Birlikte çalıştığınız kişiler ile olumlu iletişim, iş stresini azaltmada önemli bir faktördür. Ortak sorunların paylaşımı sizi rahatlatılabilir ve farklı baş etme yolları konusunda farkındalığınızı arttırabilir. Ancak pek çok şey gibi, diğerlerinin olayları algılayışını da kontrol edemeyiz. Profesyonel yaşam ikisi arasındaki dengeyi iyi kurmayı gerektirir. Kişilerin sorunları farklı algılayabileceğini bilmek ve bazen onların üzerindeki stresten ziyade; kendi düşünce ve duygularımızda odaklanmak gerektiğini unutmamak gerekir.

10 Yaptığımız her şeyi mükemmel sonuçlandıramayız. Hata yapabiliriz ve bazı hatalar çok bileşenlidir; hata bizimle ilgili ise kaynağını öğrenir ve tekrarını engellemeye çalışırız. Oluşan hatalar, işleyiş ya da kurumsal yapı ile ilgili olabilir, bu durumu işveren ya da yönetim kadrosu ile paylaşmalıyız. Bu paylaşım bireysel ve kurumsal verimi arttıracaktır.

11 Yardımcı personel ile ilgili sorunlarda; beklentilerin ifadesi ancak bunun yanında işleyişteki mevcut güçlükler konusunda fikir alışverişi; iş yükünü azaltmada, çalışma ortamındaki

çatışmaların çözümünde ve iş doyumunun artmasında önemli rol oynar.

12 Birlikte çalışılan kişiler ile oluşan çatışmalarda; kendi duygularımız ile birlikte, karşımızdaki kişinin duygularını da sözel ya da davranışsal ipuçları ile anlamaya çalışmak, bu kişiler ile yaşanmış geçmiş deneyimlerin, oluşturduğu duygulardan arınarak, ana odaklanmak önemlidir. Bazen aynı fikirde olmasak bile çatışma sürüyorsa sonlandırmak yararlı olacaktır.

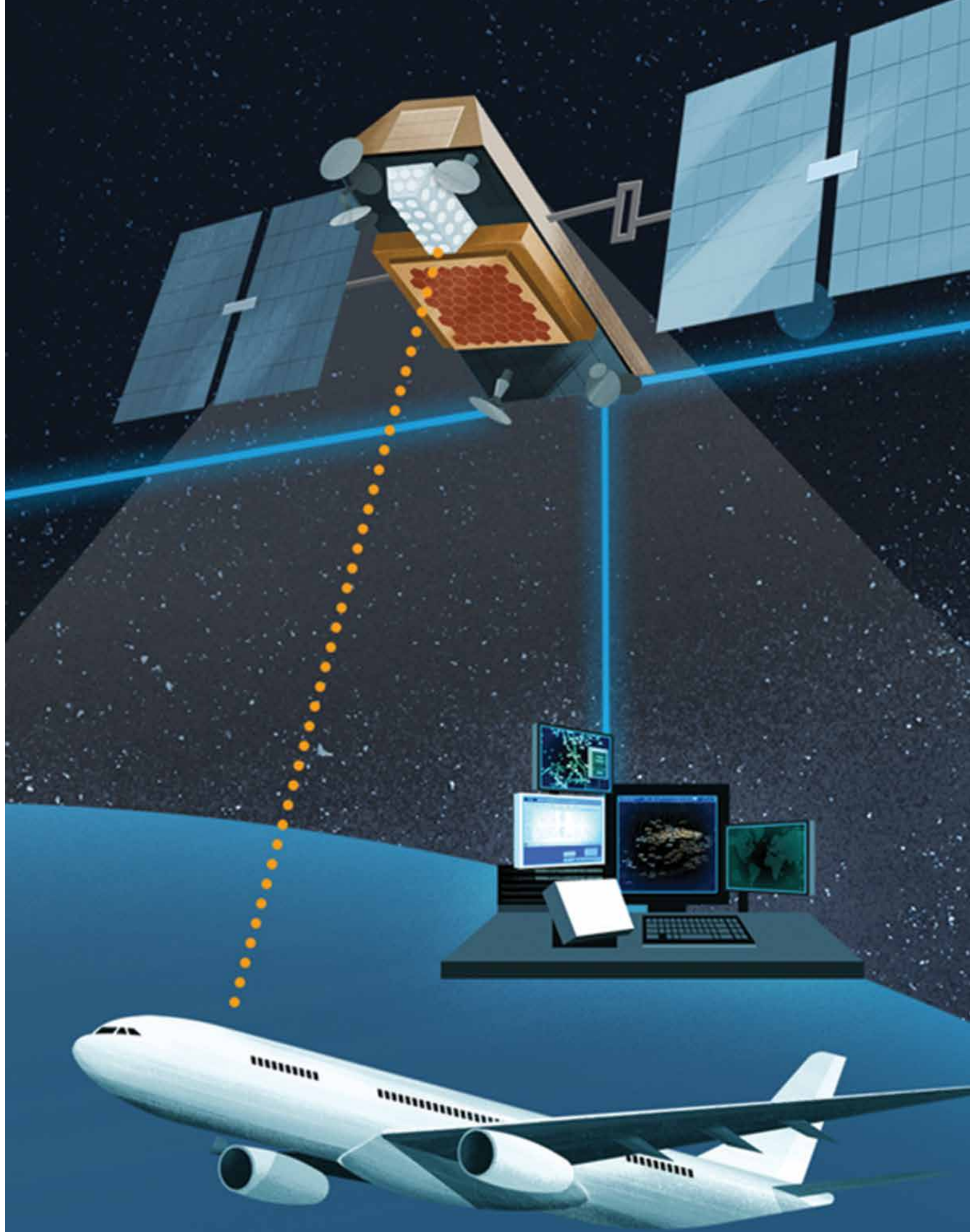
13 Sonuç olarak; Değerli meslektaşım, stres ve buna bağlı depresif yapı performansımızı çok düşürür. Buna bağlı olarak da yaşam kalitemizi etkiler. Lütfen ama lütfen stresi bir insan yiyen kurt olarak düşünün. Sağlıkla kalın...

KURULUŞUMUZUN 65.YILI

Kutlu Olsun.

ADS-B TEKNOLOJİSİ İLE HAVACILIKTA YENİ BİR PARADİGMA

Arif TUNCAL

Türkiye Hava
Trafik Kontrolörleri Derneği
Hava Trafik Kontrolörü & OJTI,
STDI ve Teorik Eğitmen
Teorik Bilgi Öğretmeni

HAVA TRAFİK KONTROL SİSTEMLERİ, HAVA ARAÇLARININ EMNİYETLİ BİR ŞEKİLDE SEYRÜSEFERLERİNİ GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN ÖNEMLİ BİR ROLE SAHIPTIR. BU SİSTEMLER, HAVA ARAÇLARININ KONUMLARINI, HIZLARINI, YÜKSEKLİKLERİNİ VE DİĞER BİLGİLERİ TAKİP ETMEK İÇİN FARKLI TEKNOLOJİLERİ KULLANIRLAR. HAVA SAHASINDA UÇUŞLARIN KONTROLÜNDEN SORUMLU OLAN HAVA TRAFİK KONTROLÖRLERİNE GERÇEK ZAMANLI UÇUŞ BİLGİLERİ SUNMA AMACIYLA PRIMARY, SECONDARY GİBİ GELENEKSEL RADAR TABANLI SİSTEMLERİN YANI SIRA TEKNOLOJİDEKİ İLERLEMELER SONRASINDA MULTILATERATION, WIDE AREA MULTILATERATION, ADS-B (AUTOMATIC DEPENDENT SURVEILLANCE-BROADCAST) GİBİ SON YILLARDA DAHA GELİŞMİŞ YÖNTEMLER ORTAYA ÇIKMIŞTIR. BU MAKALEDE, ADS-B TEKNOLOJİSİNİN SİSTEMATİK BİR İNCELEMESİ YAPILACAKTIR.

ADS-B teknolojisi, dünya genelinde birçok ülkede kullanılmaktadır. ADS-B hava araçlarının konum ve diğer önemli bilgilerini otomatik olarak yayınlamalarına ve alınmalarına olanak tanıyan bir teknolojidir. ADS-B herhangi bir uyarana veya sorgulayana gerek kalmadan yayın yaptığı için otomatik, diğer bileşenlere gözetim bilgileri sağlamak için yerleşik sistemlere dayanmasından dolayı bağımlı olarak ifade edilmektedir. ADS-B sistemi, hava araçlarında bulunan bir verici anten ile hava trafik

kontrol merkezleri tarafından kullanılan bir alıcı anten arasında sürekli bir iletişim kurar (bknz. Şekil 1). Hava araçları, GPS konumlarını, hızlarını, irtifalarını, rotalarını ve diğer verileri otomatik olarak yayınlırlar. Bu bilgiler, hava trafik kontrolörlerinin hava araçlarının konumlarını ve diğer önemli verileri gerçek zamanlı olarak takip etmelerini sağlar. Bu teknolojinin kullanımı, hava trafik kontrol sistemlerinin daha etkili ve verimli bir şekilde çalışmasına yardımcı olur.

ADS-B sistemi, geleneksel radar sistemlerine göre birkaç avantaj sunar. Radar

sistemleri, hava araçlarının konumlarını sadece radar sinyallerini yansıtarak belirlerler. Bu nedenle, radar sistemleri, hava araçlarının konumunu yalnızca belirli bir mesafeden tespit edebilirler ve sinyallerin engellendiği veya yansıtılmadığı alanlarda hava araçlarının konumunu belirlemede zorlanırlar. ADS-B sistemi ise, hava araçlarının konumunu doğrudan GPS verilerinden alır, bu nedenle hava araçlarının konumları daha doğru bir şekilde tespit edilebilir ve daha geniş bir alanda kullanılabilir. ADS-B sistemi ayrıca, hava trafik

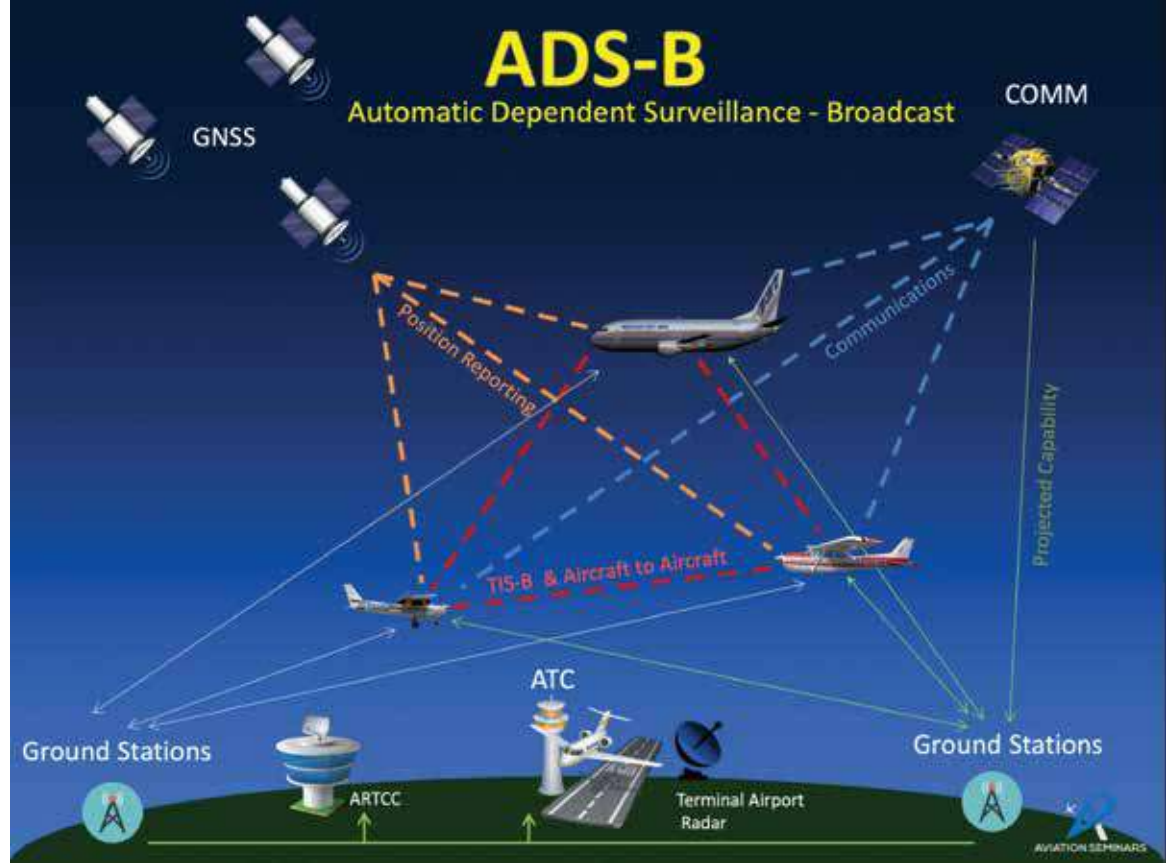
kontrol merkezlerinin hava araçlarını daha etkili bir şekilde yönetmelerini sağlar. Sistem, hava araçlarının konumlarını gerçek zamanlı olarak takip ettiği için, hava trafik kontrolörleri hava araçlarının rotalarını daha iyi planlayabilir ve hava trafiğinin daha düzenli bir şekilde akışını sağlayabilirler. Bu, uçuş süresinin kısaltılması, yakıt tasarrufu ve daha az gürültü kirliliği gibi bir dizi avantaj sağlar.

ADS-B sistemi, uluslararası standart olarak kabul edilmiştir ve tüm dünyada kullanılmaktadır. ICAO (International Civil Aviation

Organization) hava trafiği kontrolünde kullanılan ADS-B teknolojisinin standartlarını belirleyen önde gelen kuruluştur. ICAO, 2006 yılında güncellediği ekle (ICAO Annex 10) ADS-B'nin kullanımını ve kurulumunu ayrıntılı bir şekilde açıklamıştır.

FAA (Federal Aviation Administration) Amerika Birleşik Devletleri hava sahasında 2020 yılı itibarıyla, ADS-B'nin hava araçlarında kullanımını zorunlu hale getirmiştir. 630'dan fazla yer istasyonu bu amaçla konuşlandırılmıştır.

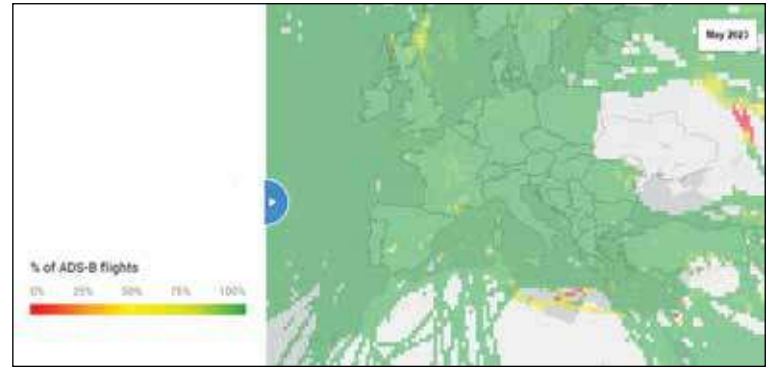
EASA (European Aviation Safety Agency), ADS-B'nin kullanımı, kurulumu ve sertifikasyonu konusunda Avrupa genelinde standartlar belirlemiştir. Avrupa hava sahasında (Single European Airspace) ADS-B'nin zorunlu hale gelmesi 7 Haziran 2020'de planlanmıştır, ancak Covid-19 nedeniyle bu tarih 7 Aralık 2020'ye ertelenmişti. Uçuşa elverişlilik sertifikasına göre, bazı konularda muafiyetler 7 Haziran 2023'e kadar geçerli olarak belirlenmişti. Ayrıca, bakım veya ihracat amaçlı uçuşlar ile uçuşlarını durdurmayı planlayanlar için 31 Ekim 2025'e kadar muafiyetler getirilmiştir. Şu anda, Avrupa hava sahasında ADS-B yoğunluğu %100'e ulaşmış durumdadır (bkz. Grafik 1). Uçuş gerçekleştiren hava araçları açısından ADS-B teçhizatı oranı %94,7'ye ulaşmıştır (bkz. Grafik 2).

Şekil 1. ADS-B Çalışma Prensibi

Kargo uçakları ise %97'lik bir teçhizat oranına sahiptir (bkz. Grafik 3) (ref.: <https://www.eurocontrol.int/service/adsb-equipage>).

EASA, ADS-B'nin güvenilirliğini ve doğruluğunu artırmak amacıyla çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar arasında, hava araçlarına daha hassas GPS alıcılarının takılmasıyla ADS-B verilerinin doğruluğunu artırma çabaları bulunmaktadır. Ayrıca, EASA ADS-B verilerinin güvenliğini sağlamak için de çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda, ADS-B verilerinin şifrelenmesi ve güvenli bir şekilde

Grafik 1. NM (Network Manager) bölgesindeki ADS-B yoğunluk haritası

iletmesini sağlamak için yeni protokollerin geliştirilmesi çalışmaları yürütülmektedir.

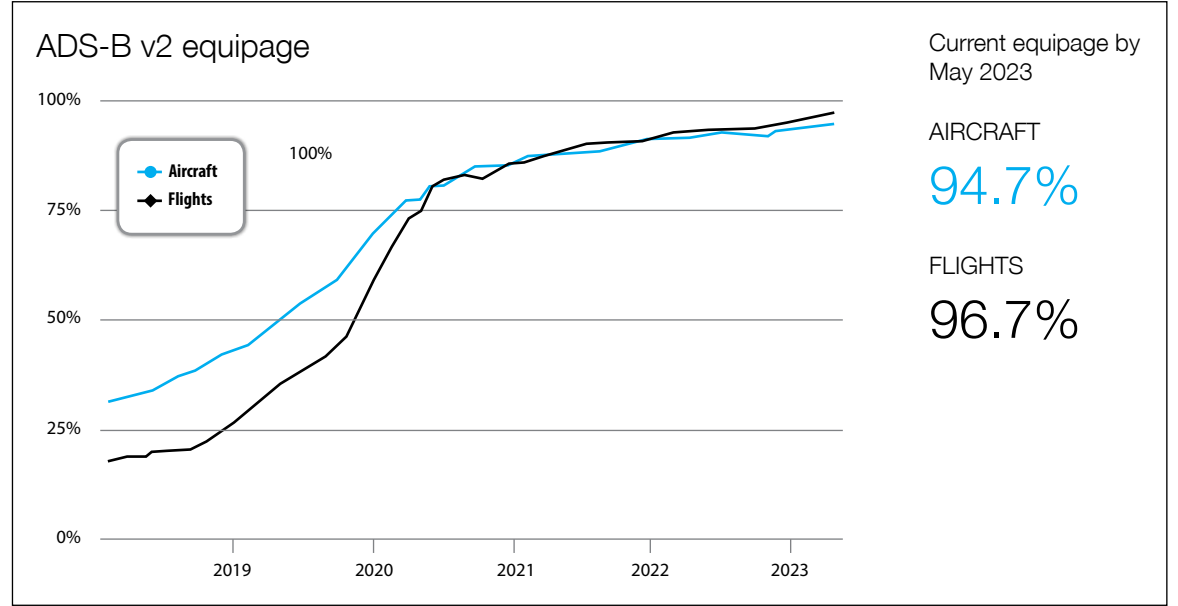
Avustralya ve Kanada, 2009'dan beri operasyonel hava trafik hizmetlerini ADS-B

temelli olarak sunmaktadır. Avustralya'da tüm IFR (aletli uçuş kuralları) operasyonları için ADS-B zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca, ADS-B'nin kullanımı dünyanın

çeşitli bölgelerinde de yaygınlaşmaktadır. Örneğin, Afrika (Kongo, Etiyopya, Gine, Sierra Leone, Liberya, Namibya, Güney Afrika), Güney ve Orta Amerika (Brezilya, Peru, Trinidad ve Tobago), Asya (Afganistan, Çin, Hong Kong, Fiji, Hindistan, Endonezya, Japonya, Kuveyt, Kırgızistan, Malezya, Filipinler, Katar, Suudi Arabistan, Singapur, Tayvan, Tacikistan, Tayland, BAE, Vietnam) ve Okyanusya (Yeni Zelanda) gibi bölgelerde de ADS-B ile ilgili çalışmalar devam etmektedir (ref.:

<https://www.skybrary.aero/articles/automatic-dependent-surveillance-broadcast-ads-b>).

Ülkelerin yönetimi ile güvenliğinde kullanılan ve özel bir statüleri olan devlet başkanları, bakanlar, diplomatik misyonlar ve askeri personel tarafından kullanılmakta olan devlet hava araçları için ADS-B kullanımında endişeler mevcuttur. Bu hava araçları ADS-B teknolojisi kullanma zorunluluğundan muaf tutulabilmektedirler. Bu muafiyet, devlet hava araçlarının özel statüsüne dayanmaktadır. Devlet hava araçları, ADS-B teknolojisini kullanmak yerine, diğer iletişim sistemleriyle de etkileşim halinde olabilmektedirler. Gelişen ADS-B teknolojisi ve verilerin şifrelenmesine yönelik çalışmalarla devlet hava araçlarına yönelik güvenlik endişelerinin ortadan

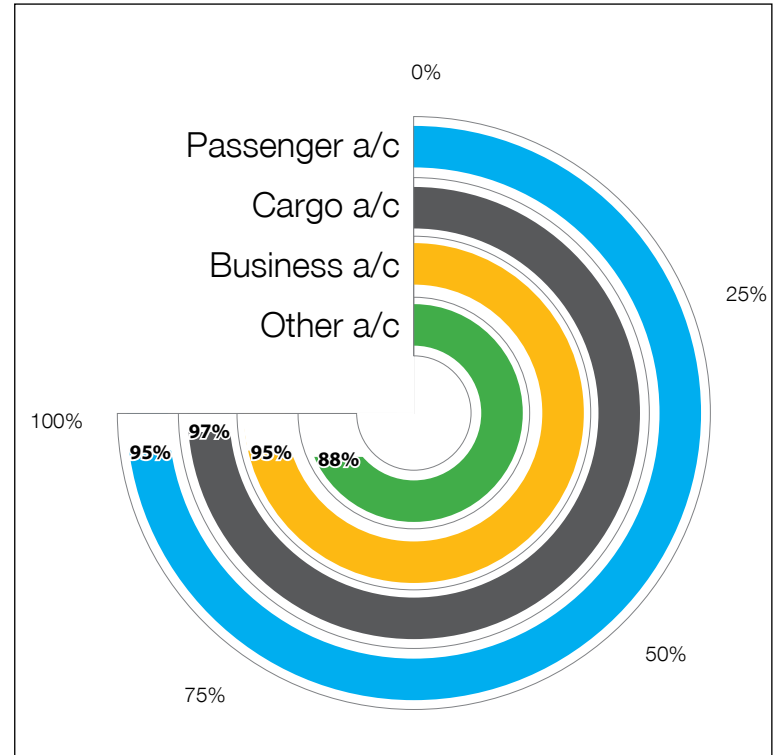

Grafik 2. NM (Network Manager) bölgesindeki hava araçlarının ve uçuşların ADS-B teçhizat oranı

kaldırılabilirliği, dolayısıyla aynı hava sahasını kullanan tüm hava araçları için muafiyetlerin uygulanmasına gerek kalmayacağı değerlendirilmektedir.

ADS-B teknolojisi günümüzde internet tabanlı, çevrimiçi harita üzerinden uçuş bilgilerini görüntülemek için kullanılan web uygulamalarına kaynak sağlamaktadır. Bu uygulamalar dünya genelinde 20.000'den fazla ADS-B alıcısından veri alabilmektedir

ADS-B ve benzeri teknolojiler gelişmeler, insansız hava araçlarının geleneksel hava sahasına entegrasyonunda ve gün geçtikçe yoğunlaşan hava trafiğinde kullanılan gözetim sistemleriyle birlikte, hava trafiğinin etkinliğini ve emniyetini daha da artıran uygulamalar olarak dikkate alınmaktadır.

Grafik 3. Mayıs 2023 itibarıyla uçuşlara göre ADS-B donanımına haiz olma oranı

MAKAT BÖLGESİ HASTALIKLARINDAN AMELİYATSIZ KURTULMAK MÜMKÜN MÜ?

Dr. Çiğdem ARSLAN
Esenler Medipol Hastanesi

MAKAT BÖLGESİ HASTALIKLARI TOPLUMUMUZDA YAYGIN OLARAK GÖRÜLMEKTE ANCAK BU HASTALIKLARLA İLGİLİ BAZI ÇEKİNCELER VE YANLIŞ BİLİNERLER HASTALARIN HEKİME BAŞVURUSUNU GECİKTİRMEKTEDİR. ÖZELLİKLE KADIN HASTALAR ANAL BÖLGE SORUNLARINI UZMAN HEKİME DANIŞMAKTAN KAÇINMAKTA. KULAKTAN DOLMA BİLGİLER VE GELENEKSEL TEDAVİ YÖNTEMLERİYLE SORUNLARINA ÇARE ARAMAKTALAR.

Bu durum hem hastalığın doğru teşhisini geciktirmekte hem de hastanın hekime çok geç başvurması nedeniyle ameliyatsız-erken tedavi şansını azaltmaktadır. Ne yazık ki birçok hasta uzun süre kendi yöntemleriyle mücadele etmekte, hastalık çok ilerlediğinde doktora başvurmakta.

Hastalarımızın geç başvurmasındaki bir diğer

neden de bu hastalıkların cerrahi tedavisi sonrası ortaya çıkan ciddi ağrı ve iyileşme güçlüğüdür. Uygun evrede proktoloji uzmanına başvurulduğunda cerrahi dışı ya da minimal invaziv tedavi seçenekleriyle makat bölgesi hastalıklarının birçoğu ameliyatsız yöntemlere göre çok daha az ağrı ile iyileştirilebilmektedir.

Makat bölgesinde en sık gördüğümüz rahatsızlıklar hemoroid (basur) ve anal

fissürdür (makat çatlağı). Bunun dışında bu bölgede HPV'ye bağlı siğiller, kıl dönmesi (pilonidal sinüs) ve anal fistül görülebilir. Anal bölge hastalıklarının çoğunda bağırsak alışkanlığı, beslenme düzeni, çevresel faktörler ve genetik yatkınlık gibi birçok faktör hastalığın ortaya çıkmasından sorumludur. Çağımızda çoğumuzun mücadele ettiği stres, çalışma koşulları ve zaman darlığı gibi nedenler beslenme ve tuvalet

alışkanlığımızın bozulmasına yol açıyor. Yanlış beslenme ve tuvalet alışkanlıkları da makat bölgesi hastalıklarına davetiye çıkarıyor.

Hemoroid (basur) bağırsağın son kısmında bulunan toplardamarların anormal genişlemesidir. Bu toplardamarlar bağırsağın iç kısmında genişleyip kanamaya neden olabileceği gibi makattan dışarıya sarkarak kanama, ağrı, kaşıntı, çıkıntı ve rahat temizlenememe gibi yakınmalarla karşımıza çıkabiliyor.

Anal fissür (makat çatlağı), anüs içinde oluşan derin yırtıktır. Kabızlık halinde herkeste bu tip yırtıklar oluşabilir. Çoğu kez bunun farkına varmayız, kendiliğinden iyileşir. Anal fissür hastalarında ise makat çevresindeki kaslarda spazm (aşırı gerginlik, sıkışma) vardır. Bu spazm nedeniyle makat çevresi dokularda normal oksijenlenme ve iyileşme bozulmuştur. Zamanla iyileşmeyen çatlak kronikleşir ve çevresinde bir cilt çıkıntısı meydana gelebilir. Bu cilt çıkıntısı (skin tag) çoğu kez hem hasta hem hekim tarafından hemoroidle karıştırılmaktadır.

Beslenmenin rolü ne?

Doğru beslenme alışkanlıkları yerleştirilmediğinde bağırsaklarımızda yaşayan mikroorganizmaların kendi içindeki dengesi bozulmaktadır. Özellikle yeterince su içtiği ve bol lifli beslendiği halde bağırsak düzensizliği çeken ve

kronik kabızlığı olan bireylerde mikrobiyatayı iyileştirmek bağırsak hareketlerini normale döndürebilir. Mevcut ilaçlar ve klasik diyetlerle kabızlığa ve huzursuz bağırsak sendromuna çare bulamamış bu hasta grubunda dışkı analizine göre uygulanacak kişiye özel diyetler umut vadeden sonuçlar vermekte.

Makat bölgesi hastalıklarında tuvalete gitmek, özellikle sert dışkı, makat bölgesi için bir travma haline gelmiştir. Dışkılama sırasında şiddetli ağrı, yırtılma hissi, yanma hissedilir ve kanama eşlik edebilir. Bu hastalıkların erken evrelerinde genellikle yaşam tarzı değişiklikleri ve ilaç tedavisi yeterli olmaktadır. Doğru bir tedaviyle birlikte

kişiye özel hazırlanacak bir diyet programı hastaların %80'inde ameliyatsız başarı sağlamaktadır.

Minimal invaziv tedavi seçenekleri neler?

Makat bölgesi hastalıklarında tedavide ilk basamak altta yatan bağırsak düzensizliğini (kabızlık, ishal, huzursuz bağırsak, iltihabi bağırsak hastalıkları vb) gidermek ve ilaç tedavileridir. İlaç tedavileri haplar ve kremlerden oluşmaktadır.

Lazer ve Doppler

İlaç tedavileriyle iyi sonuç alınamayan hastalarda minimal invaziv tedaviler olarak adlandırdığımız, açık ameliyata göre daha küçük

girişimler uygulanabilir. Hemoroid tedavisinde bu girişimler arasında lastik band ligasyon (memenin bağlanması), lazer koagülasyon, skleroterapi gibi lokal anestezi ile gerçekleştirilen ve hastane yatışı gerektirmeyen işlemler sayılabilir. Doppler yardımcı hemoroid tedavisinde ise hastane yatışı genellikle gerekir ancak ameliyat herhangi bir kesik ve yara olmadan yapıldığı için ameliyat sonrası ağrı oldukça azdır; kanama görülmez.

Hemoroidde lazer tedavisi her aşamada uygulanabilir. Lazer tedavisi, lazer enerjisi ile hemoroid damarlarının yakılması, söndürülmesi işlemidir. Damarların sönmesi dışarıya sarkan hemoroidleri ➤

bir miktar içeriye itebilir ancak özellikle 4. evre ilerlemiş hemoroidlerde meme tamamen kaybolmayabilir. Bu nedenle lazer tedavisinden en çok fayda görecektir grup 2 ve 3. evre hemoroidleri olan hastalardır.

Lazer tedavisini hemoroid dışında kıl dönmesi ve anal fistülde de kullanıyoruz. Özellikle kıl dönmesinde klasik açık ameliyatla kıyaslandığında son derece iyi kozmetik sonuçları var. Aynı gün işe dönülebilir, oturulabilir. Hastalığın evresinin ve hastanın lazer tedavisine uygun olup olmadığı proktoloji uzmanının yapacağı basit bir muayene ile anlaşılabilir.

Botulinum toksini

Anal fissürde tedavinin amacı makat çevresindeki kasların spazmını gidermektir. Spazm çözüldükten sonra çatlak kendiliğinden iyileşecektir. Anal fissür tedavisinde kas spazmını çözmek için ilaç, botulinum toksini (botoks) ve ameliyat yöntemlerini kullanıyoruz. İlaç tedavisi erken ve kısa süreli çatlaklarda etkindir. Hasta beslenmesini ve tuvalet alışkanlıklarını da düzeltmezse ilaç tedavisiyle alacağı yanıt kısıtlı ve geçicidir. Botulinum toksini enjeksiyonu poliklinik koşullarında anestezi olmadan uygulanabilen, kısa süren bir işlemdir. Kas spazmını gevşeterek etki eder. Botulinum toksininin etkisi 5-7 günde başlar, 15 günde maksimuma ulaşır ve 4-6 ay sürer.

Botulinum toksini tedavisini

anismus dediğimiz anal kas spazmlarında da kullanıyoruz. Anismusta dışkıların gevşemesi gereken puborektal kasta gevşeyememe var. Bu nedenle hasta dışkıyı boşaltamıyor ya da tam rahatlayamama hissi oluyor. Sorun olan kas grubu saptandıktan sonra botulinum toksini ile gevşetilebilir.

Minimal invaziv tedavilerin başarısında en önemli nokta uygun hastaya uygun yöntemin seçilmesidir. Bu yöntemlerin proktoloji alanında özellikle uzmanlaşmış merkezler ve cerrahlar tarafından uygulanması gereklidir.

Makat bölgesi hastalıklarından korunmak için dikkat edilmesi gerekenler:

- Evde yemek yiyin!

• Geleneksel sebze yemeklerimiz sağlıklı beslenmenin en kolay yoludur.

• Gazlı içecekler, fast food, işlenmiş gıdalar kabızlık ve kansere davetiye çıkarıyor.

• Bol lifli beslenin!

• Katkı maddeleri içeren, liften fakir beslenme bağırsak hastalıkları ve kabızlık için en büyük risk faktörüdür.

• Mayalı gıdalardan, hamur işinden uzak durun. Mayalı gıdalar bağırsaktaki iyi huylu bakterilerin çoğalmasını önler.

• Günde en az 1 öğün pişmiş sebze ve 1 porsiyon evde mayalanmış yoğurt tüketin.

• Alkol ve sigaradan uzak durun

• Tuvalette uzun kalmayın!

• İkmak, çok uzun süre tuvalette oturmak makat kaslarındaki ve hemoroidler

üzerindeki basıncı artırarak hastalığınızın ilerlemesini kolaylaştırır

• Klozete otururken ayaklarınızın altına koyacağınız bir basamak tuvalet sırasında bağırsaklarımızın doğru açığa gelmesine ve kolay dışkılanmanıza yardım eder.

• Hareket edin!

• Uzun süre oturmak ve uzun süre ayakta kalmak hemoroide bağlı yakınmaları artırır

• Komşuya sormayın, hekime başvurun!

• Önce muayene olun ve doğru teşhis alın.

• Aktardan alacağımız ilaçlar, zayıflama çayları, bağırsak çalıştırıcı katkıların çoğu kanserojen maddeler içeriyor.

• Doğru beslenme için mutlaka diyetisyen yardımı alın.

AŞIRI EL VE KOLTUK ALTI TERLEMESİNDE KALICI VE ETKİLİ ÇÖZÜM

Doç. Dr. Orhan Yücel

Göğüs Cerrahisi

BHT Clinic / İstanbul Tema Hastanesi

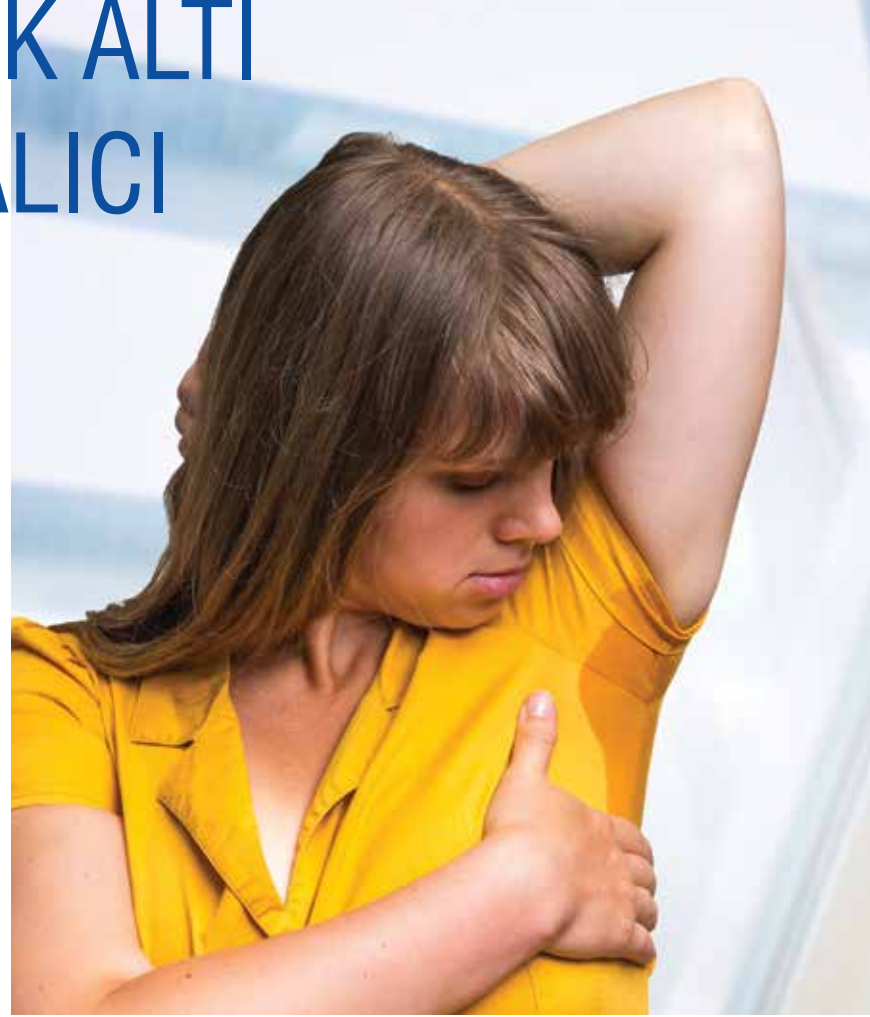
Bilim ve tıp dünyası, aşırı el terlemesi, bilimsel adıyla hiperhidrozis, sorunu yaşayan binlerce insan için güncel, kalıcı ve etkili bir çözüm sunuyor. Bu konuda çalışmalarıyla bilinen Doç. Dr. Orhan Yücel, bu sorunu çözmek için kişiye özgü tekniklerle çözüm aramaktadır.

Hiperhidrozis, kişinin normalden çok daha fazla terlemesidir ve genellikle eller, ayaklar ve koltuk altlarında görülür. Bu durum sadece rahatsız edici olmakla kalmaz, aynı zamanda sosyal etkileşimleri ve günlük yaşamı da önemli ölçüde etkileyebilir.

Doç. Dr. Yücel, aşırı el terlemesini etkili ve kalıcı bir şekilde tedavi etmek için yenilikçi Klipsli ETS ameliyatını uyguluyor. Bu ameliyatta,

terlemeyi kontrol eden sinirlere müdahale edilmektedir. Aşırı terlemenin kalıcı ve etkili bir şekilde durdurulmasına yardımcı oluyor. Sinir cerrahi aletlerle tam kat kesilip tamamen tahrip edilmiyor. Ameliyat sonrası hasta durumunda memnuniyetsizlik varsa klips çekiliyor. Hastanın eski haline dönmesi için bir şans verilebiliyor. Yine siniri kesmek için koter de kullanılmıyor. Klipsin sinirde oluşturduğu hasar sınırlı bir alanda oluşuyor. Bunlarda vücutta oluşabilecek refleks terlemenin az görülmesinde katkı sağlayabilir.

Dr. Yücel “Cerrahi tedavi genel anestezi altında yapıyor. Genellikle bir saat içinde tamamlanıyor” diye açıkladı. Dr. Yücel Sözlerine “Çoğu hasta, işlemden sekiz saat sonra normal aktivitelerine dönebilir ve aşırı terlemenin tamamen

durduğunu fark eder.” diye bildirdi.

Cerrahi müdahale ile, aşırı terlemeye neden olan sinir uyarıları engellenir. Hastalar, ameliyat sonrası ilk andan itibaren terlemede belirgin bir fark görmeye başlar ve aşırı terlemenin tamamen durduğunu görür.

Bu kalıcı ve etkili tedavi yöntemi, aşırı el terlemesi problemi olan kişilerin hayatlarında büyük bir fark yaratıyor. Dr. Yücel, “Hastalarımın çoğu, tedavi

sonrası yaşam kalitelerinin belirgin şekilde arttığını, sosyal ve profesyonel hayatlarında kendilerini daha rahat hissettiklerini söylüyor,” diye ekledi.

Aşırı el terlemesi sorunu olanların umutsuzluğa kapılmalarına gerek yok. Dr. Yücel ve ekibi, bu tedavi ile binlerce hastanın hayatını olumlu yönde değiştirebilecek müdahalelerde bulundu. Aşırı terlemenin etkilerini neredeyse tamamen ortadan kaldıracak çözüm yolları gösteriyor.

İŞ SÖZLEŞMELERİNE EĞİTİM MASRAFI KARŞILIĞI OLARAK KONULAN CEZAI ŞART

Av. Sencer SEREN
Seren&Seren Avukatlık ve Danışmanlık

CEZAI ŞART, BORÇLUNUN ALACAKLIYA KARŞI MEVCUT BİR BORCU HIÇ VEYA GEREĞİ GİBİ İFA ETMEMESİ HALİNDE ÖDEMEYİ VAAT ETTİĞİ, HUKUKİ İŞLEM İLE BELİRLENMİŞ EKONOMİK DEĞERİ OLAN BİR EDİMDİR.¹

Cezai şartın yaygın olarak kullanıldığı alanlardan biri İş Hukuku'dur. Ancak 4857 sayılı İş Kanunu'nda veya mülga 1475 sayılı İş Kanunu'nda cezai şarta ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Bu nedenle iş sözleşmelerinde cezai şartın ne şekilde düzenlenmesi gerektiği

konusu Yargıtay kararları ile düzenlenmektedir. Yargıtay'ın konuyla ilgili yorumu ise iş hukukunun temel prensibi olan işçi lehine yorum ilkesi ve Türk Borçlar Kanunu'nun ilgili maddeleri doğrultusunda oluşmuştur.²

Yargıtay'ın yerleşik kararlarına göre iş

sözleşmelerine cezai şart konulmasına ilişkin ilkeler şu şekildedir;

1- Cezai Şart Karşılıklı Olmalıdır.

İş sözleşmesinin güçlü tarafı olan işverence, iş sözleşmesine konulan cezai şart karşılıklı ilkesine uygun olmalıdır. Sadece işçi aleyhine konulan

¹- KARAGÖZ, Veli, İş Sözleşmelerinde Cezai Şart, Ankara, 2006, s. 23-24.

²- <https://www.sistemglobal.com.tr/makaleler/isletme-cozumleri/yargitay-kararlari-isiginda-is-sozlesmelerinde-cezai-sart/>

cezaî şartın geçersiz olacağı kanunda yer almaktadır. Türk Borçlar Kanununun 420'inci maddesinde “**Hizmet sözleşmelerine sadece işçi aleyhine konulan ceza koşulu geçersizdir**” hükmü yer almaktadır. İlgili kanun maddesi ve iş hukukunun temel prensibi olan “**işçi lehine yorum ilkesi**” doğrultusunda Yargıtay'ın yerleşik görüşü, iş sözleşmesine eklenen cezaî şartın karşılıklı olması, tek taraflı cezaî şartın bağlayıcı olmadığı yönündedir. Ancak işçi lehine tek taraflı cezaî şart Yargıtay tarafından kabul görmektedir.³

2- Cezai Şart Hakkanîyete Uygun Olmalıdır.

İş sözleşmelerine çoğu zaman

işçinin ekonomik durumuyla orantısız olacak şekilde yüksek tutarlarda cezaî şart konulmaktadır.

Ancak Türk Borçlar Kanununun 182'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; “**Taraflar, cezanın miktarını serbestçe belirleyebilirler**” ifadesi yer almakta, buna karşın aynı maddenin 3'üncü fıkrasında; “**Hâkim, aşırı gördüğü ceza koşulunu kendiliğinden indirir**” denmektedir.

Zikredilen hükümden de anlaşılacağı üzere; sözleşme özgürlüğü açısından ceza miktarı işçinin ödeyemeyeceği bir miktar olarak belirlenebilir ise de belirlenen fahiş tutarı

işçi ödemek zorunda değildir. Hukuki süreçte hâkim bu tutarı işçinin ekonomik koşullarına göre indirebilecektir. Bu sebeple iş sözleşmesinde kararlaştırılan cezaî şart fahiş olmamalı, hakkaniyete uygun olmalıdır.

3- Cezai Şart Kanuna, Ahlaka, Kamu Düzenine, Kişilik Haklarına Aykırı ya da İmkânsız Olmamalıdır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 27. maddesi; “**Kanunun emredici hükümlerine, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı veya konusu imkânsız olan sözleşmeler kesin olarak hükümsüzdür. Sözleşmenin içerdiği hükümlerden bir kısmının hükümsüz**

olması, diğerlerinin geçerliliğini etkilemez. Ancak, bu hükümler olmaksızın sözleşmenin yapılmayacağı açıkça anlaşılırsa, sözleşmenin tamamı kesin olarak hükümsüz olur” şeklindedir.

Bu hükme göre, kurulacak sözleşmelerin kanuna, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı olmaması veya konusunun imkânsız olmaması gerekmektedir. Aksi halde sözleşme hükümsüz olacaktır.

Eğitim Masrafı Karşılığı Olarak Cezai Şart

İşverenler daha fazla verim alabilmek amacıyla işçileri için eğitim olanakları sunabilmektedir. Bu eğitimler ➤

3- Bkz. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 2021/7222 E., 2021/11608 K. – Yargıtay 22. Hukuk Dairesi 2020/188 E., 2020/4019 K.

genellikle iş akdine dayalı hizmet fiili başlamadan önce verilmektedir.⁴

İşçilerin işveren tarafından finanse edilen bu eğitim sürecini tamamladıktan sonra iş akdini sonlandırmak istemesi mümkün olabilmektedir. Bu durumu önlemek amacıyla da finanse edilen eğitimin karşılığı olarak cezai şart uygulaması gündeme gelmektedir.

Eğitim karşılığı cezai şart yalnızca işçi aleyhine getirilmiş olmasına rağmen tamamen yasaldir. Nitekim bu tür düzenlemeler ile işçilerin belirli bir süre aynı işverene bağlı olarak hizmet edimini yerine getirmeleri teminat altına alınmaktadır. Buna göre, eğitim alan işçi, öngörülen süre dolmadan iş sözleşmesini feshederse ceza koşulunu ödemeye mahkûm edilecektir. Ancak işçinin ceza koşulunu ödemeye mahkûm edilmesi için iş sözleşmesini haklı nedenlere dayanarak feshetmemiş olması gerekir.

Eğitim karşılığı cezai şartın en önemli amacı, işverenin yaptığı eğitim giderlerinin karşılığını almasını sağlamaktır. Bu nedenle ceza koşulu miktarı belirlenirken, yapılan eğitim masrafları ile orantılı olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca teminat altına alınmak istenen çalışma süresi de eğitim süresiyle orantılı olarak belirlenmelidir.

Konu hakkında Yargıtay'ın yerleşik görüşü

EĞİTİM KARŞILIĞI CEZAI ŞART YALNIZCA İŞÇİ ALEYHİNE GETİRİLMİŞ OLMASINA RAĞMEN TAMAMEN YASALDIR. NİTEKİM BU TÜR DÜZENLEMELER İLE İŞÇİLERİN BELİRLİ BİR SÜRE AYNI İŞVERENE BAĞLI OLARAK HİZMET EDİMİNİ YERİNE GETİRMELERİ TEMİNAT ALTINA ALINMAKTADIR.

şu şekildedir:

İşverence işçiye verilen eğitim, işçinin iş yerinde mal ve hizmet üretimine katkı sağlaması sebebiyle işveren yararına olmakla birlikte, verilen eğitim sayesinde işçi daha nitelikli hale gelmekte ve ileride daha kolay iş bulabilmektedir. **Bu nedenle işçiye masrafları işverence karşılanmak üzere verilen eğitim karşılığında, işçinin belirli bir süre çalışmasının kararlaştırılması mümkündür.** İşçinin de verilen eğitim karşılığında işverene belirli bir süre iş görmesi, işverene olan sadakat borcu kapsamında değerlendirilmelidir.⁵

verilen eğitim bedeli kadar cezai şartın karşılığı bulunmakla eğitim karşılığı cezai şart hükmü belirtilen ölçüler içinde geçerlidir.” şeklidir.⁶

Yargıtay kararlarına göre işçiye verilen eğitimin süresi ile sözleşmede işçinin çalışma taahhüdü verdiği sürenin orantılı olması gerekmektedir.

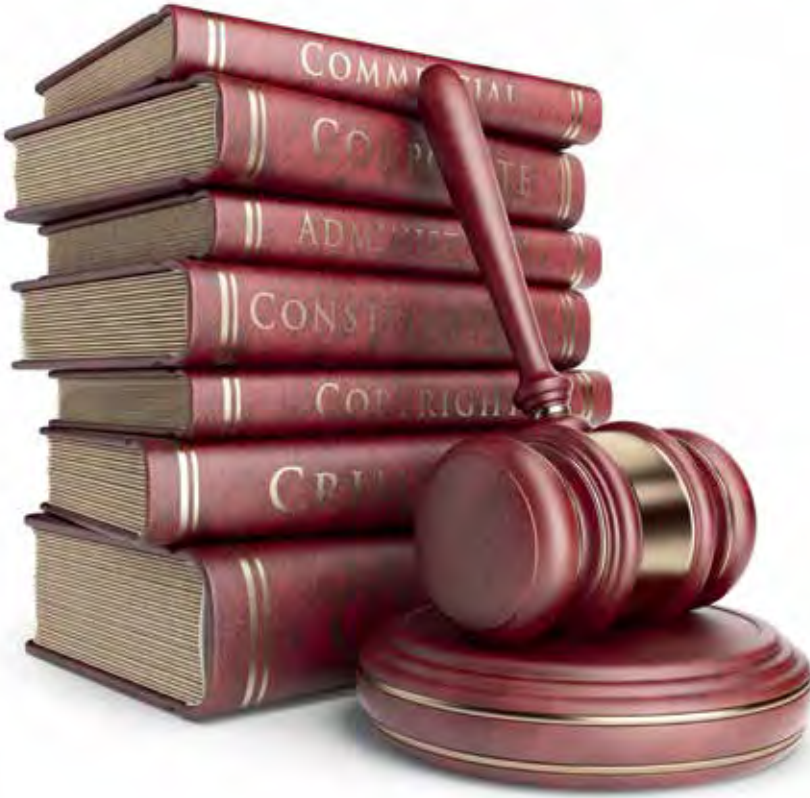
Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin bir kararında⁷ davalının 8 aylık eğitim süresine karşılık 3 yıllık mecburi hizmeti kayıtsız, şartsız kabul ettiği yönünde ta-ahhütname için **“tarafklar arasında denklik/karşılıklılık bulunduğu anlaşılmıştır”** denilmiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun görüşü ise; **“İşçiye verilen eğitim karşılığı belli bir süre çalışması koşuluna bağlı olarak kararlaştırılan cezai şart tek taraflı olarak değerlendirilemez. İşçiye**

4- <https://mihci.av.tr/is-sozlesmesinde-cezai-sart/>

5- Yargıtay yerleşik içtihatı, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi ile kapatılan 22. ve 7. Hukuk Daireleri Görüşleri

6- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 2015/2885 E. , 2017/2033 K. , Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 2021/7222 E. 2021/11608 K. , 2021/5898 E. 2021/10197 K. , 2021/854 E. 2021/5458 K.

Yargıtay 9.Hukuk Dairesi ise 8.06.2022 tarihli yeni bir kararında⁸ ; işçinin verilen eğitim karşılığında işverene belli bir süre iş görmesinin sadakat borcu kapsamında değerlendirilmesi gerektiği yönünde hüküm tesis etmiştir. Kararın ilgili kısmı şu şekildedir:

“İşçiye işverence verilen eğitimle, işçinin işyerinde mal ve hizmet üretimine katkı sağlaması

sebebiyle işveren yararına olmakla birlikte, bu eğitim sayesinde işçi daha nitelikli hâle gelmekte ve ileride daha kolay iş bulabilmektedir. Bu nedenle işçiye masrafları işverence karşılanmak üzere verilen eğitim karşılığında, işçinin belli bir süre çalışmasının kararlaştırılması mümkündür. İşçinin de

verilen eğitim karşılığında işverene belli bir süre iş görmesi işverene olan sadakat borcu kapsamında değerlendirilmelidir. Verilen eğitimin karşılığında yükümlenilen çalışma süresinin de eğitimin türü ve masrafları ile orantılı olması gerekir. Buna karşın, işçiye 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 78. ve devamı maddeleri hükümlerine göre iş sağlığı ve güvenliği önlemleri kapsamında verilmesi gereken zorunlu eğitimlere ait giderler istenemez. İşverence işçi adına yapılan eğitim giderlerinin tamamı yerine, işçinin çalıştığı ve çalışması gereken süreler göre oran kurularak indirildikten sonra kalan miktarının tahsiline karar verilmesi gerekir. Gerçekten işçi, eğitimden sonra çalışmayı yükümlendiği sürenin bir kısmında çalışmış ise işverene bu konuda katkı sağlamış olmaktadır. İşçinin yükümlü olduğu sürenin tamamında çalışılmış olunması hâlinde ise işverence eğitim giderleri istenemez.

Dosya içeriğindeki taahhütname, bilgi ve belgeler ile tamk beyanı birlikte incelendiğinde; taahhütname ile davalıbirleşen dava davacısı işçinin, belli bir proje kapsamında eğitim

EĞİTİM KARŞILIĞI CEZAI ŞARTIN EN ÖNEMLİ AMACI, İŞVERENİN YAPTIĞI EĞİTİM GİDERLERİNİN KARŞILIĞINI ALMASINI SAĞLAMAKTIR. BU NEDENLE CEZA KOŞULU MİKTARI BELİRLENİRKEN, YAPILAN EĞİTİM MASRAFLARI İLE ORANTILI OLMASINA DİKKAT EDİLMELİDİR.

masrafları davacı-birleşen dava davalısı Şirket tarafından karşılanmak üzere yurt dışına (ABD-Seattle) gönderilmesinin ve karşılığında Türkiye'ye döndüğünde 2 yıl 6 ay süreyle Şirket bünyesinde çalışmasının kararlaştırıldığı, taahhütnamenin bu hâliyle tek taraflı işçi aleyhine yükümlülük içerdiğinden söz edilemeyeceği, yukarıdaki paragrafta belirtildiği gibi işçinin verilen eğitim karşılığında işverene belli bir süre iş görmesinin sadakat borcu kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, davalı-birleşen dava davacısı işçinin taahhütnameyi hata, hile veya zorla kendisine imza ettirildiğini de ileri sürmediği, bu nedenle taahhütnamenin geçerli ve bağlayıcı olduğu anlaşılmıştır.”

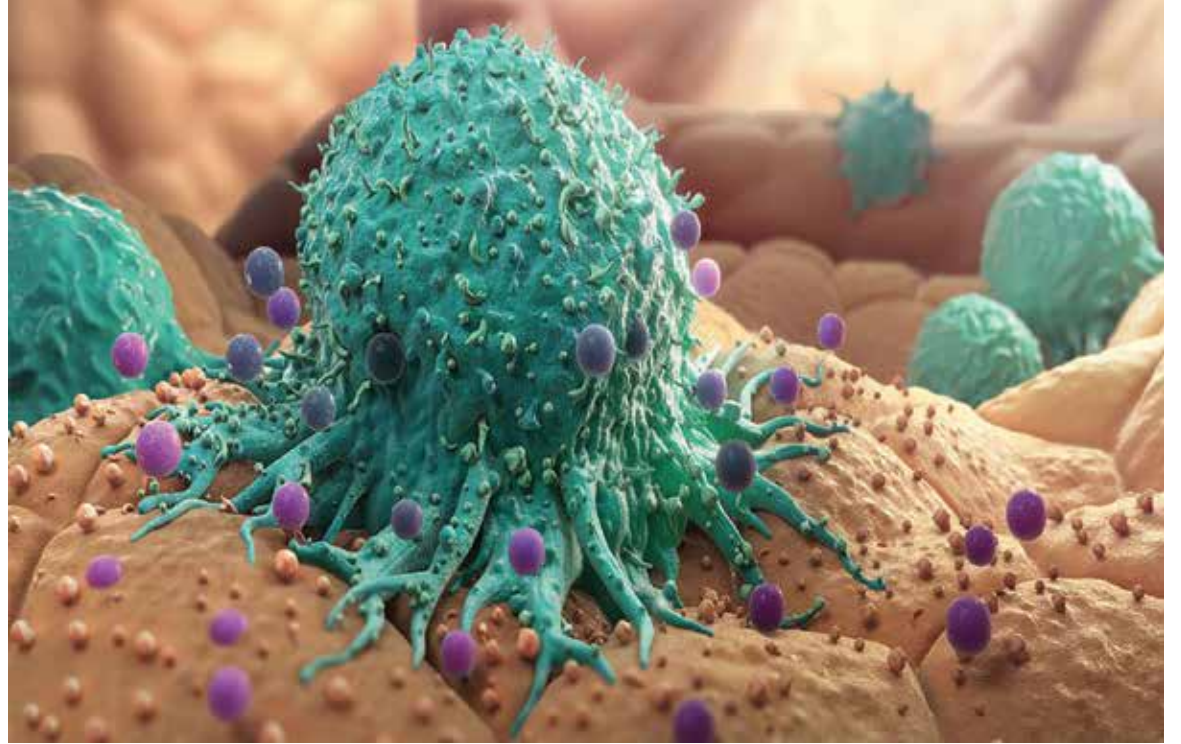
KANSER VE KORUNMA

Prof. Dr. İbrahim BARUT
Genel Cerrahi Uzmanı

KANSER, BİR DOKU VE ORGANDAKİ, BİR HÜCRE TİPİNİN BAŞKA BİR HÜCRE TİPİNE DÖNÜŞMESİYLE BAŞLAYAN, OLUŞAN YENİ HÜCRE TİPİNİN ANORMAL HIZDA VE SAYIDA BÜYÜMESİYLE KARAKTERLİ BİR HASTALIKTIR. ŞU İYİCE BİLİNMELİDİR Kİ, KANSER HÜCRESİNE DÖNÜŞEN HÜCRELER KİŞİNİN KENDİ HÜCRELERİDİR. BU DÖNÜŞÜM ANAHTAR BASAMAKTIR.

Bu dönüşüm, organizmada inflamasyon (yangı) denilen bir dizi biyokimyasal, hormonal ve genetik değişikliğe neden olur.

Bu dönüşümün önlenmesi, inflamasyon yada yangı süreçlerinin oluşmasının önlenmesiyle mümkün olabilir.

Bir motto olarak sıklıkla işitilen “**kanser olmaktan değil geç kalmaktan korkun**” ifadesi de hastalığın kontrolü ve organizmaya zararının azaltılması ve durdurulması ve yok edilmesini hedefler.

Her kanser türünde farklı önleme hedefleri bulunsa da hemen tüm kanser türleri için geçerli olabilecek önleme yaklaşımları şu şekilde sıralanabilir.

1. Tütün ve ürünlerini kullanmayın: Sigara içmek, akciğer, ağız, gırtlak, gırtlak, pankreas, mesane, serviks ve böbrek kanseri dahil olmak üzere birçok kanser türüyle ilişkilendirilmiştir. Pasif sigara dumanının yakınında olmak bile akciğer kanseri riskini artırabilir. Ama zararlı olan sadece sigara içmek değil. Tütün çiğnemek ağız, boğaz ve pankreas kanseri

ile ilişkilendirilmiştir.

Tütünden uzak durmak - veya kullanmayı bırakmaya karar vermek - kanseri önlemeye yardımcı olmanın önemli bir yoludur. Tütünün bırakma konusunda yardım için, bir sağlık uzmanından sigarayı bırakma ürünleri ve diğer bırakma yöntemleri hakkında bilgi alınız.

2. Sağlıklı diyetle beslenin: Sağlıklı beslenmek kanseri önlemeyi garanti edemese de riski azaltabilir. Aşağıdakileri göz önünde bulundurun:

a. Diyetinizi sebzeler, tam tahıllar ve fasulye gibi bitki kaynaklarından elde edilen gıdalara ve meyvelere dayandırın. Meyve aşırı tüketiminin de inflamasyon sebebi olduğunu unutmayın. Daha az yüksek kalorili yiyecek seçerek daha hafif ve daha yağsız yiyeceği. Hayvansal ürünler, rafine şeker ve yağ alımını sınırlayın.

b. Alkol kullanmayın. Alkol, meme, kolon, akciğer, böbrek ve karaciğer kanseri dahil olmak üzere çeşitli kanser türlerinin riskini artırır.

c. İşlenmiş etleri sınırlayın.

İşlenmiş et yemek sıklıkla belirli kanser türlerinin (sıklıkla mide, kolon, karaciğer gibi) riskini artırabilir.

Sızma zeytinyağı ve karışık kuruyemiş Akdeniz diyeti yiyen kişilerde başta meme kanseri olmak üzere bazı kanser türlerinin riskini azaltabileceği saptanmıştır.

Akdeniz diyeti çoğunlukla meyve ve sebzeler, kepekli tahıllar, baklagiller ve fındık gibi bitki bazlı gıdalara odaklanır. Akdeniz diyetini uygulayan insanlar, tereyağı yerine zeytinyağı gibi sağlıklı yağları seçerler. Kırmızı et yerine balık yerler.

3. Sağlıklı bir kiloda kalın ve fiziksel olarak aktif olun

Sağlıklı bir kiloda olmak bazı kanser türlerinin riskini azaltabilir. Bunlar meme, prostat, akciğer, kolon ve böbrek kanserini içerir.

Fiziksel aktivite de önemlidir. Kilo kontrolüne yardımcı olmanın yanı sıra, fiziksel

aktivite tek başına meme kanseri ve kolon kanseri riskini azaltabilir.

Herhangi bir miktarda fiziksel aktivite yapmak sağlığa fayda sağlar. Ancak en fazla fayda için, haftada en az 150 dakika orta düzeyde aerobik aktivite veya haftada 75 dakika ağır aerobik aktivite yapmaya çalışın.

Orta ve ağır aktiviteyi birleştirebilirsiniz. Genel bir

hedef olarak, günlük rutininize en az 30 dakikalık fiziksel aktivite ekleyin. Daha fazlası daha da iyidir.

4. D-Vitamini alınız fakat kendinizi güneşin zararlı etkilerinden koruyunuz

D-Vitamini vücut için çok yararlı bir hormondur. Kanserden koruyucu etkinliği saptanmıştır. Ağız yoluyla alınan D-vitamini bir öncül molekül olarak deri altında birikir. Güneş ışığındaki ultraviyole etkisiyle etkinleşir ve aktif D-vitamini formuna dönüşür. Fakat fazla güneş ışığına maruz kalmak cilt kanseri gelişimine neden olabilir.

Cilt kanseri en yaygın kanser türlerinden biridir ve en önlenilebilir olanlardan biridir. Bu ipuçlarını deneyin:

Öğlen güneşinden kaçın. 10:00 - 16:00 saatleri arasında

güneşten uzak durun. Güneş ışınlarının en güçlü olduğu zaman dilimidir.

Gölgede kalın. Dışarıdayken, mümkün olduğunca gölgede kalın. Güneş gözlüğü ve geniş kenarlı şapka da yardımcı olur. Cildinizi mümkün olduğu kadar fazla örtün.

Güneş kremi eksik etmeyin. Bulutlu günlerde bile koruma faktörü en az 30 olan geniş spektrumlu bir güneş kremi kullanın. Her iki saatte bir veya yüzdükten veya terledikten sonra daha sık tekrar uygulayın.

Bronzlaşma yatakları veya güneş lambaları kullanmayın. Bunlar güneş ışığı kadar zarar verebilir.

5. Hepatit B ve HPV aşılı: Bazı viral enfeksiyonlara karşı Aşı ile korunma, kansere karşı da korunmaya yardımcı olabilir.

Hepatit B, karaciğer kanseri ➤

gelişme riskini artırabilir. Ülkemizde Hepatit B taşıyıcılığı oranı %15 lere kadar yükselmiştir. Bu yüzden hem çocukların hem de Hepatit B'ye yakalanma riski yüksek olan yetişkinlerin aşılama karaciğer kanserine yakalanma riskini azaltır.

İnsan papilloma virüsü (HPV). HPV, rahim ağzı (serviks) kanseri, anüs, penis, gırtlak, vulva ve vajina kanseri riskini de artırabilir. Ayrıca baş ve boyundaki skuamöz hücreli kanserlere yol açabilen cinsel yolla bulaşan bir virüstür. HPV aşısı, 11 ve 12 yaşlarındaki kız ve erkek çocuklara önerilir.

6. Düzenli Tarama yaptırın:

Düzenli kendi kendine muayene yapmak ve cilt, kolon, serviks ve meme kanseri gibi kanserler için tarama yaptırmak, kanseri erken bulma şansını artırabilir. İşte o zaman tedavinin başarılı olma olasılığı en yüksektir. Sizin için en iyi kanser tarama programı hakkında bir Uzmana danışınız.

7. Bazı vitamin ve ilaçların düzenli kullanımı

Kanser konusunda tecrübeli Uzman desteğiyle bazı ilaç ve vitaminlerin kullanımlarıyla bazı kanserlerin önlenmesi mümkün olabilir.

Aspirin: Günde 100 mg aspirin kullanımının kolorektal kanserler başta olmak üzere, meme, yemek borusu ve prostat kanseri riskini azalttığı bulunmuştur.

A vitamini, C vitamini, E vitamini ve beta-

karoten, kanseri önlemeye yardımcı olduğu düşünülen antioksidanlar içerir. Bununla birlikte, son araştırmalar, bunların yüksek seviyelerinin, bazı insanlarda mide, kolon ve yemek borusu gibi mide-bağırsak kanseri vakalarını artırabileceğini göstermektedir. Yani profesyonel destek ile vitamin takviyelerinin alınması gerekmektedir. Ancak bu vitaminleri içeren doğal yiyecekler yemek, birçok kanser

türüne yakalanma riskini azaltır.

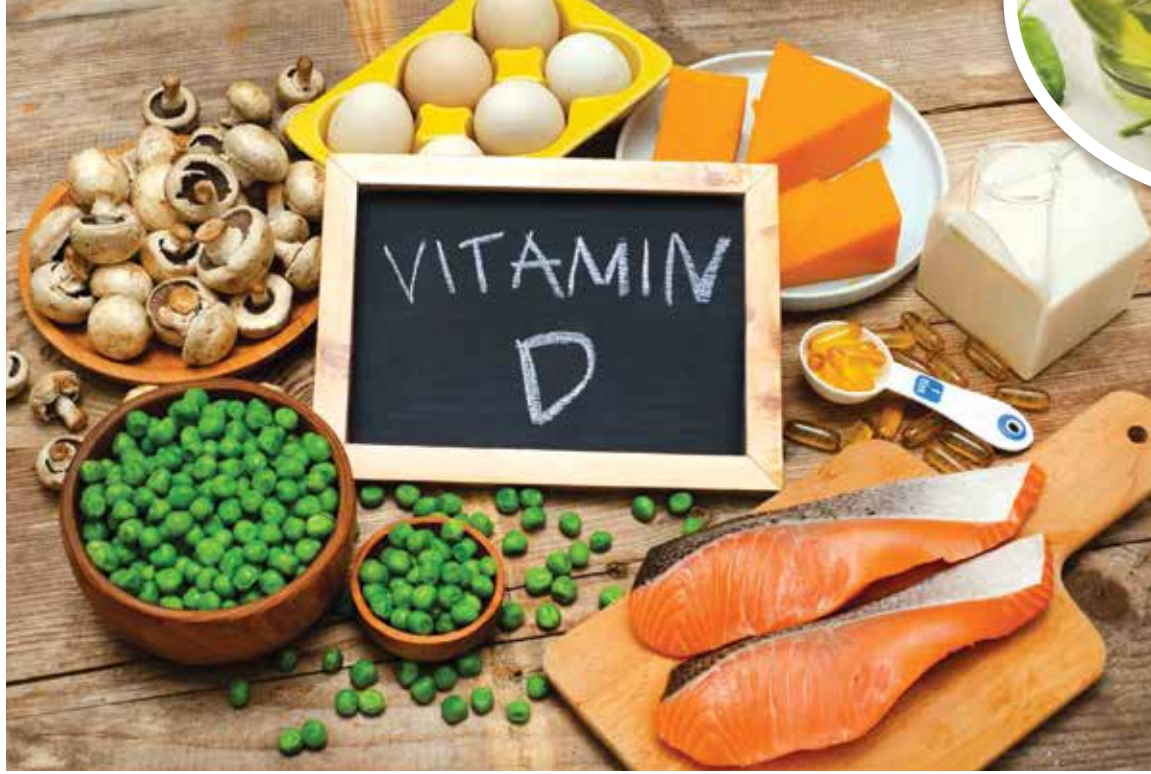
D vitamini, şu anda kanser önleme ve tedavisi için en çok çalışılan takviyelerden biridir.

Demir takviyeleri, kemoterapi ve radyasyondan kaynaklanabilecek demir eksikliği anemisinin neden olduğu yorgunluğu iyileştirebilir.

Sarımsak: Birçok çalışma, çok fazla sarımsak yiyen kişilerin bazı kanserlere yakalanma olasılığının daha düşük olduğunu bulmuştur. Bağışıklık sistemini güçlendirici yetenekleri nedeniyle, meme ve akciğer kanseri türleri de dahil olmak üzere bazı kanserli hücrelerle savaştığı gösterilmiştir. Mide, kolorektal kanserler ve prostat kanseri

riskini de azaltabileceği bildirilmiştir.

Yeşil Çay, güçlü kanser önleyici özelliklere sahip olduğuna inanılan polifenol adı verilen maddeler içerir. Kanserli tümörler, hızlı büyüme oranlarını sürdürmek için hızla büyüyen kan damarı ağlarına güvenirlir. Yeşil çay bileşikleri, bu hızlı büyümeyi yavaşlatmaya veya önlemeye yardımcı olma yeteneğine sahiptir. Yeşil çay içmek bazı kanser hastalarının hayatta kalma oranlarını artırabilir. Yumurta kanseri olan kadınlar üzerinde yapılan bir araştırma, yeşil çay içen kadınların, yeşil çay içmeyen kadınlara göre yumurtalık kanseri teşhisi konulduktan sonra hayatta kalma olasılıklarının 3 yıl fazla

olduğunu buldu. Her bitki çayı gibi Yeşil çayı da sınırlı sayıda (günde 1 yada 2 kez) almak uygun olacaktır.

Mantarlardan elde edilen özler, geleneksel Asya tıbbında binlerce yıldır kullanılmaktadır. Ganoderma lucidum mantarından elde edilen polisakkaritlerin (fitokimyasallar), belirli meme kanseri türleri de dahil olmak üzere bazı kanser hücrelerinin büyümesini ve saldırısını engellediği gösterilmiştir.

Kanser önleyici aktivite sergileyebilen diğer mantar türleri arasında reishi, shiitake, maitake ve coriolus veya hindi kuyruğu mantarları bulunur.

Shiitake mantarlarında bulunan bir madde olan Lentinan'ın farelerde insan

kolon kanseri hücrelerinin büyümesini engellediği gösterilmiştir. Bu, lentinanın kanserojenler olarak adlandırılan kansere neden olan maddelerin aktivitesini destekleyen bazı enzimleri inhibe etme yeteneğinden kaynaklanabilir. Maitake mantarlarında bulunan bir bileşik olan beta-glukanın da

tümörle savaşan özelliklere sahip olduğu düşünülmektedir, ancak bu yeteneklere ilişkin veriler hala oldukça sınırlıdır.

Kanser için takviyelerden Zencefil: Mide bulantısı ve kusma, kanser için kemoterapinin en yaygın yan etkilerinden ikisidir. Bu yan etkiler ciddi olabilir. Mide bulantısı ve kusma kilo kaybına,

beslenme yetersizliklerine ve yorgunluğa yol açarak vücudun kanserle savaşmasını zorlaştırabilir. Bulantı önleyici bir dizi ilaç mevcuttur. Ancak kanserli bazı hastalarda, tek başına veya mide bulantısı önleyici ilaçlarla birlikte zencefil kullanmanın bulantı ve kusmayı önemli ölçüde azalttığı bulunmuştur.

Kanser için takviyelerden L-glutamin: Periferik nöropati veya sinir hasarı, yaygın olarak reçete edilen kemoterapi ilacı paklitaksel dahil olmak üzere bazı ilaçların yaygın bir yan etkisidir. Ağızdan alınan L-glutaminin, kolorektal kanseri tedavi etmek için kullanılan bir kemoterapi ilacı olan oksaliptatin ile ilişkili periferik nöropatiyi azalttığı da bir çalışmada gösterilmiştir.

Beslenmede bazı gıdaların olmasının kanser riskini ve gelişimini azalttığı bulunmuştur. Bunlar:

- Brokoli
- Havuç
- Fasulye
- Domates
- Turuncgiller
- Fındık
- Çilek
- Çörek otu
- Tarçın
- Zerdeçal
- Zeytin yağı
- Keten tohumu

EY YAPAY ZEKÂ! SEN Mİ BENİ YENECEKSİN, YOKSA BEN Mİ SENİ?

Kamer AKŞAHİN
Rhapsody Teknoloji

İş yerinde yöneticiniz bir talepte bulunur ve “bu işi şu tarihe kadar tamamla lütfen” der. Okulda öğretmeniniz bir ödev verir ve “teslim tarihi şudur” der veya bir dergiye yazınızı yetiştirmeniz gerekiyorsa ilk olarak “ne zamana yetiştirmem lazım?” diye sorarsınız. Göreviniz ne olursa olsun, o iş teslim edilene kadar huzursuz olursunuz. Siz de benim gibi yapacağı işi son güne bırakanlardansanız (ki bu yaşam tavsiyesi değildir 😊), o iş teslim olana kadar hem kafanızda o işi taşırsınız hem de işi daha erkenden teslim etmek için kendinizi zorlamayıp, farklı önceliklendirmeler yaratarak kendi kendinize türlü türlü bahaneler icat edersiniz. Ama bu zaman içinde yine boş durmaz ve projeyi kafanızda çevirir durursunuz.

İşte böyle anlarda imdadımıza yetişen yine

yapay zekâdır. Dergimizin bu sayısında, -önceden biraz bahsetsek de- bahsetmeye doyamadığımız yapay zekâ araçlarının bu sefer nasıl kullanılabileceğini ve bize ne gibi faydalar sağlayabileceğini örneklerle sunmaya çalışacağız. Yapay zekâ ortaya çıkar çıkmaz sadece kurumlara hizmet edeceği düşünülse de herkesi kısa sürede yanılttı. Ticari kurumlardan çok hızlı bir

şekilde bireysel kullanıcılara da hizmet vermeye başladı. Daha doğrusu insanların ihtiyacı doğrultusunda çözümler oluşmaya başladı. Hatta bu ivmelenme o kadar hızlı ve denetimsiz ilerledi ki, artık devlet yönetimleri seviyesinde frene basıldı ve regülasyonlar masaya yatırıldı. Yapay zekâyâ sınır çizecek bu regülasyonlar henüz tam olarak netleşme de yapay zekâ artık yaşamımızın

merkezinde yer almaya başladı.

En Popüler Yapay Zekâ Uygulamaları

İlk etapta hiç ücret ödmeden ChatGPT 3 veya 3.5 sürümleriyle chat yapabiliyorsunuz. Buradaki veriler Eylül 2021 yılına kadar internette yer alan verilerden oluşuyor ve daha fazlasını isteyenler ayda 20 USD ödeyerek şu anki güncel verilere dayanan

bilgilere hızlıca ulaşabiliyorlar. Bununla ilgili farklı alternatif sitelerde küçük denemeler yaptığımızda güncel verilere ulaşmak için mutlaka ücret ödeme zorunluluğu olmadığını gördük. Mesela Microsoft'un Bing çözümüne istediğiniz güncel konuları ücretsiz olarak sorabiliyorsunuz. Bu alanda kendisini yenileyen **Bing.com** ile **You.com**, **Character.ai**, **Perplexity.ai** veya **Pi.ai** ile sohbet edebilirsiniz. Hem de dilerseniz Türkçe. İlk etapta size İngilizce yazabilir, siz Türkçe konuştuğunda onların da kusursuz bir Türkçe konuştuğuna şahit olup, şaşırabilirsiniz. Bazen esprili, bazen derin ve felsefi konuşmalar yapacaklar ve sizin o anlık modunuza göre adeta bilge bir arkadaş olacaklardır. Hatta İngilizce öğrenmek veya pratik yapmak isterseniz Iphone kullanıcıları için **Call Annie** adlı uygulama konuşma arkadaşı olarak faydalı bir çözüm olacaktır.

Yapay Zekâyla Ne Konuşulur?

Peki yapay zekâyla ne konuşayım, diye sorarsanız seçenek çok. Aslında yıllardır Google'a sorduğunuz her şeyi sorabilirsiniz. Google'ı daha çok işlerinizi kolaylaştırmak için anlık bilgi aldığımız bir araç gibi düşünebilirsiniz. Bahsettiğim yapay zekâ araçları ise sizi daha çok tanımak isteyecektir ve karşılıklı sohbetler sonrasında ihtiyacınız olan bilgileri, sunumu, görselleri veya yazılım kodlarını adeta bir sanal arkadaş gibi önünüze getirecektir. Üstelik

sayfalarca link yerine filtre edilmiş bilgileri saniyeler içinde size özel hazırlayarak karşınıza getirecektir. Bunun için de yapay zekâ sitesiyle aranızda bir dil oluşturmanız ve neyi, nasıl isteyeceğinizi bilmeniz gerekiyor.

Prompt nedir?

Önceden eğitilmiş bir dil modelini, belirli bir görev veya konuyla ilgili özel bir amaca yönlendirmek için kullanılan bir tekniktir. Bu teknikte, yapay zekâyla ne yapması gerektiğini söylemek için prompt adı verilen bir metin girdisi kullanılır. Prompt, yapay zekânın anlayabileceği şekilde işi tanımlar ve ihtiyacımıza uygun çıktılar sunar. Prompt, yapay zekâ araçlarının kullanımında çok önemlidir, çünkü prompt ne kadar spesifik ve iyi düzenlenmiş olursa, yapay zekâdan aldığımız sonuç da o kadar iyi olur.

Prompt kullanımı için 2 örnek verelim.

PROMPT 1

Yapay zekânın nimetlerinden, bilgisinden daha fazla faydalanmak için güzel ve doğru prompt yazmak önemli. Peki doğru sonuçlara ulaşabilmek için doğru prompt yazımında

dikkat edilmesi gereken adımlar nelerdir?

Doğru prompt yazımında dikkat edilmesi gereken adımlar şunlardır:

Amaç belirle: Prompt yazmadan önce, yapay zekâdan ne istediğini ve ne elde etmek istediğini net bir şekilde tanımla. Örneğin, bir metin oluşturmak,

bir resim çizmek, bir soru cevaplamak gibi.

Örnek ara: Prompt yazmak için, yapay zekânın anlayabileceği bir dil kullanman gerekiyor. Bu dil, yapay zekânın eğitildiği veri setine bağlıdır. Bu yüzden, prompt yazmadan önce, yapay zekânın eğitildiği veri setine ait örnekler bulmaya çalış.

Örneğin, ChatGPT için Türkçe metinler, OpenAI için İngilizce metinler gibi.

Format belirle: Prompt yazarken, yapay zekâya ne yapması gerektiğini ve nasıl yapması gerektiğini açıkça belirtmen gerekiyor. Bunun için, promptun başında ve sonunda belirli formatlar kullanabilirsin. Örneğin, promptun başında #message yazarsan, yapay zekâya bir mesaj gönderdiğini anlar. Promptun sonunda #suggestions yazarsan, yapay zekâdan sana öneriler sunmasını istersin.

Test et: Promptu yazdıktan sonra, yapay zekâya göndermeden önce test etmeye çalış. Promptun mantıklı, anlaşılır ve doğru olduğundan emin ol. Yapay zekâdan aldığın çıktının istediğin gibi olduğunu kontrol et. Eğer değilse, promptu düzelt veya optimize et.

PROMPT 2

Doğru prompt nasıl yazılır?
Basit cümlelerle anlat lütfen.

Doğru prompt yazmak için şu adımları izleyebilirsiniz:

1. Ne istediğini belirle
2. Örnek bul
3. Format seç
4. Test et

Böylece yapay zekâyla daha iyi iletişim kurabilirsiniz. 😊

Bu 2 prompt örneğinden anladığımız gibi isteğinizi ne kadar detaylı ve tanımlayarak sorarsanız o kadar detaylı cevap alabiliyorsunuz.

Yapay Zekâyla Ne Zaman İhtiyaç Duyulur?

Toplum -her konuda olduğu gibi- bu konuda da ikiye ayrılış

durumda. “Bugüne kadar yaşamımda olmayan bir araca neden şimdi ihtiyaç duyuyam ki” görüşündeki gelenekçiler ile “Artık her işimizi yapay zekâyla halledebileceğiz” görüşündeki ultra yenilikçiler.

Her iki görüşe de saygı duyarak yapay zekânın ilerlediği alanlara bakmak bizlere ne kadar fayda sağlayacağını göstermek açısından bir fikir verecektir.

Görüntü İşleme:

Endüstride özellikle nesne tanıma, yüz tanıma, yürüyüş tanıma alanlarındaki başarılı sonuçlar nedeniyle güvenlik alanında, tıpta radyoloji ve cildiye branşlarındaki tanı koymalarda ve ziraat teknolojilerinde yararlanılırken kişisel kullanımda ise kısa sürede tasarım oluşturma, web siteleri tasarlama ve sunum hazırlama konularında başarılı olduğunu

görüyoruz.

Ses İşleme: Endüstride sesli asistanlar, ses tanıma teknolojisi sayesinde insanların seslerini tanıyarak, talimatları yerine getirirken kişisel kullanımda otomatik dublaj ve video seslendirme çalışmalarında yardımcı oluyor.

Metin İşleme: Endüstride şirketlerin müşterilerinin yorumlarını toplayarak müşteri memnuniyetini artıracak önerilerde bulunmasına yardımcı olurken, kişisel kullanımda metin analizi, doğal dil işleme ve yabancı dilden çeviri gibi birçok alanda kullanılıyor.

Otomatik Karar

Verme: Endüstride verilerin analiz edilerek, karar verme süreçlerinin otomatizasyonunda kullanılıyor. Örneğin bankalar müşterilerinin kredi başvurularını analiz ediyor ve

risk puanlarını hiç risk almadan otomatize ediyor.

Robotik: Endüstride üretim hattında çalışan robotlar, üretim sürecini daha hızlı ve daha verimli hale getiriyor.

Sonuç olarak gerek endüstride ve gerekse kişisel kullanımda yapay zekâ bize karar verme süreçlerinde anlamlı destek olmakta ve en değerli hazine olan zamanı kazandırmakta.

Böylece doğru promptları kullanarak yapay zekâyla bir şekilde diyalog oluşturduğunuzda yazının başında belirttiğim görevi teslim etme stresini minimize etmeniz mümkün olacaktır.

Not: Bu yazının oluşmasında destek aldığım yapay zekâ uygulamalarına teşekkürü borç bilirim. *Bu yazının italik yazılan bölümlerinde Bing'den yararlanılmıştır.* 😊

ELVEDA SAYIN BÜYÜKELÇİM

Uzm. Psk E.Esra TANRIVERDİ

Hayatın Pusulası Eğitim
ve Psikolojik Danışmanlık Merkezi

Geçtiğimiz ay bir büyük adamı, Büyükelçi Murat Karagöz'ü sonsuzluğa ve unutulmazlığa uğurladık.

Denizde hayatımı kaybeden çok değerli diplomatımız, Lizbon Büyükelçimiz Murat Karagöz'ü ve aynı zamanda kravatını çıkarıp kot pantolon tişörtüyle karşınıza geçen bir dostu yazmak istedim. Bendeki iki ayrı Murat Karagöz'ü.

Yıllar önce Sayın Büyükelçi ile yapmış olduğumuz bir sohbette bana Devlet-i Aliye'yi temsil eden özenle seçilmiş, güvenle görevlendirilmiş büyükelçilerimizin, o isimsiz kahramanlarımızın başarılarından söz etmişti. "Bir büyükelçi kolay yetişmiyor ve kolay olunmuyor" demişti.

2013 yılında Moğolistan'a atanan Murat Karagöz, kısa bir zamanda herkesin tanıdığı ve herkesin sevdiği, saygı gösterdiği büyükelçilerden biri olmuştu. Moğolistan'a gelişi henüz iki yıl bile olmadan birçok önemli işlere imzasını atmıştı. Bunlardan bazıları Türk Kültür Günleri, Film Festivali, Türk Yemek Haftası, defileler düzenlemiş ve Türkiye'nin ünlü "Moğollar" grubunu ilk defa Moğolistan'a getirmişti. Sayın Büyükelçi sosyal sorumluluk faaliyetlerine de destek olmuş çocuklar, gençler, kadınlar ve yaşlılara yönelik faaliyetlerde bulunmuştu. 120'ye yakın öğrenciyi "Türkiye Bursları" programına dâhil ederek eğitime katkı sağlamıştı.

Moğolistan Devleti, özel sektör ve halk tarafından takdir edilerek

kendisine dört "Onur Madalyası" takdim edilmişti. Eskiden beri ortak tarih ile bağlanan Türkiye ve Moğolistan vatandaşları, Büyükelçi Karagöz'ün görev süresinde, karşılıklı olarak vizesiz seyahat etmeye başlamıştı. Bu gerçekten büyük bir başarıydı.

Ulan Batur kendisini "Tarihin Elçisi" olarak anıyordu.

Koyu bir Fenerbahçe taraftarı olan Karagöz futbol oynamaktan da çok büyük keyif alıyordu. Büyükelçilik personeli ile birlikte bir etkinliğe katılarak yeşil sahalarda top koşturmuştu. Bununla birlikte bisiklet sporuna destek vermiş olup ve 2017 yılında sosyal medyada büyük bir bisiklet grubu tarafından kendisi "Bisiklet Dostu Büyükelçi" ilan edilmişti.

Ulan Batur'u kendisi sayesinde duymuş, öğrenmiş ve sevmiştik. Ayrıldığında Moğolistan halkı gözyaşları içerisinde uğurlamıştı onu.

2016 yılında Amman'da göreve başlar başlamaz yine orada da Türkiye lehine pek çok başarıya imza atmış, Türkiye'yi tanıtmak ve iki ülke arasında yakınlaşmayı güçlendirmek için canla başla çalışmış ve bir onur madalyası da oradan almıştı. Ürdün Kralı yıllar sonra Sayın Büyükelçimiz aracılığıyla ilk kez Türkiye'ye gelmişti.

2019 yılında Ürdün Büyükelçiliği görevinden sonra uzun ve yorucu Ankara günleri başladı. Enformasyon Dairesi'ne Genel Müdür olarak dönmüştü. "Antalya Diploması Forumu" nun organizatörlüğü görevini

**Murat
Karagöz**

üstlendiğinde en iyisini yapmak için yine kolları sıvadı.

27 Nisan 2022'de RadyoBir'de YorumluYorum programımızın konuğu olmuş kendisiyle Kamu Diploması'ni ve Antalya Diploması Forumu'nu konuşmuştuk.

Gençleri çok severdi, onları destekler, hiç kırmaz ve her etkinliğine katılırdı. Hiç kıyamazdı onlara. Kız çocuklarını çok sever ve önemserdi.

2023 yılında Lizbon'a atandığında kendisini arayıp tebrik ettiğimde "Ben bayrağa hizmet ediyorum" demişti. Portekiz'de de az zamanda çok güzel işler başarmıştı. Ve o çok sevdiği ay yıldızlı bayrağı ile bizlere veda etti.

Büyükelçi sosyal medyayı çok iyi kullanırdı.

Türkiye geçen hafta efsane bir devlet adamını bir büyük adamı, Büyükelçi Murat Karagöz'ü çok sevdiği babacığı Tuğamiral Erdiñç Karagöz paşamızın denizine teslim ederek baba yanına yolcu etti. Yine bir gün bir sohbetimizde "Bunu da yaptım ya. Bana karada ölüm yok artık dedem" demişti. Doğru, karada olmadı! Deniz çekmişti onu.

Şimdi gelelim dostum Karagöz'e. Hani sorarlar ya onu nasıl biliriniz? Anlatayım o halde:

2014 yılında bir adam tanıdım memleket sevdalı, işine mesleğine sevdalı. Oğula, anaya sevdalı, sarıya laciverte, Ata'ya sevdalı.

Cesur mu cesur koca yürek bir adam tanıdım. İş gereği ser verip sır vermeyen bir adam.

Attığı her adımına çok dikkat eden, mesleğine ve görevine itina ile yaklaşan.

Tarihten edebiyattan coğrafyadan sanattan her konuyla dolup taşan... Zaman zaman çocuk kalpli zaman zaman koca bir yetişkin.

Bir adam tanıdım güleç mi güleç, sohbetinde hoşluklar olan, yardımsever, mütevazı, dost canlısı. Yani adam gibi adam!

O adamı Lizbon'dan cennete uğurladık. Ölüm hiç yakışmadı, eğreti durdu!

Nur içinde yat güleç yüzlü değerli dostum. Gördüğün gibi dağıldık, ama toparlayacağız elbette. Çünkü sen hiç sevmezsin. Dik durmak, vaziyete hakim olmak senin hayat motton.

Üstün çabanla hizmet ettiğin ve çok sevdiğin vatanın için vermiş olduğun her bir emeğine minnettarız.

ELVEDA SAYIN BÜYÜKELÇİM.

Sevgi, saygı, minnet ve rahmetle...

Dağları, ormanları, gölleri ve yaylalarıyla Köroğlu ve 'Boyalı' Artemis'in diyarı:

BOLU

Bolu İl Merkezine göre, Dörtdivan, Yeniçağa ve Gerede İlçeleri doğuda, Mengen kuzeydoğuda, Göynük ve Mudurnu İlçeleri güneybatıda, Seben ve Kırıbrısık İlçeleri ise güneyde yer almaktadır. Bolu'nun, batısında Düzce ve Sakarya, güneybatısında Bilecik ve Eskişehir, güneyinde Ankara, doğusunda Çankırı, kuzeyinde Zonguldak ve kuzey doğusunda Karabük İlleri yer alır. 1999'da Düzce'nin il olmasıyla Bolu'nun denizle bağlantısı kalmamıştır.

Köroğlu Destanı'nın doğduğu dağlar...

Bolu'ya doğru karayoluyla yaklaştığımızda görkemli, ormanlarla kaplı dağlar karşılar sızleri. Dağlar il topraklarının % 56'sını kaplamaktadır. İlin güneybatı - kuzeydoğu

TÜRKİYE'NİN YÜZDE 1'LİK BÖLÜMÜNÜ OLUŞTURAN BOLU, 8.323 KM² YÜZÖLÇÜMÜ İLE KARADENİZ BÖLGESİ'NİN BATI KARADENİZ BÖLÜMÜNDE YER ALIYOR. KENTİN YÜZDE 55'İNİ OLUŞTURAN ORMANLARIYLA YEMYEŞİL BİR GÖRÜNÜME SAHİP BOLU, DAĞLARI, YAYLALARI, GÖLLERİ VE NEHİRLERİYLE ADETA BİR CENNET KÖŞESİNİ ANDIRIYOR.

istikametinde Bolu Dağları, Gerede'nin kuzeyinde Arkot ve Göl Dağları, güneyde Köroğlu Dağları uzanır.

Dağların arasında yeşilin her tonuyla batı-doğu istikametinde uzanan ovalar temiz havasıyla büyüler adeta. 725 m.

yükseltideki Bolu Ovası ve 1300 m. yükseltideki Gerede Ovaları en genişleridir. Diğer ovalar ise Yeniçağa Ovası, Mudurnu Ovası ve Göynük ilçesinin güneyinde Himmetoğlu Ovasıdır.

Dağlar ve ovaların arasında gümüş gibi uzanan Büyüksu, Mengen Çayı, Aladağ Çayı, Mudurnu Çayı, Göynük Suyu, Çatak Suyu ve Gerede Çayı serin sularıyla ovalara ve tarım arazilerine hayat verir.

Yörede morfolojik yapının karmaşıklığı, akarsu sayısının çokluğu, yükselti farklılıkları ve eğimin fazlalığı gibi faktörler çok sayıda gölün oluşmasına neden olmuştur. Havzaların ve çanakların yüzölçümlerinin küçüklüğü göllerin de küçük alanlı olması sonucunu doğurmuştur. Abant Gölü, Yeniçağa, Çubuk, Sünnet,

Yedigöller, Karagöl, Sülüklügöl, Karamurat gölü görülmeye değer en önemli göllerdir.

Türkiyenin en zengin ormanları...

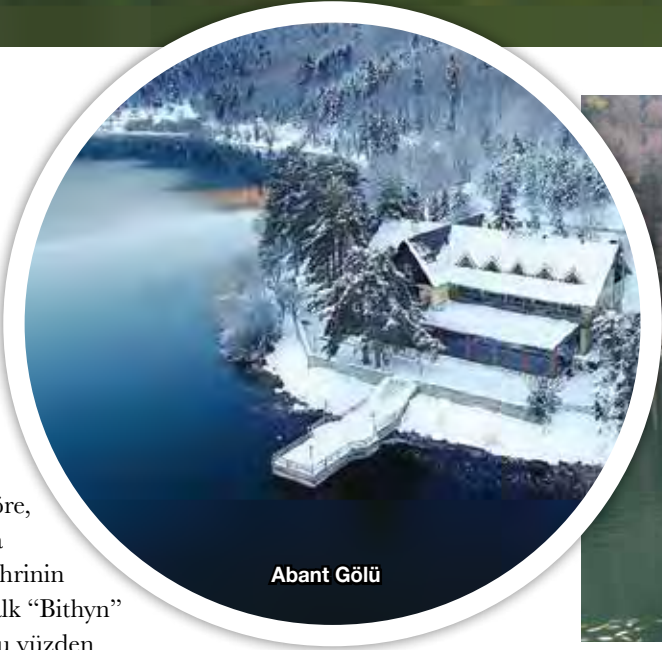
Bolu'da hakim bitki örtüsü ormanlardır. İl topraklarının %55'i ormanlarla kaplıdır. Karadere, Seben ve Aladağ Ormanları yurdumuzun en zengin ormanlarıdır. Hakim ağaç türleri kayın, gürgen, ıhlamur, dişbudak, meşe, kızılğaç, karağaç, kavak, köknar ve sarıçamdır.

Friglerden Osmanlıya uzanan yolculuk...

MÖ 1200'lü yıllarda bütün Hitit toprakları gibi Bolu da Friglerin elindeydi. MÖ 6. asırda Persler bölgeye hakim oldular. MÖ 336'da Büyük İskender Persleri yenerek

Anadolu'nun birçok yeri gibi Bolu'yu da ele geçirdi. Büyük İskender'in ölümü üzerine Makedonya yıkılınca Bolu bölgesinde Bitinya Krallığı kuruldu. Yazılı belgeler, o dönemlerden kalan arkeolojik eserler ve tarih kaynaklarına göre, Trak göçleri sonunda Sakarya ve Filyos Nehrinin yayı içine yerleşen halk "Bithyn" ismi ile anılıyordu. Bu yüzden Bolu'nun da içinde bulunduğu Kuzeybatı Anadolu'ya "Bithynia" denilmiştir. Bithynler tarafından Salonia Campus denilen Bolu Ovası ve çevresinin adı Romalılar tarafından "Claudio Polis" olarak değiştirilmiştir. Bolu isminin de "Polis"ten geldiği sanılmaktadır.

Abant Gölü

Üç tepe üzerinde kurulmuş olan şehir içte ve dışta surlara sahipti. Şehrin kuzeyinde Halı Hisarı bölgesinde bu surların kalıntıları görülebilmektedir. 1071 Malazgirt zaferinden sonra batıya yayılan Türkmenler 3 yıl sonra Bolu'ya yerleştiler.

Sülükü Gölü

Selçuklu Devleti'nin komutanları Artuk, Tutuk, Danişmend, Karateki ve Saltuk Beyler Süleyman Şah'ın emrinde İstanbul sınırına dayandılar. Bu akınlar sırasında Bolu, Horasanlı Aslahaddin tarafından fethedilmiştir.

Bolu Yöresine Osmanlı akını ilk kez Osman Gazi tarafından başlatılmıştır. Bolu yöresinin tümüyle fethedilmesi ise Orhan Gazi döneminin ilk yıllarına (1324 - 1326) rastlar. Bir başka rivayete göre Osmanlılar zamanında bölgede, ➤

bol olarak Uluğ - Alim olması nedeniyle önceleri “Bol Uluğ”, zamanla yöre “BOLU” olarak isimlendirilmiştir. Yıldırım Beyazid’in ölümü ile başlayan şehzadeler savaşına Bolu, birçok kez sahne oldu. Bolu, Ankara Savaşı sonrası Timur’un talan ettiği bölgelerin dışında kaldığı gibi, bu tehlike bitinceye kadar, Osmanlı Devleti’nin 2. kurucusu sayılan Çelebi Mehmet’i de Kızık Yaylasında barındıran belde olmuştur. Çelebi Mehmet’in Osmanlı Devleti’nin birliğini sağlamasından sonra ise Bolu, düzenli bir yönetime kavuştu.

1324 – 1692 yılları arasında Bolu, 36 kazası olan bir sancak beyliği idi. XVI. Yüzyılda Bolu, ikinci derece Şehzade sancaklarından biri oldu. 2. Bayezit döneminde Şehzade Süleyman (Kanuni) buraya atandı. 1683-1792 yılları arasında Bolu, Voyvodalıkla yönetildi. II. Mahmut zamanında ise Mutasarrıflığa dönüştürüldü. (1811) Tanzimat sonrası Bolu; Kastamonu eyaletine bağlandı (1864). 1909 yılında ise tekrar Mutasarrıflığa dönüştürüldü.

Mondros Mütarekesi’nin yürürlüğe girmesi ve İzmir’in işgal edilmesinin ardından Bolu yöresinde ilk Müdafai Hukuk Cemiyeti Gerede’de örgütlendi. Bolu I. Dünya Savaşı’nda ve sonrasında düşman işgaline uğramadı fakat maddi zarar gördü. Mustafa Kemal Paşa önderliğinde yapılan milli

mücadele dönemlerinin sonunda Bolu, 10 Ekim 1923’te Mutasarrıflık devrini tamamladı ve vilayet haline getirildi.

Her biri doğa harikası

Türkiye’nin oksijen kaynağı Bolu, eşsiz tabiatı, ormanları, yaylaları ve milli parkları ile gezilecek yerler arasında ilk sırayı alması gereken bir bölge. Bolu, Türkiye’nin en güzel

illerinden bir tanesi olup pek çok gezilecek yere sahiptir. Doğa ile iç içe ve büyüleyici anlar yaşamak için Bolu’nun birbirinden güzel yerlerini ziyaret edebilirsiniz.

Gölcük Tabiat Parkı

Bolu’da gezilecek yerlerin başında Gölcük Tabiat Parkı gelmektedir. Adeta realistik bir ressamın tabloya aktardığı görüntüsü ile göz kamaştırıcı Gölcük Tabiat Parkı, muhteşem göl manzarası ile şehir hayatından uzaklaşarak doğada huzur bulmak isteyenlerin sık sık ziyaret ettiği bir yerdir. Gölcük Tabiat Parkı’nda bulunan kafelerde keyifli dakikalara geçirebilir ve mangal yapabilirsiniz.

Abant Gölü

Kökner ve çam ağaçları ile çevrili heyelan set gölü olan Abant Gölü Tabiat Parkı, Bolu’da görülecek en güzel yerler arasındadır. Son derece turistik bir noktada olan bu göl hafta sonu çok yoğundur. Doğa ile buluşmak isteyenler için mükemmel bir deneyim ve harika manzaralar sunan Abant Gölü’ne girişler ücretlidir.

7 Göller Milli Parkı

Meşe, karaçam, kayın ormanları arasında bulunan ve 7 gölden oluşan bu doğa harikası bölge, özellikle sonbaharda büründüğü renkleriyle ziyaretçilerini adeta büyüliyor. Muhteşem bir atmosfere sahip olan Yedigöller Milli Parkı’nın içerisinde Büyükgöl, Deringöl, Seringöl, Küçüköl, Nazlıgöl, Sazlıgöl ve İncegöl bulunmaktadır.

Kartalkaya
Kayak Merkezi

Göllerin manzarasını ve doğanın harikalığını izlemek için Kapankaya Seyir Terası'na çıkabilirsiniz. Milli parka giriş ücretlidir.

Sülüklü Göl

Bolu'nun Mudurnu ilçesinde yer alan Sülüklü Göl günübirlik turlar ya da kişisel araçlarınız ile gidilebilecek bir konumdadır. Depremden sonra çöken göl muhteşem bir doğa ve orman ile çevrilidir. Gölün içerisinde bulunduğu köyde yer alan şelaleyi de görebilirsiniz.

Akkaya Travertenleri

Bolu'nun Pamukkalesi olarak bilinen Akkaya Travertenleri yemyeşil doğası ve pamuk rengi ile görenleri kendine hayran bırakmaktadır. Son derece güzel manzara fotoğraflarının çekilebileceği bu muhteşem yerde eşsiz doğa yürüyüşleri

yapabilirsiniz.

Kartalkaya Kayak Merkezi

Kış tatili dendiğinde akla ilk gelen mekânlardan biri olan Kartalkaya Kayak Merkezi, tatilcilerin en çok tercih ettiği yerlerin başında geliyor. Kartalkaya, özellikle kısa bir haftasonu tatili için son derece eşsiz bir atmosfer sunuyor.

Kızık Yaylası

Seben Yolu üzerinde bulunan ve Bolu'da mutlaka görülmesi gereken yerler arasındaki Kızık Yaylası'nın mimari anlamda da oldukça ilgi çekici olduğundan söz etmek gerekmektedir. Ev mimarisinde çivi kullanılmaması ve görselliğin de ön plana çıkması buradaki mimari noktasında ilgi çekiciliği ön plana çıkarmaktadır. Mimarisinin yanı sıra havası

ve doğallığı da oldukça özel olan Kızık Yaylası'nda mutlaka zaman geçirmelisiniz.

Aladağ Yaylaları ve Göleti

Aladağ Yaylaları; Bolu'dan yaklaşık 30 km uzaklıkta bulunmaktadır. Piknik yapmak ve doğal bir ortamda zaman geçirmek için tercih edilen bu yaylalar dağın hemen yamacında bulunan düzlüklerdir. Buraya gelen hemen herkesin Aladağ Göleti'ni ziyaret etmesi oldukça özeldir. Bu nedenle de kamp imkanlarını da elde edebileceğiniz Aladağ Yaylaları konusunda seçiminizi mutlaka yapmalısınız. Aladağ Yaylaları arasında kamp imkanları sunan yaylalar şu şekildedir; Değirmenözü, Gölcük, Sarıalan, Ardıçtepe ve Üstyaka.

KAPLICALAR

Karacasu Kaplıcaları

Termal turizm açısından da son derece gelişmiş olan Karacasu Kaplıcaları merkeze 5 km uzaklıkta yer almaktadır. Seben Dağları'nın eteklerinde bulunan Karacasu Kaplıcaları eşsiz bir atmosfer sunmaktadır. Su sıcaklığının 42 ile 44 derece arasında yer aldığı Karacasu son derece yoğun bir şekilde talep görmektedir.

Babas Kaplıcası

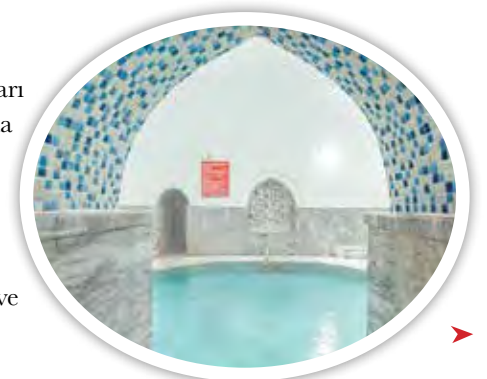
Bolu'nun Mudurnu ilçesinde yer alan Babas Kaplıcası, Gürçam Köyü'nün yakınlarında yer almaktadır. Travertenlerden çıkan su 40 derece sıcaklığa sahiptir

Sarot Kaplıcası

1500 yıldan fazla zamandır tercih edilen Sarot Kaplıcası, termal olanakları ile görenleri kendine hayran bırakıyor. Acı sular grubunda yer alan bu kaplıcanın suları 66 derecedir. Hem içme hem de banyo kürü olarak tercih edilmektedir.

Pavlu Kaplıcası

Kesenözü Köyü'nde bulunan Pavlu Kaplıcası köyü ismi ile de anılmaktadır. Çevredeki tesislerde konaklayarak Pavlu Kaplıcası'nı faydalanmak mümkündür. Banyo kürü olarak kullanılmakta olan suyun sıcaklığı 78 derecedir.

HER MEVSİM ÖZEL HER MEVSİM BİR BAŞKA GÜZEL: GAZELLE RESORT&SPA

BOLU'nun Karacasu bölgesinde yer alan Gazelle Resort&Spa dört mevsim konaklanabilecek, muhteşem doğası ve olanaklarıyla gerçek anlamda 5 yıldızlı mekânların başında geliyor. Bu tesisin Bolu'ya kazandırılmasının ilginç bir öyküsü var, Hikayemiz, "Bir deli adam" Mazhar Murtezaoğlu ile başlıyor. Öncelikle günümüzde kayak turizmi deyince akla ilk gelen Kartalkaya'yı Kartalkaya yapan Mazhar Murtezaoğlu'nun hikayesiyle başlıyor aynı zamanda Grand Kartal Otel'in de hikayesi... Rizeli orman mühendisi Mazhar Murtezaoğlu, 1960'ta Bolu'ya geliyor. Bolu Dağı'nda o zamanki adıyla Bolu Dağı Kantini'ni kuruyor. Yol kenarı tesislerine lezzetli yemekleri ve tertemiz servisiyle bambaşka

bir boyut getiriyor Bolu'ya. Daha sonra Varan Tesisleri olarak adını duyuran restoranın domates çorbası, tost ve dağ çileği reçeli o günlerde oraya uğramış herkesin hafızasında yer ediniyor. Ardından yine Bolu Dağı'nda Ankara-İstanbul

arasında Koru Otel'i açıyor Mazhar Murtezaoğlu. Kış turizmiyle ilgili olarak kendine örnek aldığı İsviçre'ye gidiyor Murtezaoğlu Türkiye'deki dağlarda da kış turizminin yaşatılabileceğini düşünerek. Bolu'ya döndüğünde

Kartalkaya'yı uygun yerlerden biri olarak görüyor.

Buraya kayak merkezi kuracağını söyleyen Mazhar Murtezaoğlu hakkında o dönemde çevresindekiler "Bu adam delirmiş" düşüncesiyle yaklaşıyorlar. Yolu, suyu, elektriği, hiçbir şeyi olmayan bir dağ başının bir kayak merkezi haline dönüşebilmesine olanak vermemiş o dönemde hiç kimse. Ancak, önce Kartal Otel ve daha sonrasında Grand Kartal Otel'in açılışını yapan Mazhar Murtezaoğlu, kendisine gülen herkesi utandırmayı da başarıyor. O deli adam sayesinde günümüzde ➤

hem Türkiye'den hem yurtdışından binlerce kayakçı ve snowboardcu kış mevsiminin keyfini Kartalkaya'da çıkarıyor

Grand Kartal

Otel'den sonra Mazhar Murtezaoğlu'nun kızı ve damadı bayrağı babalarından devralarak, Bolu Karacasu beldesindeki 300 dönümlük bir meşe ormanı içinde yaptıkları yeni otelleri 5 yıldızlı Gazelle Resort & Spa ile Türkiye'nin en kapsamlı spa otelini 2012 yılında hizmete açarak Bolu turizmine çok büyük bir katkı daha sağlıyorlar..

Sadece Bolu'nun değil, Türkiye'nin önemli turizmcilerinden Mazhar Murtazaoglu, kızı Emine hanım ve damadı Halit Ergül ile...

Katkılardan dolayı Gazelle Resort & Spa Genel Müdürü Sayın Ahmet Demir'e teşekkür ederiz.

1975 yılında Bolu ve çevresine ait eserlerin korunması ve sergilenmesi amacıyla Müze Memurluğu kurulur. Bir süre eski Güzel Sanatlar Galerisi binası içinde faaliyet gösteren Müze Memurluğu, 1976 yılında Bolu Kültür Merkezine taşınır ve 1977 yılında sergileme ve düzenleme işlemlerinin ardından 1981 yılında ziyarete açılır.

99 depreminde hasar gördü

12 Kasım 1999'da 7,5 aletsel büyüklüğündeki Düzce depreminin hasar verdiği binalardan biri de Bolu Müzesi'di. 2006 yılı mayıs ayına kadar süren çalışmalar neticesinde müze tekrar eski günlerine dönerek bir kez daha kapılarını ziyaretçilere açtı.

Neolitik dönem'den Bizans'a...

Kültür Merkezi binasının giriş katında yer alan müze, arkeoloji ve etnografya salonu olmak üzere 2

bölümden oluşuyor. Müze 3.351'i arkeolojik eser, 1.627'si etnografik eser ve 12.105'i de sikke olmak üzere toplam 17.083 adet eseri bünyesinde bulunduruyor.

Arkeoloji Salonu'nda Neolitik Dönem, Eski Tunç Çağı, Frig, Urartu, Lidya, Grek eserleri, Roma ve Bizans dönemlerine ait mermer heykeller, cam, maden ve pişmiş topraktan yapılmış eserlerle birlikte Grek, Roma, Bizans ve İslami kültürlere ait bronz, gümüş ve altın sikkeler sergileniyor.

Etnografya Salonu, 19.yüzyıl ve 20.yüzyılın ilk yarısına tarihlenen, yakın geçmişimize ait eserlere ev sahipliği yapıyor. Bunlar arasında Mudurnu oyaları, Bolu'da kına gecesi, eski Bolu evine ait mutfak ve oturma odalarının canlandırıldığı bölümler, ziynet eşyaları, anahtar koleksiyonu, dini eserler, silah koleksiyonu ve çeşitli dokumalardan oluşan eserler sergileniyor.

Müze Telefonu : 0374 215 39 72

Cemal Süreya'nın söylediği gibi; "Annesinden dayak yediği hâlde yine de 'anne' diye ağlayan bir çocuktur aşk." Canımız yandığı hâlde vazgeçmediğimiz bir tutku... Aşk benim için önceliktir, uğruna her şeyden vazgeçmiştir.

DUYGU ÇAKMAK

Dilay SEÇKİN

Hikâyen nasıl başladı?

Hikâyenin başlangıcı aslında çocukluk hayaliyle gerçekleşti diyebilirim. Çok küçük yaştan beri manken olmak istiyordum ama bunu ne şekilde yapacağım hakkında bir fikrim yoktu. Daha sonra 2019 yılında Best Model'a katıldım ve orada finalist oldum. Sonrasında birçok insanla tanıştım ve çalışmaya başladım, iyi işler yaptıkça yükseldim. Daha sonra Avrupa Güzellik Yarışması'ndan teklif geldi ve oraya katılarak Dünya çapında bir yarışmada üçüncü oldum, böylelikle hikâyemi zirveye taşıdım.

Sakarya Üniversitesi'nde Halkla İlişkiler ve sonrasında Pedagojik Formasyon eğitimi almışsın. Tüm bu eğitimleri aldıktan sonra modellik yapmayı neden tercih ettin?

Modellik yapmaya başladıktan sonra da 'İletişim Bilimleri' üzerine yüksek lisans eğitimi aldım. Çünkü insanın kendini geliştirmesi için bir şekilde eğitilmesi gerektiğini de düşünüyorum. Henüz akademik bir kariyer düşünmüyorum. Sadece mankenlik ve medya sektöründe ilerlemeyi hedefliyorum ama yine de her

türlü eğitime hâlâ açık olmak ve öğrenmek beni çok mutlu ediyor.

2021 yılında Beyrut'ta düzenlenen Miss Europe güzellik yarışmasında üçüncü oldun. O süreci anlatabilir misin?

Yarışmaya katılacağım netleştikten sonra çok sıkı bir çalışmaya girdim. Birçok ayrı branşta özel spor dersleri alıp ve diyetisyenlerle çalışıp gıda takviyeleri aldım. Kıyafetimden, takıma ve ayakkabımdan, çantama kadar çok detaylı kombinlerimi titizlikle

yanımda götürdüm. Orada sadece Türkiye'yi temsil etmek değil, Türkiye'yi ve Türk kadını en şık, en modern ve en güzel şekilde temsil etmek istedim ve bunu başardığıma da inanıyorum.

Yarışmaya katılmaya nasıl karar verdin?

Sevgili Enis Onat beni bu yarışmaya uygun gördükten sonra bu süreç başladı. Yurtdışında ülkemizi temsil etmek gibi bir gurur yaşayacaktım ve bu herkese nasip olmayacak bir gurur, hele ki üstüne bir de derece geldiyse...

Güzellik yarışmaları sektöre yeni oyuncular kazandırıyor. Özellikle de taçlandırıldıktan sonra farklı proje teklifleri geldi mi?

Yarışmadan sonra dünyanın birçok ülkesinde mankenlik yaptım, hâlâ birçok farklı ülkelerden de teklif alıyorum. Bu süreçte sinema ve dizi projeleri geldi, henüz değerlendirme aşamasındayım ama eğitimlerimle de kendimi bu alanda geliştirmeye çalıştım. Umarım en kısa zamanda beyaz perde de karşınızda olacağım.

Podyumlardasın ve modayla iç içesin, günlük hayatında moda olanı mı, yoksa yakışanı mı tercih ediyorsun?

Günlük hayatta daha çok rahatlık tercih ediyorum. İzmit'te yaşıyorum, burada daha yalın bir hayatım var. Ama İstanbul'da her zaman şık kıyafetlerle moda uygun, hatta adeta podyumdaymışım gibi gezerim.

Peki, tarzını nasıl tanımlarsın?

Şık bir tarzım olduğuna inanıyorum. Genelde de birçok kıyafeti iyi taşıyım, iyi manken olmak iyi askı olmaktan geçer...

Çok fit ve güzelsin. Genetik kodlarının dışında özel bakım sırların var mı?

Kilo aldığımı farkettiğim an, diyetle başladım. Özellikle sağlıklı beslenmeyi çok severim. Fastfood ve şekerli ürün neredeyse hiç tüketmiyorum diyebilirim ama en önemlisi çok

erken uyuyorum. Benim için en geç uyku saati 23.00 ve en az 9 saat uyuyorum, bence bu da beni çok dinç yapıyor.

Modern estetik algısı ve günümüzdeki güzellik ölçüleri hakkında neler düşünüyorsun?

Estetiğe karşı değilim ama herkesin estetikli ve dolgulu olmasını komik buluyorum, hiç estetik yaptırmadım ve ihtiyaç duyduğumda elbette ufak dokunuşlar yapabilirim. Herkesin kendine has bir güzelliği var. Ama bunu bir standarda dönüştürmeleri güzellik katmıyor ve herkesi aynı kılıyor.

Herkes aşkı kendine göre tanımlar, senin için aşkın tanımını sorsam...

Cemal Süreya'nın söylediği gibi; "Annesinden dayak yediği hâlde yine de 'Anne' diye ağlayan bir çocuktur aşk." Canımız yandığı hâlde vazgeçmediğimiz bir tutku... Aşk benim için önceliktir, uğruna her şeyden vazgeçti. Her şeyi yapabilecek kadar aşık olup, bundan da zerre pişmanlık duymam.

İdeal ilişki tanımın nedir peki?

Saygı ve öncelik benim için olmazsa olmazdır. Saygısını kaybetmiş bir ilişkide asla bulunmam ve ilgiyi çok severim. 24 saat sıklımadan telefonda konuşabilir yazışabilirim. Heyecanlarımı her zaman zirvede yaşarım, eğer aşksam her türlü fedakarlığı yapabilirim.

Aktif bir sosyal medya kullanıcısı mısın?

Evet, özellikle Instagram ve Twitter kullanmayı çok seviyorum. TikTok'ta çok gülüyorum ve kendim de iyi kullandığıma inanıyorum.

'İşte yaşamak bu!' dediğin anlarda genellikle nerede ve ne yapıyor olursun?

Genelde yurtdışındayken

çok mutlu oluyorum. Özellikle tanımadığım insanlarla güzel bir anı paylaşmak benim için en mutlu anlardan biri...

Zamanın sana öğrettiği en değerli şey?

Zamanla kendimin çok değerli olduğunu anladım. Karşımdaki insanlar kırılmasın diye benim kırılmaya başladığımı farkettim. Sonra anladım ki hiçbir şey benden

değerli değil. Sonucu ne olursa olsun, her zaman benim ne istediğim ve nasıl mutlu hissedeceğim önemli. Bunu da zamanla anladım...

Öz eleştiri yapar mısın, kendini en çok hangi konularda eleştirirsin?

Öz eleştiri yaparım, hatalarımı görebilirim ve özür dilerim. Her insan farklı karakterde sonuçta... Benim de direkt söylediklerim bazen sert ve yanlış anlaşılır olabilir. Bu yüzden bu konuda kendimi eleştiririm, bazen de pişmanlık duyurum.

Hayat felsefeni nasıl başlıklar oluşturur?

Benim felsefem her zaman 'İyi bir insan olmak' ve bununla birlikte insanlığa faydalı olabilmek... Tabii ki bu sayede bir insanın tebessümünde ufak da olsa payım varsa eğer, ben de dünyanın en mutlu insanı olurum.

İşinin olmadığı rahat bir gün nasıl geçer? Neler yapmaktan hoşlanırsın?

Evde vakit geçirmeyi de çok severim, arkadaşlarımla vakit geçirmeyi de... Arkadaş ortamımda çok eğleneliyimdir. Gülmeyi ve güldürmeyi çok severim. Gün içerisinde yemek yaparım, yürüyüş yaparım, arkadaşlarımla buluşurum...

Şimdi düşününce gelecekle ilgili sana umut veren şeyler neler?

Dünya'nın bir çok yerinde uluslararası bir iş yapmayı planlıyorum. İş yaparak seyahat etmek, beni oldukça heyecanlandırıyor. 📌

Prodüksiyon ve Röportaj:

Dilay Seçkin

Fotoğraf:

Bahadır Kuyucu

Saç:

Sabit Akkaya

Styling:

Gamze Şengül

Styling asistanlar:

Dilara Dursun & Zehra Gül

Saç asistan:

Halit Nas

Makyaj:

Bobbi Brown

KENDİNDE DEĞERİN NİHAİ AMACI İYİ BİR YAŞAM SÜRMEYİNİN MÜKEMMELİYETİNDEDİR.

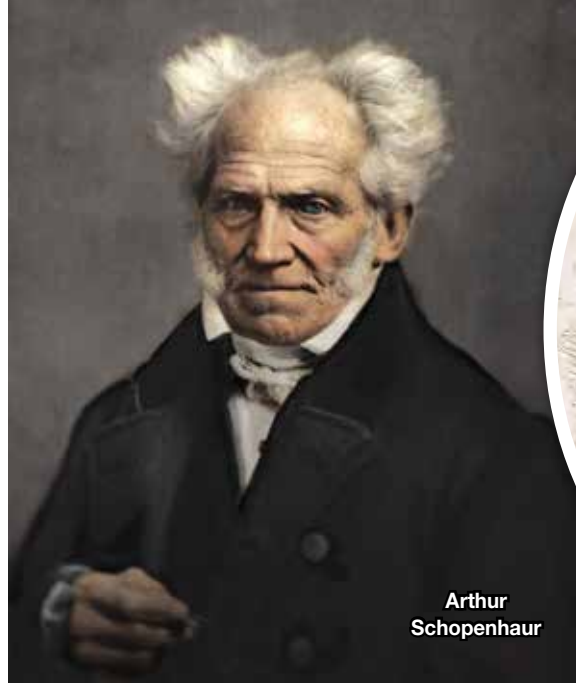

Burcu TENEKECİ

burcutenekeci1983@hotmail.com

FELSEFENİN diğer ilgilendiği alanlardan biri değer felsefesidir. Değer felsefesi bağlamında incelenen kavramların, teorilerin ve de sorunların izi Antik Çağ'a kadar sürdürülebilir. Sokrates ve Platon'dan beri filozoflar, iyi, güzel, ahlaki doğru vb. kavramlarla ilgili soruların ve sorunları tartışmışlardır. Bazı filozoflar, özellikle Rudolf Hermann Lotze, Albrecht Ritschl, Schopenhaur ve Friedrich Wilhelm Nietzsche kendi düşüncelerinde ona bir temel verdiler ve terimin anlamını genişlettiler.

Franz Brentano'nun Empirik Bakış Açısından Psikoloji(1874) ve diğer düşüncelerinde kökenini buldu ve Franz Brentano'nun iki Avusturyalı

Arthur Schopenhaur

izleyicisi olan Alexius Meinong ve Christian von Ehrenfels'in yazılarında olgunlaştı. Alexius Meinong'un Değer Teorisi Hakkında Psikolojik-Etik İncelemeler(1894)adlı eseri ve Christian von Ehrenfels'in iki ciltlik Değer Teorisi Sistemi(1897-1898) adlı eseri değer teorisi ile ilgili ilk çalışmalar olarak görülebilir. Bu düşünce daha sonra, 20.yüzyıldaki iki Alman felsefeci

olan, Max Scheler'in Etikteki Biçimsellik ve Materyal Değer Etiği(1913-1916) adlı eseri ve Nicolai Hartmann'ın üç ciltlik Etik(1926) adlı eserlerinde de görüldü.

Değer Teorisi düşüncesi, Bernard Bosanquet, W. R. Sorley, J. M. Mackenzie, John Laird ve J. N. Findlay'nin eserleriyle İngiltere'ye de etkisi yayıldı. İngiliz filozoflar, genelde iyi ve ahlaki olarak

Rudolf Hermann Lotze

doğru düşüncesinin temelinde ilerleseler de ve etkisi daha az olsa da, 20. Yüzyılın başlarında, İngiliz felsefeciler değer teorisin alanına giren önemli çalışmalarda bulundular. En önemlileri arasında, G. E. Moore'in Etiğin İlkeleri(1903), Hasting Rashdal'ın İyinin ve Kötünün Teorisi(1912) ve W. D. Ross'un Ahlaki Doğru ve İyi(1930) adlı eserleridir.

Değer Teorisi Düşüncesi 1.

Dünya savaşıdan önce ve sonra Amerika Birleşik Devletleri'nde ilgiyle karşılandı. Hugo Münsterberg ve W. M. Urban tarafından tanıtıldı ve Ralph Barton Perry, John Dewey, E. W. Hall ve daha sonra da C. I. Lewis, Paul W. Taylor tarafından benimsendi ve sürdürüldü.

Değer, değerler ve değerlendirme terimleriyle ilgili geniş açılım, devamında psikoloji, sosyal bilimler, insan bilimleri ve hatta günlük tartışmalara kadar yayıldı.

Yakın dönemde de ilgili çalışmalar yürütülmüştür. R. Nozick'in Felsefi/Açıklamalar(1981), D. Wiggins'in İhtiyaçlar, Değerler, Hakikat(1987) ve H. P. Grice'in Değer Fikri(1991) ve de H. Richardson'ın Nihai Amaçlar Hakkında Pratik Akıl Yürütme(1994) adlı eserlerinden bahsedilebilir.

Günümüzde İngiliz akademik çalışmalar yürütenler çalışmalarında bu alan için 'Value Theory' terimini de 'Axiology' terimini de kullanmışlardır. Değer Teorisi anlamına gelen bu çalışmalar Yunanca'da 'axiology'; aksios, dikkate değer, önemli ve 'logos', teori ya da inceleme terimlerinin birleştirilmesinden oluşmuştur. Ve İngilizce yazan felsefe dünyasına Urban tarafından Almanca Werttheorie'nin çevirisi olarak tanıtılmıştır.

Biz 'Değer Teorisi' ve 'Aksiyoloji' terimleri yerine 'Değer Felsefesi' terimini kullanacağız.

Değer Felsefesi'ndeki sorunlar ve teoriler birbirleriyle

Albrecht
Ritschl

Franz
Brentano

Max
Scheler

Christian von
Ehrenfels

Alexius
Meinong

Robert
Nozick

ilişkili olarak, Normatif Sorunlar ve Teoriler ile Mata-normatif sorunlar ve teoriler ile adlandırılır. Normatif teorilerin normatif bir sorun olan; neyin ve de nelerin değerli olduğunu, Meta-Normatif sorunlar olan değer ve değerlendirmenin doğası, değer türleri ve değerlerin hesaplanması gibi konularda görüş bildirirler.

Doğalcı ve doğalcı olmayan teoriler, duygusalcılık, kuralcılık, kendinde değer, değer türleri sorunu, dışsal değer, estetik, ahlaki ve faydayla ilgili değer, değerlerin kıyaslanması ve hesaplanması ve de neyin

kendinde değere sahip olduğu sorunu başlıca ilgi alanları olarak yer alır.

Değer Tekçiliği ya da Tekçilik, Epikuros, Bentham ve J. S. Mill gibi bazı felsefeciler yalnızca hazzın kendinde değerli olduğunu söylerler. Aristoteles onun sadece, erdemli gerçekleştirilmiş akli etkinlik olduğunu öne sürer. Augustinus ve Thomas Aquinas, kendinde değerli olanı Tanrı'yla iletişim olarak görür. Spinoza bilginin, Nietzsche gücün kendinde

değerli olduğunu savunur.

Diğer bir yanda, Değer Çokluğu ya da değerle ilgili Çokçuluk, birden fazla değere dikkat çeker. Platon, G. E. Moore, W. D. Ross, F. Brentano, N. Hartmann ve M. Scheler bu düşünceyi benimsemiş filozoflardır.

Genellikle hakikat, ahlaki iyilik ve güzellik üçlüsü birçok filozof tarafında kendinde değerli olarak görülür.

Hazcı ve Mükemmeliyetçi Teoriler, yaygın iki teoridir.

Fakat mükemmeliyetçilik, nihai olarak iyi olanın ve onun insan için iyi bir hayat sürmenin, bir insan varlığı olarak üstün, mükemmel olmak olduğunu ileri sürer.

Aristoteles, Aquinas, Hegel, Marx, Nietzsche gibi birçok filozofun konuyla ilgili teorileri mükemmeliyetçi olarak adlandırılmaktadır.

HENÜZ BİZ GİTMEYEN

Yok olmanın bilgeliğidir, var olmak!

Her kaybedişin ardında bir nefese daha ulaşır insan! Kutsal bir ışık ürpertir bedenini, her buluşta benliğini daha da. Hiçbir varoluş, temeline kaybetmeden; karanlığını temizlemeden ulaşamaz.

Öyle bir hiçliğe yansıyor ki bazen her şey, varlığını kaybetmeden gerçeği buldurmuyor insana yaşam. Önce bir dip dalış ve sonra tersine dönen her şey!

Öyle bir hayat ki bu, bildiğini unutturan insana her dem. Soluksuz kaldığın her dönemeç ve aslım ölümünden önce hatırlatmayan her şey!

Nasıl yaşarsan yaşa, acıyı ve ızdırabı bütünlemeden çıkışı yok gerçeğin. Gerçek dediğimiz şey, sınırlarını zorladığımız bir yaşamın ta kendisi aslında. Ölümle burun buruna gelmeden anlaşılamayan her şeyin ve herkesin bildirileri ve de bilmedikleri.

Gördüğümüz şey mi yoksa ötesi mi?

Bildiklerimiz mi yoksa bilmediklerimiz mi? Öğrendiğimiz her öğretiyi, gerçeğe karşılaştığımızda tanımsız kalıyor. Bedenen, beynen, ruhen ve de paramparça olmadan bir kalp gerçeğin sınırlarına ulaşamıyor. Herkes bir tutunacak nokta arıyor bu evrende, kendisi olabilmek için.

Bu noktada, ne Rutherford Saçılması ne de Schöredinger'in denklemi önemsetiyor kendini.

Nefes nefese kaldığın anlar, bir daha dönmeyeceğini sandığın bir devran; ne kadar da ümitsizliğe yol aldırıyor insanı. Oysa ki kendinden vazgeçebilir mi ki bir insan; aklını kaybetmeden?

Her hikaye tanıdık ve her hikaye bir o kadar uzak!

Bilmiyoruz ki aslında hiçbirimiz, hangi yok oluşta doğrulur insan ve yeniden döner yitip tükendikten sonra ruh ve devam eder kaldığı yerden yaşamaya?

Bir varoluş ki bu kendini her seferinde yine ve yeniden doğuran, hiçliğin labirentlerinden dönüş bileti kesilmiş aslında varlığa doğru!

Tüm fizik yasaları çıkışsız kalıyor, bir insanın yaşamından, ölümüne doğru yol alırken. Acaba, Freud mu buldurur yolu yoksa Karen Horney mi, nevroitik çatışmalarında insana kendini? Ya da 'Duyulmayan Anlam Çığı'yla Victor. E. Frankl?

Nietzsche'nin Putların Alacakaranlığı'ndaki çıkışı gibi, her şeyin sorgulanmasıyla hayat olumlandırılmalı belki de? Yitik sefaletlerimizde, karşımıza çıkan kendi hayatımız olduğunda mı karşılığımı buluyor yoksa her şey?

Karen Horney

Victor, E. Frankl

Bir bilmecenin tam ortasında kalıyoruz yeri geliyor zaman, tüm düğümlerin çözümünde.

Gün gelip o son soluk verilecek ve son göz kırpış hayata kimbilir; belki de gülümseyerek...

Ömrünü neye verersen ver, bir gün ellerinden kayıp gidecek ve belki de bu bizi tekrar dünyaya döndürecek! Ve de diriltecek! Bilemem...

Bilemezsin... Ve de bilemeyiz ki!

İŞIKLARI SÖNDÜRMEYİN HENÜZ CAN YAŞAMAK İSTERKEN!

Kendinizi sevmeyi unutmayın der Kierkegaard bir keresinde ve der ki: Şimdi Tanrı'nın izniyle kendim olacağım! Ne kadar kendidir insan ve kendinde olmak ne demektir? Bütün yaşantımızın ve yaşayışlarımızın toplamı değil miyiz aslında? Hayat tüm gülümseyişlerimiz, kahkahalarımız ve gözyaşlarımızdan ibaret değil midir?

Suluk soluğa her an, hepimizin zihninden ibaret.

Yaratılışlar, yaratılışlar, kimliklerimiz ve de kimsesizliklerimiz...

Nedir dayanağımız hepimizin?

Aslında kendimiz, tüm gücümüz ve yaşama isteğiyle, tüm direncimizle bu sıkı sıkıya tutunuşumuz hayatımıza, bir yerlerden hepimizin!

Dirayetimiz bizi ayakta tutuyor, belki de tüm kaybettiklerimiz ve inatla yaşama bağlanıyoruz!

Henüz burada işimiz bitmedi derken, henüz yaşanacak çok gün varken ve gidemezken... Güneş'le beraber yıldızlara uzanırken.

www.talpa.org

62 yıllık birikim ve deneyim...

TALPA demek

Dayanışma ve birlikte hareket etmek

DEMEK

Bir pilotun başlangıçta arayacağı temel unsur, aidiyet duygusu olup meslektaşları ile dayanışma halinde birlikte hareket etmek beklentisi ile derneğe üye olmaktadır. Dernek bu beklentiyi karşılamak üzere, üyeleri ile çeşitli iletişim vasıtalarını kullanarak irtibat halinde olmakta, toplu veya münferit taleplerin değerlendirilmesi, incelenmesi ve çözüm önerilerinin ilgili kuruluşlar ve işletmeler nezdinde takibini yapmaktadır.

+90 (212) 662 12 01

[talpa.tr](https://www.facebook.com/talpa.tr)

[talpa_org](https://twitter.com/talpa_org)

[talpa_org](https://www.instagram.com/talpa_org)

[talpaorg](https://www.linkedin.com/company/talpaorg)

[talpaorg](https://www.youtube.com/channel/UC...)

Ajanda

Hazırlayan
Şule Onur
suleonur34@gmail.com

Gösteri

ALPAY ERDEM
KOLSUZ TIŞÖRT

Tarih: 4 Ekim 2023
Saat: 21:00
Mekân: YBY Woods
Kemerburgaz Kent Ormanı

Mizah üretmeye karikatür çizerek başlayan, Lombak, Penguen ve Uykusuz gibi fenomen dergilerdeki çalışmalarıyla mizahseverlerin sevgisini kazanan Alpay Erdem, başından geçen ilginç ve komik olayları, benzersiz anlatım gücü ve hemen hemen herkese hitap eden incelikli tavrıyla izleyicisini aktarıyor, sınırlar itina ile yıpratılırken, gök kubbe kahkahalarla örülüyor, ve evet, geriye hoş bir seda kalıyor.

Konser

OSCAR AND THE WOLF

Tarih: 23 Eylül 2023

Saat: 18:00

Mekân: Küçük Çiftlik Park Harbiye,
Kadırgalar Cd. No:4, Şişli/İstanbul

Indie pop'un fenomen gruplarından Oscar and the Wolf, 3 şehirlik bir turne için yeniden Türkiye'de! Ülkemizde de büyük bir hayran kitlesine sahip olan, Belçikalı grup Oscar and the Wolf, Epifoni organizasyonu ile 21 Eylül gecesi İzmir Arena, 22 Eylül gecesi Ankara ODTU MD Vişnelik Çim Amfi, 23 Eylül'de ise İstanbul KüçükÇiftlik Park'ta sahne almak üzere ülkemize geliyor. European Border Breakers Awards 2016 'da "Entity" albümü ile ödüle layık görülen, Music Industry Awards 2018'de (MIA'S) 'Best Pop', 'Best Live Act' ve 'Best Solo Man' dahil üç dalda ödül sahibi olan ve son 3 yılda 2 yepyeni albüm yayınlayan Oscar and The Wolf'un, 'You Are Mine', 'Breathing', 'On Fire', 'Runaway' gibi hitlerini seslendireceği bu eşsiz konserleri kaçırmayın.

Tiyatro

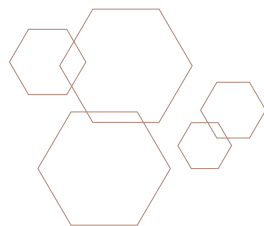
KİBARLIK BUDALASI

Tarih: 22 Ağustos Salı

Saat: 20:30

Mekân: Trump Sahne

Moliere'in ölümsüz eseri Kibarlık Budalası 2008'den bu yana, 13. yılında seyircisiyle buluşmaya devam ediyor. 17. yüzyıl Fransa'sında, cahil, saf ama çok zengin bir adam olan Mösyo Jourdain'in bir tek amacı vardır: Asilzade olmak... Bunu gerçekleştirebilmek için her şeyi göze alır, anlamlı-anlamsız, yararlı-yararsız ama mutlaka masraflı her çabayı gösterir. Günlük duruma düşer, alay konusu olur ama hiç yılmaz. Hedefi bellidir: Soylu sınıfa girebilmek, soylu bir Markiz'i baştan çıkarabilmek için her şeyi yapmak ve biricik kızını da mutlaka bir "soylu" ile evlendirmek. Oysa kızı bir başka gence aşiktir.

Sergi

CENGİZ ÇEKİL,
"BUGÜN DE YAŞIYORUM"

Tarih aralığı: 9 Şubat – 24 Eylül 2023

Mekân: Arter, Dolapdere

Cengiz Çekil'in resim, baskı ve yerleştirme gibi farklı mecralarda ürettiği eserlerinden oluşan "Bugün de Yaşıyorum" adlı retrospektif sergisi, Arter'de sanatseverlerle buluşmaya devam ediyor. Sergi, sanatçının 1970'li yılların başlarından 2015 yılındaki vefatına uzanan pratiğine derinlikli bir bakış sunuyor. Bugün de Yaşıyorum, sanatçının Günce (1976) başlıklı yapıtından esinle isimlendirildi. Çekil, bu eser için bir deftere yaklaşık iki ay boyunca her gün tarih atıp "Bugün de yaşıyorum" cümlesini damgalar. Defterin son sayfasında ise "Askere gidiyorum" ibaresi yer alır. Sergi, Çekil'in yaşamı tüm zorluklarına rağmen kutlayan gündelik bir ritüel olarak konumlandığı üretimine ışık tutmayı ve sanatçının yapıtlarının halen güncelliğini koruduğunu vurgulamayı hedefliyor.

Konser

MELEK MOSSO

Tarih: 6 Ekim 2023

Saat: 21:00

Mekân: YBY Woods

Kemberburgaz Kent Ormanı

İtalyanca bir müzik terimi olan ve 'gittikçe hızlanarak' anlamına gelen 'Mosso' kelimesini sahne soyadı olarak kullanan Kayseri doğumlu şarkıcının gerçek soyadı Davarcı'dır. 9 yaşında bağlama çalmaya başlayarak müziğe adımını atan Melek Mosso Güzel Sanatlar Lisesi'nden mezun olduktan sonra Adnan Menderes Üniversitesi, Müzik Öğretmenliği bölümünü bitirdi. Grundig Türkiye firmasının düzenlediği şarkı yarışmasında jüri özel ödülünü kazanmayı başardı ve Akustikhane stüdyolarında kayıt şansını elde etti.

Konser

SOEN "ATLANTIS LIVE"

Tarih: 3 Eylül 2023

Saat: 21:00

Mekân: Zorlu PSM Turkcell Sahnesi

İsveçli progresif metal grubu Soen "Atlantis Live" Avrupa turnesi kapsamında 3 Eylül 2023'te Zorlu PSM Turkcell Sahnesi'nde hayranlarıyla buluşacak. Mayıs 2010'da Opeth'ten Martin Lopez, Testament'ten Steve Di Giorgio, Willowtree'den Joel Ekelöf ve Kim Platbarzdis'in büyük bir heyecanla duyurduğu Soen, bugün dünyanın her yerinde dinlenen progresif metal grubu olarak kariyerine büyük bir ivmeyle devam ediyor. 2010'un Ekim ayında ilk şarkıları Fraccion'ı dinleyicilerle buluşturan Soen'in parlak kariyeri başlamış oldu.

Müzikal

JEKYLL & HYDE

Tarih: 15 Ekim 2023

Saat: 21:00

Mekân: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Harbiye Cemil Topuzlu Açıkhava Tiyatrosu

Robert Louis Stevenson'ın klasik gerilim romanından uyarlanan dünyaca ünlü 'Jekyll & Hyde' müzikali, çarpıcı bir prodüksiyon ve muhteşem bir kadro ile sahnelenmeye başlıyor. İyi ve kötü aynı bedende, birbirine karşı acımasız bir savaş halinde. Ama her şeyin bir sonu vardır. Hayko Cepkin, Öznur Serçeler, Nermin Koçak, Umut Kurt, Cenk Bıyık ve Fatih Al Tuncay Çağıl, Işık Tolgay, Miray Akovalıgil, Alper Alpman, Buket Bahar, Elerki Taşkın ve Oğuz Turgutgenç'in rol alıyor.

Sergi

WHO DOESN'T LOVE YOU MAY DIE

Tarih aralığı: 26 Mayıs-10 Eylül 2023

Mekân: Anna Laudel, Beyoğlu / İstanbul

Anna Laudel, 26 Mayıs itibarıyla "Seni Sevmeyen Ölsün" / Who Doesn't Love You, May Die" başlıklı grup sergisini izleyiciyle buluşturuyor. Adını Tüdaya'nın 1986 yılında büyük çıkış yapan aynı isimli şarkısından alan serginin küratörlüğünü gazeteci M. Gülben Çapan üstleniyor. 10 Eylül'e kadar görülebilecek sergide, Anıl Can, Ardan Özmenoğlu, Canan, Cansu Yıldırım, Haluk Çobanoğlu, Rasim Aksan, Tuğberk Selçuk ve Yasemin Özcan'ın farklı materyal ve tekniklerde ürettikleri eserlerinden bir seçki sanatseverlerin karşısına çıkıyor.

Ajanda

Konser

GLENN HUGHES PERFORMS CLASSIC DEEP PURPLE LIVE

Tarih: 7 Ekim 2023

Saat: 18:00

Mekân: Maximum Uniç Açık hava

Milyonların, "Rock'ın sesi" olarak tanıdığı Rock and Roll Hall of Fame üyesi ve Deep Purple'in eski başçısı ve solisti Glenn Hughes, "Glenn Hughes performs Deep Purple Classics Live" projesiyle Deep Purple efsanesini günümüze taşıyor.

Efsane sanatçı, 6 Ekim Cuma gecesi Ankara ODTU Vişnelik'de, 7 Ekim Cumartesi gecesi ise İstanbul'da Maximum Uniç Açık hava'da sahne almak üzere Epifoni organizasyonu ile ülkemize geliyor.

Glenn Hughes'a sahnede; Søren Andersen (gitar), Ash Sheehan (davul) ve Bob Fridzema (keyboard) eşlik edecek. Ekip bu sene Deep Purple'in efsane albümü 'Burn'un 50. yılı şerefine bu albümden de şarkılar çalacak.

Konser

JAY JAY JOHANSON

Tarih: 21 Ekim 2023

Saat: 20:00

Mekân: Dorock XL Venue Fitaş Sahnesi Taksim

İsveç'in dünyaca ünlü melankolik sesi Jay-Jay Johanson, 2 konser için yeniden ülkemizde!

Neslinin en etkili sanatçılarından ve en iyi seslerinden biri, bir öncü, bir efsane olarak selamlanan İsveçli Jay-Jay Johanson; 2 konser için yeniden ülkemize geliyor. Büyüleyici ve melankolik sesi ile dikkat çeken Jay-Jay Johanson, 21 Ekim 2023 Cumartesi gecesi ise İstanbul'da Dorock XL Fitaş Sahnesi'nde sahne alacak.

Müzik kariyerine çok genç yaşlarda başlayan ve yayınladığı her albümde farklı müzik türlerini deneyimleyen Jay-Jay Johanson, trip-hop'tan electro-clash'e, downtempo'dan indie'ye oldukça zengin bir repertuara sahip.

Sergi

BORUSAN CONTEMPORARY – UNITED VISUAL ARTISTS (UVA), "KAOSUN EŞİĞİ"

Tarih aralığı: 27 Ağustos 2023 17 Eylül 2022

Mekân: Borusan Contemporary, Sarıyer

Matt Clark tarafından kurulan Londra merkezli kolektif United Visual Artists (UVA), yaklaşık yirmi yıldır algının ve bilişselliğin doğasını araştırarak bizleri deneyimin evrenselliği ve sübjektifliği üzerine düşünmeye davet ediyor. UVA'nın neyin gerçek olduğuna dair algımızı değiştiren ve geliştiren değişik enstrümanlar yaratmak için yeni teknolojileri bünyesine katan yapıtları, heykel, performans ve mekâna özgü yerleştirmeler gibi çeşitli ifade araçlarını kapsar. Bu eserlerde ışık ve ses fiziksel materyallere dönüşür, mimari mekânlar yeniden şekil verilebilir hale gelir ve akışkanlaşır; zaman hızlanıp yavaşlar, belirsizlik içinde asılı kalmış gibi görünür.

Konser

IAN MAKSİN GEZGİN

ÇELLONUN MÜZİĞİ

Tarih: 10 Şubat 2024

Saat: 21:00

Mekân: İstanbul - Greenpark Hotels & Resorts Pendik

30 dilde şarkı söyleyen dünyaca ünlü çellist, besteci ve çok dilli vokalist Ian Maksin, dünya turnesi kapsamında 10 Şubat'ta İstanbul'da sahne alacak. Bach'tan blues'a ve Moğol şamanlarının ritimlerinden Arjantinli Tango Nuevo'ya Ian Maksin, çeşitli müzik türlerinin unsurlarını, ruhun en iç köşelerine nüfuz eden çello sesinin ortak paydası altında benzersiz bir füzyonda şaşırtıcı bir şekilde birleştiriyor.

Loop pedalı ve diğer elektronik cihazları kullanabilen Maksin, klasik ve etno-caz ile çerçevelemiş Balkan, Türk-Moğol, Orta Doğu ve Batı Afrika müziği unsurlarını birleştirerek enstrümanın sesini sanal bir orkestraya dönüştürüyor.

Sergi

ZEKİ DEMİRKUBUZ "HAYAT"

Tarih aralığı: 9 Mayıs
8 Eylül 2023

Mekân: Müze Gazhane,
Kadıköy Sahnesi

"Hepimiz unutmak istemediklerimizin ya da istesek de unutamadıklarımızın toplamıyız." Zeki Demirkubuz'un ilk kişisel sergisi "Hayat", Müze Gazhane'nin çiçeği burnunda etkinlik alanı L Binası'nda açıldı! Demirkubuz'un yeni filmiyle aynı adı taşıyan ve yönetmenin 2009'dan bu yana çektiği 78 fotoğrafı sanatseverlerle buluşturan sergi; Tuhaf, İBB Miras ve İBB Kültür ortaklığında izleyici karşısına çıkıyor. Küratörlüğünü Nurhak Kaya, sanat yönetmenliğini ise Ebru Yılmaz'ın üstlendiği sergiyi, Pazartesi hariç haftanın her günü 10.00-18.00 saatleri arasında ziyaret edebilirsiniz.

Gösteri

HARLEM GLOBETROTTERS

Tarih: 12 Ekim 2023

Saat: 18:00/20:00

Mekân: Volkswagen Arena

Dünyaca ünlü Harlem Globetrotters, 2023 dünya turu kapsamında 1 senelik aranın ardından yeniden Türkiye'de! En sevdiğiniz Globetrotters yıldızları, dünyanın en çok kazanan takımına karşı amansız bir mücadele verecek olan Washington Generals ile yapacakları karşılaşmada, inanılmaz basketbol yeteneklerini, muhteşem atletizmlerini sergilerken, herkese oyun boyunca eğlenceli vakit geçirecekler. Yüzüncü yıl dönümüne yaklaşan Harlem Globetrotters, dünyada basketbol sevgisinin yayılmasına büyük katkıda bulunmuştur. Harlem Globetrotters, sanatvari atletizmleri ve benzersiz hareketleriyle, seyircilere başka hiçbir yerde yaşayamayacakları eşsizlikte bir tecrübe sunar.

Konser

LE TRIO JOUBRAN

Tarih: 29 Eylül 2023

Saat: 21:00

Mekân: Maximum UNIQ Açık hava

Filistin barış elçisi, ud üçlüsü Le Trio Joubran İstanbul'da! Filistin müziğini dünyaya tanıtan ud üçlüsü Le Trio Joubran, 29 Eylül Cuma akşamı Maximum Uniq Açık hava'da Epifoni organizasyonu ile müzikseverlerin karşısına çıkacak. Filistinli olan Samir, Wissam ve Adnan Joubran kardeşlerden oluşan Le Trio Joubran geleneksel Filistin müziğini ud ile icra ediyor. Dünya basınında haklarında çıkan övgü dolu yazılarla tanınan Joubran kardeşler, enstrümanlarını tek bir ses gibi büyüleyici biçimde çalıyor. Ud ve Arap lavtasının en büyük virtüözlerinden olarak gösterilen Joubran kardeşler enstrümanlarını kendi ruhlarının sesi ve bedenlerinin çarpan kalbi olarak ifade ediyor.

Konser

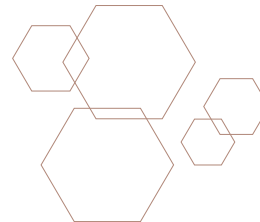
LITTLE BIG

Tarih: 25 Kasım 2023

Saat: 22:00

Mekân: İstanbul / Dorock XL Venue
Fitaş Sahnesi Taksim

Pop-punk rave müzik türüyle ve unutulmaz sahne şovuyla dünyaca üne kavuşan Little Big, 25 Kasım tarihinde ilk İstanbul konserini Dorock XL Venue Fitaş sahnesi'nde gerçekleştirecek! İkonik müzik videolarıyla tanınan St. Petersburg doğumlu grup, "Skibidi" müzik videosuyla 667 milyondan fazla izlenme elde etti ve aynı zamanda Eurovision Şarkı Yarışması için hazırladığı şarkı "UNO" ile yarışma tarihine geçti.

Sinema

Hazırlayan
Şule Onur
suleonur34@gmail.com

THE MARVELS

Vizyon tarihi: 10 Kasım 2023
Yönetmen: Nia DaCosta
Senaryo: Nia DaCosta , Elissa Karasik , Megan McDonnell , Zeb Wells

Oyuncular: Teyonah Parris, Zawe Ashton, Brie Larson, Samuel L. Jackson, Iman Vellani, Park Seo-joon, Zenobia Shroff, Saagar Shaikh
Tür: Bilim Kurgu, Aksiyon

Filmin konusu:
Yönetmen koltuğunda Anna Boden ve Ryan Fleck'in oturduğu 2019 yapımı Captan Marvel filminin devam halkası olan yapımda, süper güçlere sahip olan Captan Marvel'a dönüşen Carol Danvers'e bir kez daha Brie Larson canlandırıyor.

THE BALLAD OF SONGBIRDS AND SNAKES

Vizyon tarihi: 17 Kasım 2023
Yönetmen: Francis Lawrence
Senaryo: Michael Arndt , Michael Lesslie
Oyuncular: Rachel Zegler, Jason Schwartzman, Peter Dinklage, Hunter Schafer, Viola Davis, Burn Gorman, Tom Blyth
Tür: Bilim Kurgu, Aksiyon

Filmin konusu:

Coriolanus Snow'un Panem'in zalim Başkanı olmadan yıllar önce, 18 yaşında olduğu döneme dönüyoruz. Genç Coriolanus yakışıklı ve çekicidir. Snow ailesi zor zamanlar geçirmiş olsa da Onuncu Açlık Oyunları için bir akıl hocası olarak seçildiğinde kaderinde bir değişiklik şansı görür, ancak yoksul 12. Mıntıka'dan haraç kızı Lucy Gray'e akıl hocalığı yapmakla görevlendirilince sevinci kursağında kalır.

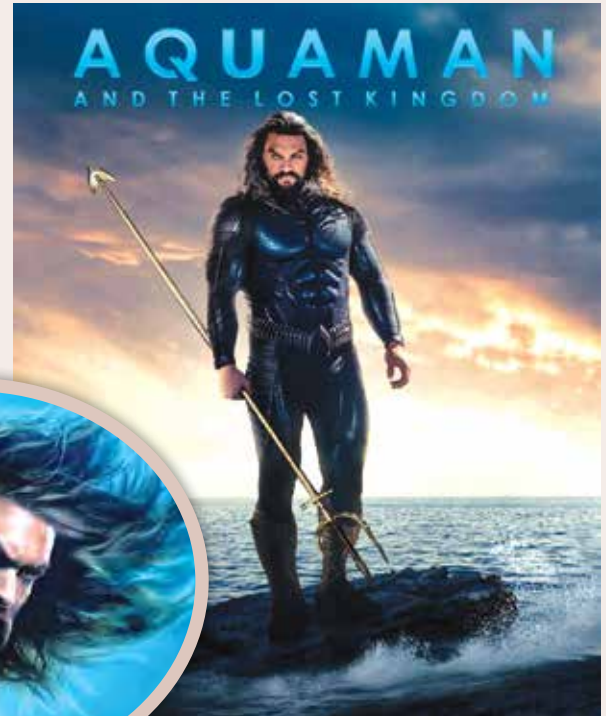

AQUAMAN AND THE LOST KINGDOM

Vizyon tarihi: 22 Aralık 2023
Yönetmen: James Wan
Senaryo: David Leslie Johnson
Oyuncular: Jason Momoa, Ben Affleck, Patrick Wilson, Yahya Abdul-Mateen II, Dolph Lundgren, Temuera Morrison, Nicole Kidman, Jani Zhao
Tür: Aksiyon, Fantastik, Macera

Filmin konusu:

Aquaman'ın 2. devam filmi olan yapımın başrolünü ilk filmde olduğu gibi Jason Momoa üstleniyor. Filmin kadrosunda ayrıca Amber Heard, Yahya Abdul-Mateen gibi isimler yer alıyor.

MAVKA THE FOREST SONG

Vizyon tarihi: 27 Ekim 2023

Yönetmen: Oleh Malamuzh, Olexandra Ruban

Senaryo: Yaroslav Voytseshek

Oyuncular: Nataliya Denisenko, Laurie Hymes, Eddy Lee, Artem Pivovarov, Elena Kravets, Sarah Natochenny, Serhiy Prytula

Tür: Aile, Fantastik, Macera

Filmin konusu:

Mavka, evi olan ormanın içinde sessizce yaşamını sürdürürken, yetenekli bir müzisyen olan Lukash ile tanışır. Lukash'a aşık olmasıyla Mavka, hayatının aşkı ile Ormanın Kalbi'nin koruyucusu olma görevi arasında imkansız bir seçim yapmakla karşı karşıya kalır.

KILLERS OF THE FLOWER MOON

Vizyon tarihi: 20 Ekim 2023

Yönetmen: Martin Scorsese

Senaryo: Eric Roth, Martin Scorsese

Oyuncular: Leonardo DiCaprio, Robert De Niro, Lily Gladstone, Jesse Plemons, Tantoo Cardinal, John Lithgow, Brendan Fraser, Cara Jade Myers

Tür: Gerilim, Dram, Tarihi

Filmin konusu:

Killers of the Flower Moon'da, Osage cinayetleri ve FBI'in doğuşu konu ediliyor. 1920'lerde, Oklahoma'daki Kızılderili birliği olan Osage'in üyeleri, petrolün kendi topraklarının altında olduğunu keşfeder. Artık varlık içinde olan üyeler, şoförlü araçlara binmeye, konaklar inşa etmeye, çocuklarını Avrupa'ya okumaya göndermeye başlar. Ancak bu zenginlik, birçok cinayeti de beraberinde getirir. Gün geçtikçe artan cinayetleri araştırmaya kalkanların sonu da ölüm olur. Ölenlerin sayısı yirmi dördü aştığında ise davaya FBI atanır. Henüz kurulma aşamasında olan FBI'a bağlı olan bir dedektif gizemli cinayetlerin sırrını çözmek şehre gelir. Dedektif, ele aldığı dava için büroda bulunan Amerikalı Kızılderili dahil olmak üzere gizli bir ekip kurar. Bölgeye sızmayı başaran ekip, soruşturmaya devam ettikçe yaşanan vahşetin arkasında korkunç bir sır olduğunu keşfeder.

Sinema

TALK TO ME

Vizyon tarihi: 1 Eylül 2023
Yönetmen: Danny Philippou, Michael Philippou
Senaryo: Matt Holloway, Matt Holloway, Richard Wenk
Oyuncular: Ari McCarthy, Hamish Phillips, Kit Erhart-Bruce, Sarah Brokensha, Jayden Davison, Sunny Johnson, Sophie Wilde
Tür: Korku, Gerilim

Filmin konusu: Konuş Benimle, mummylanmış bir eli kullanarak ruhların canlanmasını sağlayan bir grup arkadaşın hikayesini konu ediyor. Bir grup arkadaş, gizemli, mummylanmış bir el bulur. Eli kullanan grup, bu sayede ruhları nasıl canlandıracaklarını keşfeder. Yaşadıkları heyecanın bağımlısı olan grubun içinde biri, ileri gidip korkunç doğaüstü güçleri serbest bırakır ve bu durum üzerine onlar, kime güveneceklerini seçmek zorunda kaldıkları bir durumla karşı karşıya kalır.

KRAVEN THE HUNTER

Vizyon tarihi: 6 Ekim 2023
Yönetmen: J.C. Chandor
Senaryo: Matt Holloway, Matt Holloway, Richard Wenk
Oyuncular: Aaron Taylor-Johnson, Russell Crowe, Christopher Abbott, Ariana DeBose, Alessandro Nivola, Fred Hechinger, Levi Miller
Tür: Bilimkurgu, Aksiyon

Filmin konusu: Rus göçmen Sergei Kravinoff, dünyanın en büyük avcısı olduğunu kanıtlama görevine çıkar. Ancak onu tahminin ötesinde güçlükler beklemektedir...

THE EQUALIZER 3

Vizyon tarihi: 1 Eylül 2023
Yönetmen: Antoine Fuqua
Senaryo: Richard Wenk
Oyuncular: Denzel Washington, Dakota Fanning, David Denman, Sonia Ammar, Eugenio Mastrandrea, Gaia Scodellaro, Andrea Scarduzio
Tür: Gerilim

Filmin konusu: The Equalizer 3, biri haksızlığa uğradığında adaleti sağlamak için acımasız geçmişinden gelen yeteneklerini kullanmak zorunda kalan eski hükümet ajanı Robert McCall'ın maceralarını konu ediyor.

DUNE: PART TWO

Filmin konusu:

Vizyon tarihi: 3 Kasım 2023

Yönetmen: Denis Villeneuve

Senaryo: Jon Spaihts, Denis Villeneuve

Oyuncular: Florence Pugh, Rebecca Ferguson, Timothée Chalamet, Javier Bardem, Léa Seydoux, Dave Bautista, Josh Brolin

Tür: Bilimkurgu, Dram

Filmin konusu:

Paul Atreides, Baharat adlı bir metayı koruyan dev solucanların olduğu çöl gezegeninde göçebelerin Mesih'i olur. Baharat insanları gezginlere, mistiklere ve hatta delilere dönüştürebilir. Peki evrenlerinin yeni hükümdarı olmak için Paul hangi bedeli ödeyecektir?

SCRAPPER

Vizyon tarihi: 1 Eylül 2023

Yönetmen: Charlotte Regan

Senaryo: Charlotte Regan

Oyuncular: Lola Campbell, Alin Uzun, Cary Crankson, Carys Bowkett, Ambreen Razia

Tür: Komedi

Filmin konusu:

Georgie, 12 yaşında hayalperest bir kızdır. Annesinin ölümünün ardından Georgie, Londra'daki dairesinde tek başına mutlu bir yaşam sürer. Onun hayatı, aniden babası olduğunu iddia eden bir adamın ortaya çıkmasıyla bambaşka bir hal alır.

KILL SHOT

Vizyon tarihi: 1 Eylül 2023

Yönetmen: Ari Novak

Senaryo: Ari Novak, Rib Hillis

Oyuncular: Rachel Cook, Rib Hillis, Xian Mikol, Mara Ohara, Ari Novak, Todd Gordon, Bobby Maximus

Tür: Gerilim, Macera

Filmin konusu:

Bir grup terörist, Afganistan'daki kaçakçılara ait içinde 100 milyon dolar olan bir çantayı kaçıtır. Uçakla Kanada'ya giden teröristler, uçağın arızalanması sonucu Kanada sınırında yere çakılırlar. Teröristler hemen uçağın enkazında içinde para dolu çantayı arar ancak pilot çanta ile birlikte yok olmuştur. Bu sırada uçak kazasının olduğu ormanın içinde bir kadın ve adam geyik avına çıkmıştır ve ormanda ilerlerken pilotun cansız bedenini ve çantayı bulurlar..

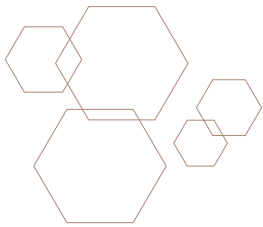
Kıtap

BERBERİN OĐLU

Yazar: Gerbrand Bakker
Çeviren: Gül Özlen
Yayınevi: Metis Yayınları

Babası o daha doğmadan önce bir uçak kazasında ölen ve büyükbabasının berber dükkanını devralan romanımızın kahramanı bir gün, ozamana pek üstünde düşünmediği bu kazayı araştırmaya başlar, babası ile ilgili bilgi toplamaya başlar. Gerbrand Bakker'i önceki romanlarından aşına olduğumuz güçlü anlatımının ve az sözle çok şey söyleme maharetinin yine parladığı roman her şeyden önce bir arayışın romanı, bir oğulun babasını, bir insanın hayattaki yerini arayışının hikâyesi.

AMERİKA 1954

Yazar: Demir Özlü
Yayınevi: Yapı Kredi Yayınları

Demir Özlü "Amerika 1954" romanında, 1929'da patlak veren ekonomik krizden sonra şişirilen Amerikan Rüyası'nın popüler dünyasında geziniyor. Kafka'nın Amerika romanına özenen genç Harun yazarlık idealleriyle New York'a kaçır. Manhattan'ın gece hayatında Caz Çağı romantizmine düşer; sanat ve özgürlük rüzgârlarını iliklerinde hisseder. Öte yandan ülkesinde kalan gönül ilişkisinin kırıklığını da unutamaz... Böylece kentlerin sevgilileri (Demet ile Penelope), mevsimleri (kış ile yaz), düşleri ve umutları iç içe geçer. "Bugün her şey, hangi biçimde gelirse gelsin, ilkönce parodi olarak ortaya çıkar. Ancak daha sonra, büyük çaba ve ustalikle, bir şeyler parodinin ötesine geçmeyi başarabilir" epigrafi ile girilen romanda özgürlüğün, zenginliğin, şıklığın, modanın, eğlence hayatının, mutluluk ve cinselliğin sembeleri gerçekte parodi arasında kalır. "Amerika 1954" ile Demir Özlü 2004 yılında Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü kazanmıştı.

WISKONSIN 1963

Yazar: Şavkar Altınel
Yayınevi: Yapı Kredi Yayınlar

Yıllardır Şavkar Altınel'in şiirinde gezinen bir hayalet var: Geçen yüzyılın belki de en büyük Amerikalı şairi Robert Lowell. Soğuk bir Kasım günü girdiği, eski eşyalar satılan dükkânda Lowell'in şiirlerinden bir seçmeyle karşılaşıp sarsılan Altınel, bu şaire ilgisinin başladığı, geliştiği ve sonunda kaybolduğu "koordinatları" (Amsterdam, 1971; İstanbul 1971-72; Chicago, 1972; Glasgow, 1978) "Wisconsin", 1963 ile geri dönüyor. Şiir okuyacak (ve hatta yazmayı da düşünenecek) kadar iyi bilinen bir dil ne anlamda "yabancı" olabilir? Şiir düşüncelerden, kavramlardan, inançlardan mı, yaşanmış deneyimlerden mi çıkar? Avrupa şiiri ile Amerikan şiiri arasındaki fark nedir? Biri dalga, öteki tanecik modeline dayalı iki Işık Kuramı olması gibi, yağın kar hakkında da Kristal Kuramı ve Tane Kuramı şeklinde iki kuram üretebilir miyiz ve bunları şiire nasıl uygulayabiliriz?

YERYÜZÜ YAKILIP YIKILIRKEN

Yazar: Jonathan Crary
Çeviren: Tuncay Birkan
Yayınevi: Metis Yayınları

Modern sanayi uygarlığı dünyayı ateşe vermenin eşiğinde. Toplumsal oluşumların ve toplulukların kökünün kurutulması, insani müştereklerin bağımlı olduğu canlı yeryüzü-sisteminin yok edilmesiyle iç içe geçmiş durumda. Artık kapitalizmin en son, "yakıp yıma" safhasındayız. Askeri bağlamda bu tabir, yenilmiş bir halkın veya yaklaşan bir ordunun faydalanmasını engellemek için hayati kaynakların imha edilmesi anlamına gelir. Bereketli bölgelerin çoraklaştırılıp yenilenme kapasitesini yitirmesine karşılık gelir. Sudan mahrum bırakılmış nehirleri ve yeraltı suları zehirlenmiş havası kirlenmiş toprağı kuraklık ve kimyasal tarımla mahvedilmiş kavrulmuş bir dünya demektir. Bunun karşısında "Toplum karşıtı aygıtlara" kul köle olmaktan kurtulma ve pasiflik ile yalıtılmışlığı yeni dayanışma biçimlerine dönüştürme konusunda birliğin ve ortak eylemliliklerin benzersiz bir gücü olduğunu unutmamak gerekiyor. Diyor Jonathan Crary.

ORHAN PAMUK'U OKUMAK

Yazar: Yıldız Ecevit

Yayınevi: Everest Yayınları

Edebiyat araştırmacısı Yıldız Ecevit, incelemesinde her romanında kafa karıştırıcı biçim denemeleri yapan Pamuk'un metinlerinde "Okura yabancı olan neydi?" sorusunun peşine düşüyor ve bu soruya açıklık getirmek için Pamuk'un roman anlayışındaki ana bileşenleri Cevdet Bey ve Oğulları'ndan Yeni Hayat'a uzanan yazarlık serüveni boyunca irdeliyor.

Yıldız Ecevit, odağına Yeni Hayat'ı yerleştirdiği eserinde "Çağdaş Roman-Okur İlişkisi", "Orhan Pamuk'un Yeni Hayat'ı: Yapısalcılığın Işığında Bir Çözümleme Denemesi", "Yeni Hayat Romanında Yapı, Anlatım, Biçim ve Dil Özellikleri", "Tasavvuf Işığında Yeni Hayat" ve "Yeni Hayat Romanında Toplumsal Boyut" başlıkları altında, çağdaş bir romanı okuma deneyimini okura gösteriyor. "Kafası Karışmış Okur ve Modern Roman" alt başlığını da taşıyor kitap.

BİZ HiÇ DEĞİŞMEDİK GÖNÜL

Yazar: Nezihe Meriç

Yayınevi: Yapı Kredi Yayınları

"Biz Hiç Değişmedik Gönül", Nezihe Meriç'in çoğunlukla Ankara'dan Amerika'ya gönderilmiş mektuplarından oluşuyor; yarıya yakını 1953-55 yıllarında yazılmış, zamanla seyreliyor, son mektup ise 1991 tarihli.

Gönül Derman Hürkuş Şarman (1925-2015), Türk havacılığının öncülerinden, Bir Tayyarecinin Anıları kitabıyla bilinen Vecihi Hürkuş'un kızı. Nezihe Meriç'le 1940'lı yıllarda İstanbul Türkoloji bölümünde başlayan yakın arkadaşlıkları ömür boyu sürmüştü.

"Biz Hiç Değişmedik Gönül", 1950'lerde Türkiye ve Amerika'daki yaşam biçimlerini yansıtmaları bakımından dikkat çekici. "Biz Hiç Değişmedik Gönül", ömür boyu süren bir büyük dostluğun sıcaklığını duyurması yanında 20. yüzyıl Türkiye'sinde bir kadının yazınsal serüvenini, Nezihe Meriç'in hayat mücadelesini anlatan bir kitap.

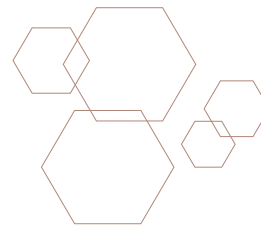

ODUN - HOROZDAN KORKAN OĞLAN

Yazar: Metin Eloğlu

Yayınevi: Yapı Kredi Yayınları

Metin Eloğlu 1943'te Güzel sanatlar Akademisi Resim Bölümü'ne girdi. 1946'da siyasal nedenle iki ay tutuklu kaldığı için Akademi'den kaydı silindi. 1947'de askere alındı; disiplinsizliği yüzünden askerliği beş yılda bitirebildi. İlk şiiri 1943'te İzmir'de Kovan dergisinde Mehmet Metin imzasıyla çıktı: "Sabah Şarkısı". İlk öyküsü ise 1944'te Servetifünun-Uyanış dergisinde yayımlandı: "Balıkçı Çocukları Şehri". Dizin ile 1972 TDK Şiir Ödülü 'nü aldı. Şairliği yanında ressam olarak da tanınan Metin Eloğlu'nun iki şiir kitabını biraraya getiriyor Odun – Horozdan Korkan Oğlan. Eloğlu'nu 1985 yılında yitirmiştik.

ABBAS KIYARÜSTEMİ İLE SÖYLEŞİLER

Yazar: Mehdi Muzaffer Sâveci

Çeviren: Mehmet Akif Koç

Yayınevi: Alfa Yayınları

Abbas Kiyarüstemi İran ve dünya sinemasının en büyük yönetmenleri arasına sayılıyor artık. Sadece bir film yapımcısı olarak değil, entelektüel ve eleştirel kimliğiyle de uluslararası bir kültür adamı olarak da tanınıyor. Kitap, sinemanın büyük ustası Kiyarüstemi'yle ömrünün son yıllarında yapılan bir dizi söyleşiden oluşuyor. Bu söyleşiler, Kiyarüstemi'nin çocukluk ve ilk gençliğinden başlayarak yetiştiği kültürel ortama, etkilendiği isim ve ekollere, sanatını icra ettiği sosyo-politik koşullara, sanat ve kültüre yaklaşımına, siyaset ve toplumsal meseleleri kavrayışına, kavgalarına, polemiklerine, edebi yönüne ve şiire ilgisine, dine devlet ve topluma eleştirel bakışına ... özetle Kiyarüstemi'yi bize armağan eden çerçeveye ve onun duygu ve düşünce dünyasına ışık tutuyor.

Bulmaca

SUDOKU

3	9	1	8		4			
	5							9
				5	9			8
		4				7		
		3					1	
9		5		3	2		6	4
8				6		5		2
			2	4				
4	3		7	1			7	

2		8	6	4				
5	3	6	9					7
	4	9	2				1	
	7					3	6	
	2			5		8		
	6		7		3			
				2	8	5		
	8							3
	5	3	1	7		2		6

6				9		5	3	
		2		1				
		4				1		8
		9			1		7	
	6	5	4			3		2
	8			5		9	4	6
9	5							3
	3		9			6	5	1
		1	6					4

	4						3	5
7	5	1			9			8
	6				1		9	
8					3			2
1		5		6		4		
3	7	4			2			
	3	7				2		
5	8		3		7			
6			8		4			7

VEFAT EDEN KAPTANLARIMIZ

(Nisan-Mayıs-Haziran 2023)

Kpt. Plt. Murat İŞBAKAN
Kpt. Plt. Saygın DOĞAN

(Nisan-Mayıs-Haziran 2023)

EMEKLİ OLAN KAPTANLARIMIZ

Kpt. Plt. Yusuf Evren EMİLİ
Kpt. Plt. Mehmet ATAKAN
Kpt. Plt. Halil İbrahim ÇELİK
Kpt. Plt. Eyüp BAYRAKDAR
Kpt. Plt. Ali Kemali CADOĞLU
Kpt. Plt. Hasan Vasfi TAKAVCI
Kpt. Plt. Gültekin GÜLER

TALPA
TÜRKİYE HAVAYOLU PİLOTLARI DERNEĞİ
TURKEY AIRLINE PILOT'S ASSOCIATION

TALPA'NIN YENİLENEN WEB SİTESİ ve MOBİL UYGULAMALARI ŞİMDİ YAYINDA!

DİNAMİK
ve GENÇ
TASARIM

KULLANICI DOSTU
ve MOBİL UYUMLU
ARAYÜZ

TALPA
ÜYELERİNE
ÖZEL İÇERİKLER

İÇERİK ARAMA
ÖZELLİĞİ

DİJİTAL
ÜYELİK KARTI

